ԱԶԳԱԿ
ՕՐԱԹԵՐԹ

AZTAG QUOTIDIEN POLITIQUE ET LITTERAIRE أزتاك جريدة يومية سياسية وأدبية - المديرة المسؤولة، إيفا دروويشيان

1500 Լ.Ո. 74ՐԴ ՏԱՐԻ, ԹԻՒ 189 (20945) ԵՐԿՈՒՇԱԲԹԻ, 22 ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ 2001 10 ԷՋ

ԳԵՐՄԱՆԻԱ

ՍՈՑԻԱԼ ԴԵՄՈԿՐԱՏՆԵՐՈՒՆ ՄԵԾ ՅԱՂԹԱՆԱԿԸ՝ ՊԵՐԼԻՆԻ ՔԱՂԱՔԱՊԵՏԱԿԱՆ ԸՆՏՐՈՒԹԵԱՆ

ՊԵՐԼԻՆ, 21 (ՌՈՅԹԵՐՁ).- Երէկ, Գերմանիոյ մայրաքաղաք Պերլինի մէջ տեղի ունեցաւ քաղաքապետական ընտրութիւն: Վարչապետ Կերհարտ Շրէօտըրի Սոցիալ Դեմոկրատ Կուսակցութիւնը եղաւ մեծագոյն յաղթականը: Ըստ նախնական տուեալներու, անոնք մեծ տարբերութեամբ շահած են ընտրութիւնը, պարտութեան մատնելով գլխաւոր մրցակիցը՝ պահպանողական Քրիստոնեայ Դեմոկրատները:

ՊԱԹՐՈՒՆԻ ՄԶԿԻԹԻՆ ՀՐԿԻԶՈՒՄԸ ԴԱՏԱՊԱՐՏՈՒՄԻ ՄԵԾ ԱԼԻՔ ՅԱՌԱՋԱՑՈՒՑ

Պաթրունի մզկիթին հրկիզումը առանցքը հանդիսացաւ պետական եւ քաղաքական շրջանակներու շարժավերջի գործունէութեան:

Դէպքին մասին արտայայտուելով, Հանրապետութեան նախագահ գօր. Էմիլ Լահուտ գրուատեց երկրի ապահովութիւնն ու կայունութիւնը պահպանելու համար բանակին եւ ապահովութեան մարմիններու ի գործ դրած ճիգերը եւ նկատել տուաւ, որ Լիբանան տարիներ առաջ դուրս եկած է մտահոգիչ հանգրուաններէն եւ մասնակի դէպքերը անդրադարձ չեն կրնար ունենալ ազգային կայունութեան երթին վրայ:

Աղօթավայրեր թիրախ դարձուցած ապահովական վերջին խախտումներուն մասին նախագահ Լահուտ ըսաւ, որ նման արարքներու կրնան դիմել միայն Իսրայէլի ծառայող գործակալներ, որոնք արդարացուցութենէն հեռու պիտի չմնան:

Ուրբաթէն Շաբաթ լուսցող գիշերուան ընթացքին հրդեհ մը ծագած էր Պաթրունի մզկիթին մէջ, պատճառելով նիւթական վնասներ:

Դէպքին վայրը փութացին հրշէջներն ու ապահովութեան ուժերը, որոնք շրջանի բնակչութեան հետ մարեցին հրդեհը:

Հիւսիսի Նահանգապետ Նասիֆ Քալոշ, Պաթրունի գաւառապետ Իլհամ Տուէյհի, Պաթրունի մարոնիներու առաջնորդ Պուլոս Սաատէ եւ հիւսիսի մէջ ապահովութեան ու դատական մարմիններու պատասխանատուները գումարեցին ժողով մը, որուն ներկայ գտնուեցան մզկիթի շէյխերը:

Ժողովէն ետք Քալոշ յայտնեց, որ մասնագէտներ պիտի ճշդեն հրդեհին պատճառը, գիտնալու, թէ անիկա ոճրային արարք է կամ էլեկտրական խանգարումի հետեւանք:

Ներքին գործոց նախարար Էլիաս Մըր գգուշացուց, թէ ոմանք կը փորձեն միջհամայնքային հարցեր ստեղծել տարբեր շրջաններու մէջ աղօթավայրերու դէմ ալ՝ բոմբերով: «Ապահովութիւնը կարմիր գիծն է եւ թոյլատրելի չէ զայն շրջանցել, մանաւանդ եկեղեցիներու եւ մզկիթներու դէմ արարքներով միջլիբանանեան հարցեր գրգռելու համար», ըսաւ ան, դիտել տալով, որ լիբանանցիք այսպիսի պայմաններու մէջ բարձր գիտակցութիւն ցուցաբերելով յաղթահարած են մեծ մարտահրաւէրներ եւ պահպանած իրենց միասնութիւնը:

Մըր ըսաւ, որ բանակը, ներքին ապահովութեան ուժերն ու ապահովութեան մարմինները անխնայ պիտի գտնուին ապահովութիւնն ու կայունութիւնը խախտելու փորձ կատարողներուն դէմ:

Հանրապետութեան միւֆթի շէյխ Մոհամէտ Ռաշիտ Քապպանի կոչ ուղղեց լիբանանցիներուն առաւելագոյն չափով գիտակից եւ զգուշ գտնուելու, ի տես ներքին հարցեր յառաջացնելու դիտաւորութեամբ խափանարարական արարքներուն:

Շար.ը՝ էջ 2

35 ՊԱՏԱՆԻՆԵՐ ՏՈՒԻՆ ԻՐԵՆՑ ԽՈՍՏՈՒՄԸ

Երէկ Կիրակի, 21 Հոկտեմբեր 2001ին, Հ. Յ. Դ. Լիբանանի Պատանեկան Միութեան միացան 35 նոր պատանիներ, որոնք իրենց խոստումը կատարեցին Հ. Յ. Դ. Լիբանանի Պատանեկան Միութիւններու մարկական մրցաշարքի աւարտին: Անոնց սերունդը կոչուեցաւ «Շուշիի սերունդ»:

Օրուան կնքահայրն էր ընկ. Յարութիւն Քեպապճեան, որ անդրադառնալէ ետք Գէորգ Չաուշի յեղափոխական գործունէութեան, պահանջեց ըլլալ օրինակելի եւ տիպար դաշնակցական պատանիներ:

ԱՖՂԱՆԻՍՏԱՆԻ ԴԷՄ ՅԱՐՁԱԿՈՒՄՆԵՐԸ ԹԵՒԱԿՈՒՆԵՑԻՆ ԵՐՐՈՐԴ ՇԱԲԱԹԸ

ԹԱԼԵՊԱՆՆԵՐՈՒ ՀԱՄԱՁԱՅՆ՝ ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ ՅԱՄԱՔԱՅԻՆ ԱՌԱՋԻՆ ԳՈՐԾՈՂՈՒԹԻՒՆԸ ԵՏ ՄՂՈՒԱԾ Է

Մ. Նահանգներ երէկ Աֆղանիստանի դէմ օդային հարուածներու երրորդ շաբաթը թեւակոխեցին, կեդրոնանալով մայրաքաղաք Քապուլի վրայ, ուր իշխող թալեպանները կառավարութեան արտակարգ նիստի մը ընթացքին որոշած են ամրապընդել երկրին պաշտպանութեան միջոցները:

Թալեպանները յայտնած են, թէ երէկ առաւօտեան յարձակումներուն 18 քաղաքային սպաննուած է եւ 23 ուրիշներ վիրաւորուած են: Անոնք կ'ըսեն, թէ Հոկտեմբեր 7էն ի վեր, երբ օդային յարձակումները սկսած էին, 900 քաղաքային կոհ արձանագրուած է:

Թալեպաններու կառավարութիւնը երէկուան իր նիստին որոշած է ամերիկեան *քոմանտոներու* յարձակումներուն դէմ պաշտպանուիլ՝ յաւելեալ ծանր վէնքեր, հրթիռարձակման սարքեր եւ հակաօդանաւային վէնքեր բաշխելով:

Թալեպանները յայտնած են, թէ յաջող կերպով կրցած են ետ մղել աֆղան հողամասի վրայ ամերիկեան գլխաւորութեամբ առաջին գործողութիւնը, որուն ընթացքին խուզարկուած է թալեպաններու ղեկավար մոլլա Մոհամէտ Օմարի կողմէ իբրեւ հրամանատարութեան կեդրոն օգտագործուող տուն մը:

Ամերիկացի պաշտօնատարներ յայտնած են, թէ աւելի քան 100 վինուոր մասնակցած է գործողութեան:

Փենթակոնը յայտնած է, թէ վինեալ ուժերէն երկու անդամներ վոհուած են եւ երեք ուրիշներ վիրա-

Շար.ը՝ էջ 10

ՇԱՆԿՀԱՅԻ ՄԷՋ

ՊՈՒՇ – ՓՈՒԹԻՆ ՏԵՍԱԿՑՈՒԹԻՒՆ

ՇԱՆԿՀԱՅ, 21 (ՌՈՅԹԵՐՁ).— Մ. Նահանգներու նախագահ Ճորճ Պուշ եւ Ռուսիոյ նախագահ Վլատիմիր Փութին Կիրակի օր Շանկհայի մէջ տեղի ունեցած տեսակցութեան մը ընթացքին, կոլիկային իրենց զէնքերը մեծ համեմատութեամբ կրճատելու հարցը քննարկած են եւ յայտնած, թէ յառաջդիմութիւն արձանագրած են հակամիջուկամաքամասային հրթիռներու համաձայնագիրի (Է.Պի.Էմ.) ճակատագիրին դիմաց:

Երկու ղեկավարներ, որոնք ԱՓԷՓԻ վեհաժողովէն ետք ժողով մը գումարած են, նաեւ խիստ ոճով յայտարարութիւն մը հրապարակած են՝ աւելի սերտօրէն գործակցելու խոստում տալով, հաւաքական քանդումի, ներառեալ կենսաբանական զէնքերու ահաբեկչութեան նպատակով գործածութիւնը արգելակելու համար:

Պուշ գոհաբանքով արտայայտուած է Փութինի մասին, յայտնելով, որ ան ուժեղ կերպով զօրավիգ կանգնած է Աֆղանիստանի մէջ ամերիկեան գինուորական գործողութիւններուն՝ Սեպտեմբեր 11ի յարձակումներէն ետք:

Իր կարգին, Փութին Ուաշինկթընի հակադարձութիւնը «չափաւոր եւ նպատակայարմար» նկատած է:

Ինչ կը վերաբերի զէնքերը հակակշռելու հարցին, Պուշ ըսած է, թէ հրթիռներու կրճատումին մասին չօշափելի թիւեր չէ տուած, ինչպէս նաեւ ան վերահաստատած է իր այն տեսակէտը, թէ 1972ի Է.Պի.Էմ. համաձայնագիրը, որ կ'արգիլէ հրթիռային պաշտպանութեան նոր դրութիւններու մշակումը, «ժամանակավրէպ է եւ իմ կարծիքով վտանգաւոր»:

Կրեմլինի ղեկավարը նշեալ համաձայնագիրը պաշտպանելու համար մեծ ճիգեր ի գործ չէ դրած, ինչպէս ըրած է անցեալին, գայն պարզապէս աշխարհի կայունութեան «կարեւոր մէկ տուեալը» կոչելով:

Ան ըսած է, թէ կարելի է համաձայնութեան մը յանգիլ «նկատի ունենալով Ռուսիոյ եւ Մ. Նահանգներու ազգային շահերը եւ այս շատ կարեւոր մարզին մէջ միջազգային կայունութիւնը ամրապնդելու անհրաժեշտութիւնը»:

Փութին եւ Չինաստանի նախագահ Ճիանկ Զեմին Շաբաթ օր Է.Պի.Էմ.ի հանդէպ իրենց յանձնառութիւնը վերահաստատած են:

Պուշ կ'ուզէ հրաժարիլ անկէ՝ զերարդիական հրթիռային պաշտպանութեան դրութիւն մը կրենալ հաստատելու համար:

Պուշ եւ Փութին յառաջիկայ ամիս դարձեալ տեսակցութիւն պիտի ունենան Պուշի Քրոֆըրտի (Թեքսաս) «ռենչ»ին մէջ:

907 ՅՕԳՈՒԱԾԻ ՁՆՁՈՒՄԸ ԺԽՏԱԿԱՆ ԱՆԴՐԱԴԱՐՁ ՊԻՏԻ ՈՒՆԵՆԱՅ ԼԵՌՆԱՅԻՆ ՂԱՐԱԲԱՂԻ ՏԱԳՆԱՊԻ ԼՈՒԾՄԱՆ ԳՈՐԾԸՆԹԱՑԻՆ ՎՐԱՅ

Կ'ԸՍԷ ՎԱՐԴԱՆ ՕՍԿԱՆԵԱՆ

Հայաստանի արտաքին գործոց նախարար Վարդան Օսկանեան յայտարարած է, թէ 907 Յօդուածի ջնջումը ժխտական անդրադարձ պիտի ունենայ Լեռնային Ղարաբաղի տագնապի լուծման գործընթացին վրայ: «Արմինֆո» լրատու գործակալութեան հետ հանդիպումի մը ընթացքին նախարարը ըսած է, թէ 907 Յօդուածը, որ կ'արգիլէ ամերիկեան օժանդակութիւն կատարել Ազրպէյճանի, մաս կը կազմէ Լեռնային Ղարաբաղի հակամարտութեան թղթածրարին, եւ անոր ջնջումը պիտի խախտէ տագնապի լուծման գործընթացին մէջ ցարդ ձեռք բերուած հաւասարակշռութիւնը:

Օսկանեան նաեւ նշած է, թէ Յօդուածին ջնջումը Միացեալ Նահանգներու ներքին հարցն է եւ պաշտօնական Երեւանը կրնայ միայն իր կարծիքը արտայայտել այս գծով: Այս առումով, նշած է Օսկանեան, 907 Յօդուածի ջնջումը պէտք չէ առնչուի Հայաստանի արտաքին քաղաքականութեան: «Այսուհանդերձ, անոր ջնջումը ժխտական ազդեցութիւն պիտի ունենայ շրջանային հարցերու վրայ», ըսած է Օսկանեան:

ԵԱՀԿի ԽՈՐՀՐԴԱՐԱՆԱԿԱՆ ՎԵՀԱԺՈՂՈՎԻ ՆԱԽԱԳԱՀԸ Կ'ԱՅՑԵԼԷ ԱԶՐՊԷՅՃԱՆ, ՎՐԱՍՏԱՆ ԵՒ ՀԱՅԱՍՏԱՆ

ԵԱՀԿի խորհրդարանական վեհաժողովի նախագահ Ատրիան Սեվերին Հոկտեմբեր 21էն 29 Կովկաս կ'այցելէ: Ան յաջորդաբար Ազրպէյճան, Վրաստան եւ Հայաստան կ'այցելէ՝ մօտէն ծանօթանալու համար Հարաւային Կովկասի իրավիճակին: Երեք երկիրներուն մէջ Սեվերին հանդիպումներ պիտի ունենայ նախագահներուն, կառավարութիւններուն՝ եւ խորհրդարաններու նախագահներուն, ոչ կառավարական կազմակերպութիւններու, ինչպէս նաեւ ԵԱՀԿի ներկայացուցիչներուն հետ: Անոր այցելութեան առաջին հանգրուանը Պաքուն է:

Հայաստանի մէջ, Հոկտեմբեր 26էն 29, Սեվերին պիտի հանդիպի ԵԱՀԿի Երեւանի պատուիրակութեան հետ եւ պիտի լսէ անոր զեկուցումը: Կը սպասուի, որ ան կարճատեւ այցելութիւն մը տայ նաեւ Լեռնային Ղարաբաղ, ծանօթանալու կացութեան եւ հանդիպում ունենալու Լեռնային Ղարաբաղի ղեկավարութեան հետ:

ՊԱՂԵՍՏԻՆԵԻՍՐԱՅԵԼԵԱՆ ՏԱԳՆԱՊ

ԱՅՍՐՅՈՐԴԱՆԱՆԻ ՄԷՋ ՄԹՆՈԼՈՐՏԸ ԿԸ ՄՆԱՅ ԼԱՐՈՒԱԾ ԵՒ ԲԱԽՈՒՄՆԵՐԸ ԿԸ ՇԱՐՈՒՆԱԿՈՒԻ

Պաղեստինեան շրջաններուն մէջ մթնոլորտը կը մնայ լարուած եւ բախումները կը շարունակուին իսրայէլեան ներխուժող ուժերուն հետ: Այսրյորդանանի մէջ երկու պաղեստինցիներ սպաննուեցան երէկ եւ տասնեակ մը ուրիշներ վիրաւորուեցան:

Բեթղեհէմի մէջ տեղի ունեցած բախումներուն սպաննուեցան պաղեստինցի քաղաքային մը եւ ոստիկան մը: Վեց քաղաքացիներ ալ վիրաւորուեցան: Իսկ Քալքիլիա քաղաքին մէջ վիրաւորուեցան երկու պաղեստինցիներ: Այսրյորդանանի այլագան շրջաններու մէջ Շաբաթ օր տեղի ունեցած բախումներուն ընթացքին սպաննուած էին ութ պաղեստինցիներ:

Իսրայէլի եւ պաղեստինցիներուն միջեւ կացութիւնը վատթարացաւ անցնող շաբթուան ընթացքին, երբ պաղեստինցի գինեալներ Երուսաղէմի մէջ սպաննեցին Իսրայէլի գրօսաշրջութեան նախարար ծայրյեղ աջակողմեան Ռեհաւամ Զիւին: Իսրայէլ հակադարձեց Այսրյորդանան ներխուժելով: Պաղեստինցիները կը դատապարտեն ներխուժումը, դիտել տալով, որ անոր նպատակը պաղեստինեան իշխանութիւնը տապալել է: Սակայն Իսրայէլ կը հերքէ, որ նման նպատակ կը հետապնդէ:

Պաշտպանութեան նախարար Պենիամին Պրն էլիագար ըսաւ, որ Իսրայէլ հետաքրքրուած չէ պաղեստինեան իշխանութեան յանձնուած հողերը վերադարձնելով, կամ պաղեստինեան իշխանութիւնը եւ անոր նախագահը տապալելով: Պրն էլիագար աւելցուց, որ Իսրայէլ պաղեստինեան շրջաններէն պիտի հեռանայ, երբ պաղեստինցիները խոստանան, որ այդ շրջաններէն Իսրայէլի վրայ պիտի չյարձակին եւ պիտի կան-

Շար.ը՝ էջ 10

ԱՊԱՀՈՎ ԶԳԱ՛

ԱՖՀԻԼ AFHIL

Հասցէ՝ ԱՖԷՏ-ի Շէնք
Բ Յարկ - Պուրճ Համուտ
Հեռ: 01 242556 - 242557

ՔՐԱՅԹԷՄԻ ՄԷՋ

ՎԱՐՉԱՊԵՏ ՀԱՐԻՐԻ ԸՆԴՈՒՆԵՑ ՄՈՐԱԹԻՆՈՍԸ

Միջին Արեւելքի խաղաղութեան գործընթացի հարցերու Եւրոպական Միութեան յատուկ բանագնաց Միկէլ Անիէլ Մորաթինոս երէկ ժամանեց Պէյրութ եւ Քրայթէմի մէջ վարչապետ Ռաֆիք Հարիրիի հետ քննարկեց շրջանային ու միջազգային զարգացումները։

Հանդիպումէն ետք Մորաթինոս ըսաւ, որ քննարկած են «պաղեստինեան շրջաններու վիճակը»։ Ան ըսաւ, որ «քննարկեցինք պաղեստինեան շրջաններուն վիճակի վատթարացումին վերջ դնելու եւ խաղաղութեան գործընթացին ամբողջական փլուզումը կանխարգիլելու միջոցները», ընդգծելով, որ Լիբանան եւ Եւ. Միութիւնը միասնաբար կ'աշխատին ապագային խաղաղութիւն հաստատելու գծով յոյս տալու համար։

Մորաթինոս Պէյրութէն մեկնելէ առաջ ըսաւ, որ կ'ուզուի դէպի Դամասկոս, ուրկէ Իսրայէլ. ան յոյս յայտնեց, որ Եւ. Միութեան արտաքին քաղաքականութեան պատասխանատու Խաւիէ Սոլանայի հետ կը յաջողին նախ վերջ դնել վայրագութիւններուն եւ ապահովել իսրայէլեան ուժերու հեռացումը պաղեստինեան շրջաններէն,՝ ապա վերադառնալու բոլոր առանցքներուն վրայ քաղաքական բանակցութիւններուն։

ԸՍՏ ԺՈՄՊԼԱԹԻ

ՆԱԽԱԳԱՀ ԼԱՀՈՒՏ ՇԱԲԱԹԱՎԵՐՋԻՆ ՊԻՏԻ ԱՅՑԵԼԷ ՄՈՒԽԹԱՐԱ

Ընկերվար Յառաջդիմական Կուսակցութեան ղեկավար երեսփոխան Ուալիտ Ժոմպլաթ Շաբաթ օր յայտարարեց, որ հանրապետութեան նախագահ զօր. Էմիլ Լահուտ յառաջիկայ շաբաթավերջին պիտի այցելէ Մուխթարա «եւ շրջանի բնակչութիւնը իր պարտականութիւնը պիտի կատարէ այս այցելութեան առիթով»։

Ան ըսաւ, որ մարոնիներու Սֆէյր պատրիարքի Շուֆ այցելութիւնը իսլամ–քրիստոնեայ պատմական հաշտութիւն էր, մինչ նախագահ Լահուտի այցելութիւնը տարբեր բնոյթ եւ տարողութիւն ունի։

Ան վերահաստատեց, թէ բաղձալի կը նկատէ կառավարական կազմի փոփոխութիւնը, որպէսզի Լիբանան դիմագրաւէ այս հանգրուանի մարտահրաւէրները։

Ժոմպլաթ երէկ ըսաւ, որ ինք կառավարութիւններու փոփոխութիւնները սիրող չէ, այլ կը մաղթէ որ իշխանութեան պետերը իրենց կողմնակի եւ ձեւական տարակարծութիւնները շրջանցելով համաձայնին, կազմելու համար այնպիսի վարչակազմ մը, որ կ'ամրապնդէ ներքին ճակատը, յաջողութեամբ դէմ դնելու միջազգային փոթորիկին։

Ան գգուշացուց, որ պաղեստինեան շրջաններուն մէջ գործուող ամէնօրեայ ջարդերը կրնան նոր բռնագաղթի մը նախապատրաստութիւնը ըլլալ։

ՀԱՄԱԶԳԱՅԻՆԻ ԱՅՆՃԱՐԻ «ՊԱՐՈՅՐ ՍԵՒԱԿ» ՄԱՍՆԱՃԻՒՂԻ «ԿՈՄԻՏԱՍ» ԵՐԳՉԱԽՈՒՄԲ

ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ

Վերջին չորս տարիներուն Համազգայինի «Պարոյր Սեւակ» մասնաճիւղի «ԿՈՄԻՏԱՍ» երգչախումբը մեծ յաջողութիւններ արձանագրեց Լիբանանի, Մուսա Լերան, Սուրիոյ եւ Հայաստանի մէջ։

Հայրենիքի մէջ professional կոչում ստանալէ ետք, երգչախումբը որոշած է նոր թափով եւ աւելի մասնագիտական ձեւով շարունակել իր աշխատանքները։ Համերգային նոր ծրագիրը արդէն պատրաստ է։ Երգչախումբը կը շարունակէ իր փորձերը, իրագործելու համար այս նոր ծրագիրը։

Բոլոր անոնք, որոնք կը ցանկան այս նուիրական աշխատանքին եւ կուզեն անդամակցիլ «ԿՈՄԻՏԱՍ»ին, ամէն Չորեքշաբթի, Ուրբաթ եւ Կիրակի օրերը երեկոյեան ժամը 8:30էն 10:30 կրնան ներկայանալ «Տիգրանեան» սրահ, ուր երգչախումբը կը կատարէ իր փորձերը։

«ԿՈՄԻՏԱՍ» ԵՐԳՉԱԽՈՒՄԲԻ ՕԺԱՆԴԱԿ ՄԱՐՄԻՆ

ՄԱՀԱԶԴ

Տիար Անդրանիկ Թորոսեան
Տէր եւ տիկին Զոհրապ եւ Անի Քոֆթիկեան
եւ զաւակունք
Թորոսեան, Քոֆթիկեան, Սերաֆիմ, Քրէյտիէ եւ Սալիպա ընտանիքներ կը գուժեն իրենց տիկնոջ, մօր, մեծ մօր եւ հարազատին՝

ԿՈՍՏԱՆԴԻՆԱ ԹՈՐՈՍԵԱՆԻ
(Ծնեալ՝ ՍԵՐԱՖԻՄ)

մահը, որ պատահեցաւ Կիրակի, 21 Հոկտեմբեր 2001, առաւօտեան ժամը 5:00ին։

Յուղարկաւորութեան արարողութիւնը պիտի կատարուի այսօր՝ Երկուշաբթի, 22 Հոկտեմբեր 2001, կէսօրէ ետք ժամը 2:00ին, Ժունիէի Ս. Յարութիւն եկեղեցւոյ մէջ, ուրկէ հանգուցեալին մարմինը պիտի փոխադրուի Ժունիէի հայոց գերեզմանատունը։

●Ներկայս ընդունիլ իբրեւ մահագրի։

●Յաւակցութիւնները կ'ընդունուին հանգուցեալին բնակարանը, Մգիեր, «Ռիլաքս» շէնք, պլոք Բ., 4րդ յարկ, Երկուշաբթի 22, Երեքշաբթի 23 եւ Չորեքշաբթի, 24 Հոկտեմբերին։

ՄԱՐՈՔԻ ՎԱՐՉԱՊԵՏԸ ԱՒԱՐՏԵՑ ԼԻԲԱՆԱՆ ԱՅՑԵԼՈՒԹԻՒՆԸ

Մարոքի վարչապետ Ապտել Ռահման Եուսուֆի երէկ աւարտեց Լիբանան այցելութիւնը։ Պէյրութի միջազգային օդակայանին մէջ անոր հրաժեշտ տուին վարչապետ Ռաֆիք Հարիրի, նախարարներ եւ դեսպաններ։

Եուսուֆի երէկ մեկնելէ առաջ այցելեց *«Սոլիտէր»* ընկերութեան կեդրոնատեղի, ուր ծանօթացաւ ընկերութեան գործունէութեան, ապա շրջապտոյտ մը կատարեց կեդրոնական շուկաներու վերանորոգուած թաղամասերուն մէջ։

ՏԵՍԱԿՑՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

Մարոքի վարչապետը Շաբաթ օր այցելութիւններ տուաւ հանրապետութեան նախագահ զօր. Էմիլ Լահուտի եւ խորհրդարանի նախագահ Նեպիհ Պըրրիի։

Նախագահ Լահուտ Եուսուֆի հաւաստեց, թէ Լիբանան նախանձախնդիր է զարգացնելու Մարոքի հետ իր պատմական յարաբերութիւնները եւ խնդրեց Մարոքի Մոհամէտ Զ. թագաւորին փոխանցել իր ողջոյններն ու շնորհակալութիւնը՝ միջազգային բեմին վրայ Լիբանանի կօրավիգ կանգնող անոր կեցուածքներուն համար։

Նախագահ Լահուտ մօտէն կը հետեւի եւ կը ցաւի պաղեստինցիներու ապրած ողբերգութեան համար եւ միասնաբար պիտի աշխատինք անոնց պայմաններու բարելաւումին համար, ըսաւ Եուսուֆի, դրուատելով Լիբանանի հերոսական դիմադրութեան իրագործումներն ու Պէյրութի վերականգնումին համար ի գործ դրուած ճիգերը։

Ան հաստատեց, որ արծարծուած է ահաբեկչութեան դէմ միջազգային արշաւին կապուած հարցեր, ընդգծելով, որ թէեւ ահաբեկչութիւնը դատապարտելի է եւ անհրաժեշտ է պայքարիլ անոր դէմ ու դատարաններուն յանձնել ոճրագործները, սակայն ընդունելի չէ, որ այս պայքարը վերածուի անմեղ ժողովուրդներ կործանելու պատրուակի։

Խորհրդարանի նախագահ Պըրրիի հետ տեսակցելէ ետք, Եուսուֆի յայտարարեց, որ քննարկած են երկու երկիրներու գործակցութիւնն ու համաարաբական ապատ առեւտուրի գօտի մը ստեղծելու հեռանկարը։

Ան յայտնեց, որ խօսուած է պաղեստինցի ժողովուրդին կրած տառապանքներուն մասին, աւելցնելով, որ աշխատանք կը տարուի, որպէսզի արեւմուտքի ղեկավարներ տէր կանգնին իրենց յանձնառութիւններուն, յատկապէս պաղեստինեան պետութեան ստեղծումին առնչութեամբ։

ՀԱՐԻՐԻԻ ՀԵՏ

Լիբանանեւմարոքեան միացեալ գերագոյն յանձնախումբի ժողովին համանախագահելով, վարչապետներ Եուսուֆիի եւ Հարիրիի ներկայութեան երկու կողմերու նախարարները ստորագրեցին զբօսաշրջային, մշակութային, գիտական, կրթական, հարկային, երկրագործական եւ առեւտրական ոլորտներէն ներս գործակցութեան համաձայնագիրներ։

Հարիրի եւ Եուսուֆի ապա տուին մամլոյ միացեալ ասուլիս մը, որուն մէջ ներկայացուցին յանձնախումբի ժողովներուն արդիւնքներն ու ստորագրուած համաձայնագիրները։ Լիբանանի վերականգնումի երթը ողջունելով Եուսուֆի ընդգծեց պաղեստինեան դատի արդարացուցման անհրաժեշտութիւնը եւ ահաբեկչական արարքները դատապարտելով՝ դէմ արտայայտուեցաւ անմեղ եւ խաղաղ քաղաքացիներու վնաս պատճառող վիճաբանական գործողութիւնները։

Վարչապետ Ռաֆիք Հարիրի նկատել տուաւ, որ Լիբանան Միացեալ Նահանգներու կողմէ ահաբեկչական կամ ահաբեկչութիւնը հովանաւորող պետութիւններու շարքին չէ դասուած, իսկ ահաբեկչութեան գծով 66 անուններու երկու ամերիկեան ցանկերէն կատ ամերիկեան անուանացանկ կամ պահանջ չկայ։ Իսկ ինչ կը վերաբերի անուանացանկերուն մէջ յիշուած երեք լիբանանցիներուն, ապա անոնք Լիբանան չեն գտնուիր եւ լիբանանեան կառավարութիւնը առաւելագոյն չափով կը գործակցի ահաբեկչութեան դէմ արշաւին մէջ, ըսաւ Հարիրի։

STUDIO Lantern
•Կը ստանձնէ ուրախ առիթներու video նկարահանումներ
Հեռ. 01-266866 եւ 03-695399

«ԱԶԴԱԿ»Ի ՀԵՌԱՁԱՅՆԻ ԹԻՒԵՐԸ

«ԱԶԴԱԿ»ի հետկապուելու համար հեռաձայնել հետեւեալ թիւերուն.- 258526, 260115 եւ 241274։

ՊԱԹՐՈՒՆԻ ՄԶԿԻԹԻՆ ՀՐԿԻԶՈՒՄԸ ԴԱՏԱՊԱՐՏՈՒՄԻ ՄԵԾ ԱԼԻՔ...

Շարունակուած Ա. էջէն

Ան զգուշացուց հակազդեցութիւններու եւ կրթական կեցուածքներու պարտուելու հեռեւանքներէն, դահաւոյեալով դահոյանել միասնութիւնը, հայրենիքն ու ժողովուրդը։

«Նոյն խափանարարները, Թրիփոլիի եւ Սայդայի մէջ եկեղեցիներու դէմ ոճիրգործութիւնները գործելէ ետք, հրկիզեցին նաեւ Պարբուսի մզկիթը», բաւական։

Հիւսիսի միւֆթի շէյխ Թահա Սաղոյնիի բաւական, որ արարքն ու նիստը դատապարտուն վրայ գրուած գրգռիչ արտայայտութիւնները միջիրանանեան հարցեր հրահրելու դիտաւորութեամբ կատարուած են, ինչպէս որ դատապահեցաւ Սայդայի եւ Թրիփոլիի եկեղեցիներու դատապարտին։

Ան վերահաստատեց, որ լիբանանցիք կառչած են իրենց միասնութեան եւ առաջնորդութեան։

Պարբուսի մարոնիներու առաջնորդ Պուլոս Սաապէ դատապարտեց արարքը, յիշեցնելով, որ Պարբուսի մէջ դատարանի օրերուն իսկ նման բան չէ դատահած եւ խաղաղութիւնն ու բարեկամութիւնը հաշտ ու խաղաղ ապրած են։ Ան դահանջեց, որ իշխանութիւնները անմիջապէս բողոքներն եւ արդարադատութեան յանձնեն նմանօրինակ արարքներու հեղինակները։

Արարքը դատապարտող յայտարարութիւններ կատարեցին նաեւ նախկին վարչապետ Օմար Քարամէ, նախարարներ Սլէյման Ֆրենճիէ, Առաստ Տիաղ, Ալի Քանսո եւ Նաժիդ Միքաթի, երեսփոխաններ Քաղաքաւ Իսա Խուրի, Ժրոդրան Թոր, Ուալիտ Իրօ, Պուրրոս Հարդ, Թրիփոլիի երեսփոխաններու համախմբումը, Քասէմ Հաշէմ, Եասին Ժաղէր, Ժան Օղէյր, Ռաժիի Պաարիսի, Նաղիլ Տրֆրէյժ, Մոհամէդ Եահիա եւ բաղաքական կրօնական բազմաթիւ անձնաւորութիւններ։

ԱՖՀԻԼ
ԴԻՒԱՆԱԼՈՅԱՅԻՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ԻՐԱՎԱԲԱՆՈՒԹԵԱՆ ՍՏՈՒԳ
ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ԱՅՍՕՐ ՎԱՂԸ ԿՐՆԱՅ ՈՒՇ ԸԼԼԱԼ
MedNet
BANKERS ASSURANCE SAL
ԱՖՀԻԼ - ԱՖԷՏԻ ՇԷՆՔ, Բ. ՅԱՐԿ ՀԵՌ. 01/262231 - 01/242556-7

NAMAZKAYIN
ARMENIAN CULTURAL FORUM

365 ՕՐԵՐԷՆ ՕՐ ՄԸ ՀԱՅ ԾԵՐԱՆՈՑԻՆ

Սոյն ձեռնարկին հետեւեալ ազգայինը կը ստանձնէ օրուան մը ճաշի ծախսը 300 տոլարով։
Տիար Գէորգ Արապեան
(իր հօր՝ Հայկ Արապեանի յիշատակին)
20 Հոկտեմբեր

ԲԱԲԳԷՆ ՓԱՓԱՋԵԱՆ ՍԱՆԵՐՈՒ ՖՈՆՏԻՆ

●Վաչէ Տեմիրճեանի եւ Հուրի Մարտոյեանի ամուսնութեան առիթով,
Մանուշակ Պոյաճեան 100,000 լ. ո.

THE CULTURAL HOUR
@
HAIGAZIAN UNIVERSITY
invites you to a lecture
on
Remembrance of Things Past:
The Lebanese Railway (DHP)
by
DR. SHEREEN KHAIRALLAH
at
HAIGAZIAN UNIVERSITY
AUDITORIUM–KANTARI
Thursday, October 25, 2001 - 7:00 P. M.

MESROBIAN TECHNICAL COLLEGE
1982
in Cooperation with
Developers of Human Potential
ICTN International Consulting & Training Network
Thriving on Change
Now Offering
LCCI EXAMINATIONS BOARD
LCCIEB
London Chamber of Commerce & Industry Examinations Board's
Certificates and Diplomas
Mesrobian Technical College
Tel: (01) 260504
Fax:(01) 262955
E-mail: mesrobca@dm.net.lb
Website: www.mesrobian.com
ICTN– The Lebanon Exam Center
Tel: 09 - 217318/9
Y. Concept
Get your International Passport to Employment

ԹՈՒՐՔԻՈՅ ԱՐՏԱՔԻՆ ԳՈՐԾՈՑ ՆԱԽԱՐԱՐԸ ՍԿՍԱՒ ԱԶՐՊԷՅՃԱՆ, ՈՒԶՊԵՔԻՍՏԱՆ, ԹՈՒՐՔՄԵՆԻՍՏԱՆ ԵՐԿՕՐԵԱՅ ՇՐՋԱՊՏՈՅՏԻՆ

Թուրքոյ արտաքին գործոց նախարար Իսմայիլ Ճէմ երէկ Ազրպէյճան, Ուզպեքիստան եւ Թուրքմենիստան երկօրեայ շրջապտոյտի մը ձեռնարկած է՝ խոստանալով շրջանին մէջ Թուրքիոյ ազդեցութիւնը օգտագործել աֆղան գաղթականներուն օժանդակելու համար։

Նախապէս Ճէմ յայտնած է, թէ առաջարկած է Եւրոպական Միութեան եւ Իսլամական Խորհրդաժողովի Կազմակերպութեան անդամ իսլամ երկիրներուն միջեւ Պոլսոյ մէջ ժողով մը հիւրընկալել՝ Արեւելք - Արեւմուտք յարաբերութիւնները հեգասահ դարձնելու համար Մ. Նահանգներու մէջ Սեպտեմբեր 11ի յարձակումներէն ետք։

Ճէմի երկօրեայ շրջապտոյտը, որ սկսած է Ազրպէյճանի մայրաքաղաք Պաքուի մէջ, կը յաջորդէր ՕԹԱՆի անդամ Թուրքիոյ անցեալ շաբթուան մէկ առաջարկին, թէ իր ուժերը կրնան Աֆղանիստանի մէջ խաղաղարար ղեկավար դերակատարութիւն ունենալ՝ ամերիկեան գլխաւորութեամբ յարձակումներուն աւարտէն ետք։

Թուրքիա կապերը պահպանած է թալեպան ուժերուն դէմ պայքարող Հիւսիսային Դաշնակցութեան հետ։ Անիկա Աֆղանիստանի մէջ դպրոց մը ֆինանսաւորած է։

«Թուրքիա կարեւոր ազդեցութիւն ունի աշխարհի այս շրջանին մէջ։ Մեր կարելին պիտի ընենք Կովկասեան շրջանին եւ Աֆղանիստանի մէջ խաղաղութիւն եւ կայունութիւն հաստատելու համար», ըսած է ան։

Ճէմ յայտնած է, որ Ե. Միութեան եւ իսլամական երկիրներու միջեւ ժողովի մը առաջարկը կատարած է Պելճիքայի մէջ՝ Ե. Միութեան եւ անոր թեկնածու անդամներուն միջեւ ժողովի մը ընթացքին։ Ան Պոլսոյ մէջ թղթակիցներու ըսած է, թէ առաջարկը շատ լաւ ընդունելութիւն գտած է, «շատ աւելի լաւ, քան իմ ակնկալութիւններս»։

Պաքուի մէջ երէկ ան տեսակցութիւն ունեցած է նախագահ Հայտար Ալիեւի հետ։

Միւս կողմէ, Թուրքիոյ կողմէ նախագահ Ահմէթ Նեճտէթ Սեզէր Շաբաթ օր կոչ ուղղած է իսլամ միւս երկիրներուն, որ միանան «ահաբեկչութեան» դէմ պատերազմին՝ փաստելու համար, որ իսլամութեան եւ Սեպտեմբեր 11ի յարձակումներուն միջեւ կապ չկայ։

Սեզէր, որ կը խօսէր Պոլսոյ մէջ, Իսլամական Խորհրդաժողովի մէկ յանձնախումբին ժողովին, այս շաբաթ Փաքիստան պիտի այցելէ։

(ՌՈՅԹԸՐԶ)

ՕՓԷՔԻ ԱՆԴԱՄԵՐԻ ՔԱՐԻՒՂ ԱՐՏԱԾՈՂ ԱՅԼ ԵՐԿԻՐՆԵՐ ԺՈՂՈՎ ՊԻՏԻ ԳՈՒՄԱՐԵՆ՝ ՔՆՆԱՐԿԵԼՈՒ ՀԱՄԱՐ ՔԱՐԻՒՂԻ ՍԱԿԵՐՈՒ ԱՆԿՈՒՄԸ

ՕՓԷՔԻ անդամները, ինչպէս նաեւ քարիւղ արտածող այլ երկիրներ, Հոկտեմբեր 29ին ժողով մը պիտի գումարեն Վիեննայի մէջ, քննարկելու համար քարիւղի սակերու անկումը, յայտնեց ՕՓԷՔի բարձրաստիճան պաշտօնատար մը։

Քարիւղ արտածող երկիրները մտահոգ են սակերու անկումով։ Անցնող ամսուան ընթացքին սակերը 25 առ հարիւր տոկոսով նուազեցան։ Քարիւղի երկիրները պիտի քննարկեն հաւանաբար արտադրութիւնը կրճատելու կարելիութիւնները՝ կայուն դարձնելու համար միջազգային շուկան։

Պաշտօնատարը ըսաւ, որ ՕՓԷՔի 11 անդամներուն կողքին ներկայ պիտի ըլլան Ռուսիա, Մեքսիքա, Օման, Ղազախստան եւ հաւանաբար ուրիշներ։ Քարիւղ արտածող Նորվեկիա ներկայ պիտի չըլլայ։

Քուէյթ յայտարարեց, որ զօրավիգ կը կանգնի սակերը բարձրացնելու ճիգերուն, պայմանաւ որ քարիւղի սակը 22–25 տոլարի սահմաններուն մէջ մնայ։ ՕՓԷՔ 22–28 տոլարի սահման մը ճշդած էր քանի մը ամիս առաջ, սակայն վերջերս տակառ մը քարիւղին սակը մինչեւ 18 տոլար նահանջեց։ Քուէյթի քարիւղի նախարար Ատէլ Սուպէյհ ըսաւ, որ սակերու անկումը վնաս կը պատճառէ քարիւղ արտածող երկիրներու տնտեսութիւններուն։

Իրանեան օրաթերթեր երէկ կոչ ուղղեցին ՕՓԷՔի կրճատելու քարիւղի արտադրութիւնը, որպէսզի կարելի ըլլայ բարելաւել սակերը։ Օրաթերթերը աւելցուցին, որ Իրան պէտք է անկախ որոշումով մը կրճատէ իր արտադրութիւնը, եթէ ՕՓԷՔի երկիրները համաձայնութիւն մը չգոյացնեն։

Իրաք իր կարգին պահանջեց, որ ՕՓԷՔ անմիջապէս որոշում տայ օրական մէկ միլիոն տակառով կրճատել արտադրութիւնը։ Քարիւղի նախարարութենէն բարձրաստիճան պաշտօնատար մը ըսաւ, որ Իրաք կը պահանջէ, որ կրճատումը տեղի ունենայ Նոյեմբեր 14էն առաջ։

(ՌՈՅԹԸՐԶ)

ԵՈՒԿՈՍԼԱՒԻՈՅ ԲԱՆԱԿԻՆ ՆԱԽԿԻՆ ՀՐԱՄԱՆԱՏԱՐԸ ԼԱ ՀԷՅ ՀԱՍԱՒ

ԼԱ ՀԷՅ, 21 (ՌՈՅԹԸՐԶ).– Եուկոսլաւիոյ բանակի նախկին հրամանատար Փայէ Սթրուկար, որ ամբաստանուած է Խրուաթիոյ Տիւրովնիք քաղաքը ռմբակոծելու (1991) յանցանքով, Լա Հէյ հասաւ Կիրակի օր, դատավարութեան ենթարկուելու համար ՄԱԿի պատերազմի ոճիրներու ատեանին կողմէ։

Ատեանին բանբերը յայտնեց, որ Սթրուկար արգելափակուած պիտի մնայ մինչեւ որ դատավարութիւնը սկսի։ Յստակ չէ տակաւին, թէ առաջին նիստը ե՞րբ տեղի պիտի ունենայ։ Սթրուկար մէկն է չորս զինուորականներէն, որոնք ամբաստանուած են Տիւրովնիքը ռմբակոծելու յանցանքով։

Միւս կողմէ, Եուկոսլաւիոյ նախկին նախագահ Սլոպոտան Միլոշեւիչի փաստաբանը, որ ՄԱԿի պատերազմի ոճիրներու ատեանին կողմէ նշանակուած է, յայտնեց, որ իր երկու պաշտօնակիցներուն հետ ատեանէն պահանջած է ազատ արձակել Միլոշեւիչը։ Փաստաբանները դիտել կու տան, որ Միլոշեւիչի արտայանձնումը ատեանին եղած է ապօրինի։ Անոնք կ՚աւելցընեն, որ առանց նախապէս տրուած պաշտօնական որոշումի, Միլոշեւիչ բանտէն յանձնուած է ՄԱԿի ատեանին։ Սերպիոյ նոր ղեկավարներուն կողմէ։

ԱՓԷՔԻ ՂԵԿԱՎԱՐՆԵՐՈՒ ՎԵՀԱԺՈՂՈՎԸ ԱՒԱՐՏԵՑԱՒ

ՌՈՒՍԻԱ ԵՒ ՉԻՆԱՍՏԱՆ Կ՚ՈՒԶԵՆ, ՈՐ ԱՖՂԱՆԻՍՏԱՆԻ ՎՐԱՅ ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ ՅԱՐՁԱԿՈՒՄՆԵՐԸ ԿԱՐԵԼԻ ԵՂԱԾԻՆ ՉԱՓ ՇՈՒՏ ՎԵՐՋ ԳՏՆԵՆ

Փութին, Պուշ եւ Ծեմին՝ ԱՓԷՔի վեհաժողովի «աւանդական տարազ»ով։

ՇԱՆԿՀԱՅ, 21 (ՌՈՅԹԸՐԶ).– Շանկհայի մէջ դիւանագիտական շարք մը քայլերէ ետք, Մ. Նահանգներու նախագահ Ճորճ Պուշ Կիրակի օր ուժեղ կօրակցութիւն ապահոված է Ասիա – Խաղաղականի շրջանի ղեկավարներուն կողմէ՝ ահաբեկչութեան դէմ իր պատերազմին համար։

21 անդամ հաշուող ԱՓԷՔի ղեկավարներու վեհաժողովին աւարտին հրապարակուած յայտարարութիւն մը թէեւ Աֆղանիստանի վրայ ամերիկեան ղեկավարութեամբ յարձակումները չորդեգրեց, ո՛չ ալ Ուսամա Պըն Լատէնը նշեց, սակայն անիկա յայտնեց, որ ղեկավարները «ամէնէն խիստ ոճով կը դատապարտեն» Փենթակոնի եւ Առեւտուրի Համաշխարհային Կեդրոնին վրայ տեղի ունեցած յարձակումները, որոնք ամերիկեան տնտեսութիւնը ցնցած են եւ ցնցումի ալիքներ ղրկած են ամերիկեան արտածումի շուկաներուն ապաւինող ասիական երկիրներուն։

Ամերիկացի պաշտօնատար մը յայտնած է, թէ Ուաշինկթըն «խանդավառ» է յայտարարութեամբ, որ ցարդ ԱՓԷՔի կողմէ առաջին քաղաքական յայտարարութիւնն է։

Ռուսիա եւ Չինաստան յստակ դարձուցած են, թէ կ՚ուզեն, որ յարձակումները կարելի եղածին չափ շուտ վերջ գտնեն։

ԱՓԷՔի յայտարարութիւնը Մ. Նահանգներու խոր ցաւակցութիւն յայտնելէ ետք, յաւելեալ գործակցութեան կոչ ուղղած է՝ յանցաւորները արդարութեան յանձնելու համար։

Անիկա խոստացած է համակարգուած քայլերու դիմել՝ ահաբեկչութեան հետ կապ ունեցող խմբակներ ճնշելու համար, անոնց ֆոնտերը «խեղդամահ ընելով» մաքսատնային հսկողութիւնը ամրապնդելով եւ ճամբորդներու *էլեկտրոնիք* հսկողութեան թափ տալով։

Յայտարարութիւնը կոչ ուղղեց նաեւ օդակայաններու, նաւահանգիստներու եւ օդանաւերու մէջ ապահովութեան միջոցառումներուն թափ տալ։

ԽԱՂԱՂՈՒԹԵԱՆ ՎԱՐԿԱԲԵԿՈՒՄ

Շանկհայի մէջ երկօրեայ վեհաժողովին աւարտին, Չինաստանի նախագահ Ճիանկ Ծեմին ահաբեկչութեան դէմ վճռական կեցուածք որդեգրած է։

Ան Մ. Նահանգներու մէջ տեղի ունեցած յարձակումները դատապարտած է, ըսելով, թէ անոնք բոլոր մարդոց, հաւատքներուն եւ բոլոր ազգերուն խաղաղութիւնը, բարգաւաճումը եւ ապահովութիւնը կը վարկաբեկեն։

Չին ղեկավարը, որ անգլերէն կը խօսէր, մետաքսեայ կարմիր բաճկոն մը կը կրէր։ Անոր ետին կանգնած էին ԱՓԷՔի միւս ղեկավարները, որոնց կարգին՝ նախագահներ Ճորճ Պուշ եւ Վլատիմիր Փութին։ Համաձայն ԱՓԷՔի վեհաժողովներու երկրորդ օրուան աւանդութեան՝ ղեկավարները պէտք է հիւրընկալ երկրին մշակոյթը եւ ոճը արտացոլացնող բաճկոններ կամ շապիկներ հագնին։

Բոլոր ղեկավարները ճիանկի նման մետաքսեայ վառ կապոյտ, կարմիր, սրճագոյն կամ կանաչ բաճկոններ հագուած էին։

Ղեկավարները, անկախ ահաբեկչութեան հարցէն, տնտեսական հարցերու վերաբերեալ յայտարարութեան մը մէջ, կոչ ուղղած են քայլերու դիմելու կարկ տալու համար տնտեսական աճին, շրջանի մը մէջ, որ տասնամեակներէ ի վեր իր ամէնէն ծանրակշիռ տագնապը կը դիմագրաւէ։

ՌՈՒՍԻԱ ՄԵԾ ԹԻՒՈՎ ԶՕՐՔ ԿԸ ՏԵՂԱԴՐԷ ՎՐԱՍՏԱՆԻ ՀԵՏ ՍԱՀՄԱՆԻՆ ՎՐԱՅ

Ռուսիա Շաբաթ օր մեծ թիւով զօրք տեղադրած է Վրաստանի հետ իր սահմանը՝ կանխարգիլելու համար Աբխազիայէն սահմանը անցնող զինեալ խմբակներու վտանգը։

Պատկերասփիւռի «Ար. Թի. Վի.» կայանը ցոյց տուած է զրահապատ տասնեակներով կարգեր, որոնք հարաւային Ռուսիոյ Քապարտինօ - Պալքարիոյ շրջանի ճամբաներէն դէպի սահման կ՚ուղղուէին։

Ռուսիոյ զինուորական հարաւային շրջանին հրամանատարը՝ զօրավար Կենատի Թրոշեւ, հարցազրոյցի մը մէջ շեշտած է, թէ ամէն քայլի պիտի դիմուի ապահովելու համար, որ ո՛չ իսկ մէկ զինեալ սահմանը անցնի։

Պատկերասփիւռի տեղեկագիրը յայտնած է, թէ ակնյայտ է, որ ռուսական ուժերը շրջանին մէջ երկար տեւողութեամբ պիտի մնան, նշելով յատուկ խոհանոցներու եւ այլ սարքերու ուղարկումը։

Աբխազ ուժեր կ՚ըսեն, թէ անօրէն Քոտորի հովիտին մէջ ըմբոստներու խմբակներու դէմ կը պայքարին։ Աբխազ իշխանութիւնները վրացական օդանաւեր ամբաստանած են իրենց օդային տարածքը բռնարարելու յանցանքով։

Աբխազիոյ նախագահը կոչ ուղղած է Ռուսիոյ, որ շրջանը պաշտպանէ վրացական յարձակումներէ։

Մոսկուա կ՚ըսէ, թէ զինեալներէն շատեր չեչէններ են, որոնք վրացական լռելեայն հաւանութեամբ կը գործեն։

Վրաստան յայտարարած է, թէ յաւելեալ ուժեր ղրկած է ըմբոստ Աբխազիոյ շրջանին մօտակայ վայրեր։

Վրաստանի նախագահ Էտուարտ Շեւարտնաձէ անցեալ շաբաթ Աբխազիոյ ինքնավարութեան նոր առաջարկ կատարած է, սակայն շրջանի անջատողական իշխանութիւնները մերժած են գայն։

(ՌՈՅԹԸՐԶ)

ՏԱՐԻ ՄԸ ԵՏՔ

ՌՈՒՍԱԿԱՆ «ՔՈՒՐՍՔ» ՍՈՒԶԱՆԱՒԸ ՅԱՄԱՔ ՀԱՆՈՒԵՑԱՒ

ՄՈՍԿՈՒԱ, 21 (ՌՈՅԹԸՐԶ).– Ռուսական «Քուրսք» սուզանաւը, որ անցեալ տարի ընկղմած էր, Կիրակի օր ցամաք հանուեցաւ Ռուսիաքովա գիւղին մէջ, Ռուսիոյ հիւսիսային շրջանին մէջ, հաղորդեց «Ինթրֆաքս» լրատու գործակալութիւնը։

«Քուրսք» քանի մը շաբաթ առաջ դուրս հանուեցաւ ծովուն յատակէն եւ Կիրակի օր հասաւ ցամաք։ Ցամաքահանումի գործողութիւնը մօտաւորապէս վեց օր պիտի տեւէ։ Հոլանտական երկու ընկերութիւններ ստանձնած էին սուզանաւը ծովուն յատակէն բարձրացնելու ու ապա՝ ցամաք հանելու գործողութիւնը, որ մօտաւորապէս 130 միլիոն տոլար ծախս կ՚ենթադրէ։

ՔՈՆՔՈՐՏԻ ԹՌԻՉՔՆԵՐԸ ՊԻՏԻ ՎԵՐՍԿՍԻՆ

ՆԻՒ ԵՈՐՔ, 21 (ՌՈՅԹԸՐԶ).– 25 Յուլիս 2000ին պատահած արկածէն ի վեր կանգ առած *Քոնքորտ* օդանաւերը պիտի վերսկսին իրենց թռիչքներուն Նոյեմբեր 7ին։ Սակայն Երկուշաբթի օր (այսօր) *«Պրիթիշ Էրուէյզ» Քոնքորտ* օդանաւ մը պիտի ուղարկէ Նիւ Եորք, իբրեւ պաշտօնական առաջին փորձ։

Բրիտանական ընկերութիւնը յայտնեց, որ Նիւ Եորք ուղղուող *Քոնքորտը* ապահովական յաւելեալ բարեփոխումներ կրած է։ Անիկա պիտի փոխադրէ հարիւր ճարտարագէտներ եւ անձնակազմի անդամներ։ Ընկերութեան մէկ պաշտօնատարը ըսաւ, որ դէպի Նիւ Եորք թռիչքը պիտի ըլլայ ընդհանուր արժեւորում մը օդանաւին մէջ կատարուած բարեփոխութիւններուն։

ԳՈՐԾԱԾԵՑԷՔ FUEL CARDԸ ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ԾՐԱԳԻՐՆԵՐՈՒ ՅԱՋՈՂՈՒԹԵԱՆ ՀԱՄԱՐ

ԻՆՉՊԷՍ ԳՈՐԾԱԾԵԼ FUEL CARD-Ը

Ձեր ինքնաշարժին պենզինին, մազութին, իւղին, ինչպէս նաեւ լուալու համար, վճարումին հետ միաժամանակ ներկայացուցէք FUEL CARD-ը, այս ձեւով ձեր մասնակցութիւնը բերած կ՚ըլլաք տնտեսական ծրագիրներու յաջողութեան։

ԻՆՉՊԷՍ ՍՏԱՆԱԼ FUEL CARD-Ը

FUEL CARD-ը կրնաք ստանալ հետեւեալ կեդրոններէն.-

- ԱՖԻԻԼի գրասենեակ, Պուրճ Համուտ
- Համազգայինի գրախանութ, Պուրճ Համուտ
- Գրատուն Caravelle, Ձալքա
- Գրատուն Sava, Այնճար
- Գրատուն Կոմիտաս, Պէյրութ
- Obelix հաստատութիւն, Անթիլիաս

ԱՐԺԵՔԱԼԻՈՐ ՆՈՒԷՐՆԵՐ

Յաւելեալ մանրամասնութեանց համար հեռաձայնել՝ 01-242556 թիւին։

Մազութի սպասարկութեան համար հեռաձայնել՝ 04-715111, 04-715222 եւ 04-715333 թիւերուն։

FUEL CARDԸ ԿՐՆԱՔ ՕԳՏԱԳՈՐԾԵԼ ՀԵՏԵՒԵԱԼ ԿԱՅԱՐԱՆՆԵՐՈՒՆ ՄԷՋ

1. CORAL JAL EL DIB, Ժէլ էլ Տիպ
2. HYPCO ANTELIAS, Հարաթ Ալ Ղաուարնէ
3. SPEED ANTELIAS, Կաթողիկոսարանի դիմաց
4. CORAL BAABDAT, Պաապտէթ մայրուղի
5. SPEED ACHRAFIEH, էլ Նահր PEUGEOT ընկ. առաջ
6. HYPCO HAMRA, Պանք Տիւ Լիպանէն առաջ
7. MEDCO KARANTINA, Քարանթինայի մայրուղի
8. CORAL BHAMDOUN, Դամասկոսի մայրուղի
9. CORAL MAR MIKHAEL, Մար Միխայէլ, Սաատ պողոտայ
10. SPEED ALITTIHAD, Կալերի Իթթիհատ
11. MANAR FANAR, Ֆանար, Նատըր պանդոկին կից
12. CALTEX ANJAR, Այնճար
13. BASSIL DORA, Տորայի կամուրջ
14. ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԿԱՅԱՐԱՆ, Տորա, «Ալմազա»ի կից

Հ.Մ.Ը.Մ. ՊՈՒՐԾ ՀԱՄՈՒՏ

ՔՐԻՍՏՈՆԷՈՒԹԵԱՆ 1700ԱՄԵԱԿԻՆ ԱՌԻԹՈՎ ԾԱՌԱՏՆԿՈՒՄ՝ ՊԻՔՖԱՅԱՅԻ ՄԷՋ

Սկաուտներ ծառ կը տնկեն:

Հայաստանի մէջ քրիստոնէութեան պետական կրօն հռչակման 1700ամեակին նշումին իր մասնակցութիւնը բերաւ Հ.Մ.Ը.Մ. Պուրճ Համուտի մասնաճիւղը:

16 Սեպտեմբերին մասնաճիւղին երէց-պարմանուհի փաղանգը 17 պտղատու ծառեր տնկեց Պիքֆայայի դպրեվանքին շրջակայքը: Սկաուտները այդ ծառերը ցանեցին հայ ժողովուրդի կեանքին մէջ մեծ դերակատարութիւն եւ յեղաշրջող ազդեցութիւն ունեցող՝ հայութեան քրիստոնէացման 1700ամեակը նշելու, գայն յաւերժացնելու եւ մարդկութեան վերածագումն ու վերականգնումը խորհրդանշելու համար:

ՀԱՅԱՍՏԱՆ ԵՒ ՈՒՔՐԱՆԻԱ ՍՏՈՐԱԳՐԵՑԻՆ ՀԱՄԱԳՈՐԾԱԿՑՈՒԹԵԱՆ ՓԱՍՏԱԹՈՒՂԹԵՐ

Անդրկովկասի հանրապետութիւններ տրուած չորսօրեայ այցելութիւններու ծիրին մէջ 18 Հոկտեմբերին Հայաստան այցելած էր Ուքրանիոյ արտաքին գործոց նախարար Անաթոլի Զլենքօ:

Վերջինս 19 Հոկտեմբերին Հայաստանի արտաքին գործոց նախարար Վարդան Օսկանեանին հետ ստորագրեց համագործակցութեան երկու փաստաթուղթ՝ «Երկու երկիրներու արտաքին գործոց նախարարութիւններուն միջեւ համագործակցութեան մասին» միջնախարարական արձանագրութիւնը եւ Հայաստանի գիւղատնտեսութեան եւ Ուքրանիոյ հողային քաղաքականութեան նախարարութիւններուն միջեւ գիւղատնտեսական արդիւնաբերութեան մարգին մէջ տնտեսական եւ գիտական թեքնիք համագործակցութեան մասին» համաձայնագիրը:

Առաջին փաստաթուղթը, ըստ Վ. Օսկանեանի, մինչեւ այսօր երկու երկիրներու յարաբերութիւններուն մէջ եղած իրաւական եւ անոնց նկատմամբ ունեցած դիրքորոշումներուն ընդհանուր արտայայտութիւնն է եւ գլխաւորաբար կը ներառէ քաղաքական, տնտեսական եւ շրջանային համագործակցութեան հարցերը:

ՄԱԿԸ ԿՈՎԿԱՍԻ ՄԷՋ ԿԻՆԵՐՈՒ ՎԻՃԱԿԻ ԲԱՐԵԼԱՒՄԱՆ ԾՐԱԳԻՐԻ ՄԸ ԿԸ ՁԵՌՆԱՐԿԷ

«Քէսփիրն Նիուզ Էյճընսի» գործակալութիւնը կը հաղորդէ, որ ՄԱԿի կիներու Բարգաւաճման Ֆոնտը (Եունիֆէմ) Հոկտեմբեր 16ին Պաքուի մէջ ներկայացուց «Հարաւային Կովկասի մէջ հարցերու կանխարգիլման եւ խաղաղութիւն տարածելու մէջ կնոջ դերը» ծրագիրը: Պաքուի մէջ ՄԱԿի գրասենեակին համաձայն, ծրագիրը, որ պիտի գործադրուի Ազրպէյճանի, Հայաստանի եւ Վրաստանի մէջ, կը նպատակադրէ կիներու մասնակցութիւնը ապահովել Հարաւային Կովկասի մէջ խաղաղութիւն տարածելու գործողութեան:

Երկու տարուան վրայ երկարող ծրագիրին յատկացուած է 1.4 միլիոն տոլարի պիւտճէ մը: Մեծ ջանք պիտի թափուի կիները բանակցային գործընթացներու եւ վարչական աշխատանքի վարժեցնելու համար: Ծրագիրը կը նպատակադրէ նաեւ գործակցիլ ՄԱԿի կազմակերպութիւններուն, ինչպէս նաեւ կառավարական եւ ոչ կառավարական կազմակերպութիւններու հետ:

ՀԱՅԱՍՏԱՆ

ԱՐՀԵՍՏԱԿԱՆ ՎԻԺՈՒՄՆԵՐՈՒ ԹԻՒ ԱՃ

Անցեալ տարի Հայաստանի կիներու մօտ արհեստական վիժումներուն միջին թիւը մօտ 50 առ հարիւրով աւելի եղած է, քան՝ ծնունդներու թիւը, որ ան պիտի ունենար: Արհեստական վիժումը իր առաւելագոյն մակարդակին հասած է 25էն 34 տարեկան եւ նուազած է անկէ աւելի բարձր ու ցած տարիքի կիներուն մօտ:

Հայաստանի Ազգային վիճակագրական ծառայութեան մէկ ուսումնասիրութեան համաձայն, գիւղերու մէջ արհեստական վիժումներու մակարդակը աւելի բարձր է, քան քաղաքներու մէջ: Վիժումներու ամէնէն բարձր ցուցանիշը արձանագրուած է Գեղարքունիքի մէջ, իսկ ամէնէն ցածը՝ Լոռիի մէջ: Այս քայլին աւելի յաճախակիօրէն կը դիմեն տարրական եւ միջնակարգ կրթութիւն ունեցող կիներ:

ՄԻՋԿՈՒՍԱԿՑԱԿԱՆ ՀԱՆԴԻՊՈՒՄՆԵՐԸ ԿԸ ՇԱՐՈՒՆԱԿՈՒԻՆ

Հ. Յ. Դ. - ԻՆՔՆՈՐՈՇՈՒՄ ՄԻԱՒՈՐՈՒՄ ՀԱՆԴԻՊՈՒՄ

Վերջերս Հ. Յ. Դ. Հայաստանի Գերագոյն Մարմինը կը նախաձեռնէ Հայաստանի Ազգային Ժողովին մէջ ներկայացուած կուսակցութիւններու հետ հանդիպումներ՝ քննելու համար Հայաստանի բոլոր քաղաքական կազմակերպութիւնները յուզող եւ հետաքրքրող «Կուսակցութիւններու մասին» օրէնքն ու «Ընտրական օրէնսգիրք»ը, որոնցմէ յաճախ կախուած է Հայաստանի հետագայ կարգացումը: «Այս առաջարկները եւ տեսակէտները հետագային մենք պիտի փորձենք հնչեցնել ու ներկայացնել խորհրդարանական քննարկումներու ընթացքին», կը նշէ Հ. Յ. Դ. Հայաստանի Գերագոյն Մարմինի ներկայացուցիչ Արմէն Ռուսամեան:

Այս ծրագիրի շրջագիծին մէջ 18 Հոկտեմբերին Հ. Յ. Դ. «Սիմոն Վրացեան» կեդրոնին մէջ Հ. Յ. Դ. Հայաստանի Գերագոյն Մարմինի ներկայացուցիչ Արմէն Ռուսամեան, Գերագոյն Մարմինի անդամներ՝ Ազուան Վարդանեան, Էտուարտ Ղազարեան եւ Գեղամ Մանուկեան հանդիպեցան Ինքնորոշում Միաւորման ներկայացուցիչներուն հետ, Ինքնորոշում Միաւորման նախագահ Պարոյր Հայրիկեանի գլխաւորութեամբ:

Հանդիպման ընթացքին քննարկուեցան Հայաստանի ներքին քաղաքական կեանքին վերաբերող հարցեր:

Մանրամասնօրէն քննարկուեցաս սահմանադրական փոփոխութիւններու թղթածրարի, «Ընտրական օրէնսգիրք»ի եւ «Կուսակցութիւններու մասին» օրէնքի նախագիծներուն վերաբերող հարցեր: Պարոյր Հայրիկեան ներկայացուց սահմանադրութեան առնչուող Ինքնորոշում Միաւորման տեսակէտները եւ մօտեցումները: Կարեւորութեամբ շեշտուեցաւ յիշեալ օրէնքներուն վերամշակումը, որոնց միջոցով կարելի է կազմակերպել արդար եւ թափանցիկ ընտրութիւններ եւ ունենալ ամբողջովին կայացած քաղաքական դաշտ:

Հանդիպման մասնակիցները համաձայնեցան այս խնդիրներուն շուրջ կազմակերպել յատուկ քննարկումներ եւ միտքերու փոխանակում:

ՄԻԱՑԵԱԼ ՆԱՀԱՆԳՆԵՐՈՒ ԾԵՐԱԿՈՅՏԸ ՎԱՒԵՐԱՑՈՒՑԱԾ Է ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՄԷՋ ՆՈՐ ԴԵՍՊԱՆԻՆ ՆՇԱՆԱԿՈՒՄԸ

Միացեալ Նահանգներու Ծերակոյտի արտաքին յարաբերութիւններու յանձնախումբը 16 Հոկտեմբերին կայացուցած է նիստ մը, որուն ընթացքին քննեցէ ետք Հայաստանի մէջ Միացեալ Նահանգներու նոր դեսպանին՝ Ճոն Օրտուէյի թեկնածութիւնը, վաւերացուցած է անոր նշանակումը: Ճ. Օրտուէյի նախապէս կը պաշտօնավարէր Մոսկուայի՝ Միացեալ Նահանգներու դեսպանատան մէջ: Նիստին ընթացքին ան ողջունած է Հայաստանի եւ Կովկասի մէջ քոնկրէսական յանձնաժողովութիւնները եւ նշած, թէ Միացեալ Նահանգներ շատ լաւ յարաբերութիւններ ունին Հայաստանի հետ:

Այժմու դեսպան Լեմբնի նման, Ճ. Օրտուէյ կը պաշտօնավարէ Արտաքին Գլխաւոր Ծառայութեան մէջ: Ան նախապէս եղած է Մոսկուայի դեսպանատան մէջ քաղաքական հարցերու խորհրդական, ՕԹԱՆի մէջ Միացեալ Նահանգներու քաղաքական խորհրդատուի օգնական եւ ՕԹԱՆի քաղաքական յանձնախումբի մէջ Միացեալ Նահանգներու կողմէ անդամ, Ազգային Ապահովութեան Խորհուրդի մէջ ափրիկեան հարցերու վարիչ եւ Միացեալ Նահանգներու արտաքին գործոց նախարարութեան մէջ ռուսական հարցերու փոխ վարիչ:

ՄԵԾԱՄՕՐԻ ԿԱՅԱՆԸ ՊԻՏԻ ՎԵՐՍԿՍԻ ԻՐ ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐԸ

Մեծամօրի կորիգային կայանը իր աշխատանքները պիտի վերսկսի 5 Նոյեմբերին, նկատի ունենալով, որ 17 Հոկտեմբերին Ռուսիա հայթայթած է կորիգային վառելանիւթին վերջին բաժինը:

Կայանին միակ գործող շարժակը Յուլիսին դադրեցուած էր ստուգումներու պատճառով: Կը ծրագրուէր անոր աշխատանքները վերսկսիլ Օգոստոսի վերջաւորութեան, սակայն պարտքերու պատճառով ուշացումներ տեղի ունեցած են: Ներկայիս Հայաստան վառելանիւթի համար Ռուսիոյ վճարած է 4 միլիոն տոլար եւ խոստացած է յառաջիկայ երեք ամիսներուն ընթացքին փակել իր 10 միլիոն տոլարի պարտքը:

ԱՂԱՍԱՐԳԻՍԵԱՆ ՀԱՍՏ.

- SONY
- TOSHIBA
- PANASONIC
- SHARP
- PHILIPS
- SAMSUNG
- PIONEER
- MEC
- GENERAL ELECTRIC
- WHITE WESTINGHOUSE
- KELVINATOR
- HOOVER
- BOSCH
- MOULINEX
- BRAUN
- MIELE

ՎՃԱՐՄԱՆ ԴԻՒՐՈՒԹԻՒՆԵՐ
36 ԱՄՍՈՒԱՆ ՎՐԱՅ
LISTE DE MARIAGE

Պուրճ Համուտ – Քաղաքապետարանի հրապարակ,
ՀԵՌԱՁԱՅՆ՝ 01-241000
2րդ մուտք, Սանթրը Պլանքոյէն: Կառատունը ապահովուած:

ՊԱՐԳԵՒԱՏՐՈՒՄ՝ ԹԱՐԳՄԱՆՉԱՑ ՏՕՆԻՆ ԱՌԻԹՈՎ

18 Հոկտեմբերին Հայաստանի նախագահին հրամանագիրով հայ գրականութիւնը թարգմանարար միջազգային հանրութեան ներկայացնելու, հայ թարգմանական գրականութիւնը հարստացնելու գործին մէջ ներդրած նշանակալից աւանդին եւ թարգմանչաց տօնի առիթով, «Մովսէս Խորենացի»ի մեդալով պարգեւատրուած են Կիմ Բահչի (Ռուսիա), Ալեքսանտր Պոժքօ (Ուքրանիա), Վահէ Կոտէլ (Զուիցերիա), Ժան Փիեռ Մահէ (Ֆրանսա), Մարգարիտ Դարբինեան (Հայաստան), Ահմէտ Նուրիկատէ (Իրան) եւ Կարպիս Սուրէնեանց (Հայաստան):

Միւս կողմէ, 18 հայագէտներ եւ մշակութային գործիչներ պարգեւատրուած են Հայաստանի նախագահին շնորհակալագիրներով եւ պատուոյ գիրերով:

ՇԱՐԼ ԱԶՆԱՒՈՒՐ ՊԷՅՐՈՒԹԻ ՄԷՋ

27 ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ 2001
«ՖՈՐՈՒՄ» ՊԷՅՐՈՒԹ

Սահմանափակ թիւով տոմսեր կարելի է գտնել՝
ՀԱՄԱԶԳԱՅԻՆ ԳՐԱԽԱՆՈՒԹ
(Պուրճ Համուտ):

ՏՈՄՍԻ ՍԱԿ՝ 45 ՏՈԼԱՐ

www.lemagan.com

«ՏԸ ՔՐՈՍԻՆԿ ՓԼԷՅՍ» ԳԻՐՔԻՆ ՅՈՒՆԱՐԷՆ ԹԱՐԳՄԱՆՈՒԹԵԱՆ ՆԵՐԿԱՅԱՑՈՒՄԸ

Աթէնքի մէջ 15 Հոկտեմբերին տեղի ունեցած է բրիտանացի ուղեգիր Ֆիլիփ Մարստընի *«Տը քրոսինկ փլէյս. է ճրոնի ըմանկ տի արմինիզ»* գիրքին յունարէն թարգմանութեան ներկայացումը, կազմակերպութեամբ Համազգայինի «Գ. Կաովարենց» մասնաճիւղին եւ յունական *«Սթոխասթիս»* հրատարակչատան: Ձեռնարկին առիթով Անգլիայէն հրաւիրուած է հեղինակը: Ներկայ գտնուած են կրօնական ներկայացուցիչներ, յոյն հրատարակիչներ, գրագէտներ, մտաւորականներ, լրագրողներ եւ հայ ու յոյն գրասէրներ:

«Տը քրոսինկ փլէյս» գիրքը հայաշխարհի տարածքին կատարուած ուղեւորութիւններու ընդմէջէն կը նկարագրէ հայ ժողովուրդին պատմական, մշակութային, քաղաքական եւ ընկերային առանձնայատկութիւնները: Յունարէն թարգմանութիւնը կը կրէ *«Փնտռելով հայերը Պալքաններու, Միջին Արեւելքի եւ Կովկասի մէջ»* վերնագիրը: Անոր ներկայացման բացումը կատարած է *«Սթոխասթիս»* հրատարակչատան տնօրէնը՝ Լուքաս Աքսէլոս, բացատրելով, որ Հայ Դատի եւ Հայկական Ցեղասպանութեան նիւթերով գիրքերու հրատարակութիւնը կեդրոնական տեղ ունի հրատարակչատան նախաձեռնութիւններուն մէջ, «որովհետեւ պատմութեան վկայակոչումը վերջին ապաստանարանն է, ուր ջարդի ենթարկուած ժողովուրդներ կրնան պատսպարուիլ, դիմադրել, վերականգնիլ ու գոյատեւել»:

Նաթալի Եթիմեան ներկայացուցած է Համազգայինի պատմութիւնն ու գործունէութիւնը: Թարգմանիչը՝ Սերգօ Աղապատեան, խօսած է թարգմանչական աշխատանքով հայ ժողովուրդին պատմութիւնը օտարներուն ծանօթացնելու իր յանձնառութեան մասին: Ձեռնարկին ընթացքին ընթերցուած են *«Տը քրոսինկ փլէյս»*ի յունարէն թարգմանութենէն հատուածներ:

Ապա խօսք առած է Ֆիլիփ Մարստընը՝ նշելով, որ գրագէտի մը համար մեծ պատիւ է տեսնել իր գիրքին թարգմանութիւնը, որովհետեւ ամէն անգամ որ գիրք մը կը թարգմանուի, անիկա նոր կեանք ու հեղինակութիւն կը ստանայ: Հեղինակը յաճախ ինքզինքին հարց տուած է, թէ ինչո՞ւ նախաձեռնած է հայ ժողովուրդին նուիրուած գիրք մը գրելու, սակայն չէ կրցած յստակ պատասխան մը տալ: Երբ սկսած է ուսումնասիրել հայոց պատմութիւնը 1915էն առաջ եւ ետք, հասկցած է, թէ հայ ժողովուրդին մէջ գոյութիւն ունի ապրելու, վերապրելու եւ գոյատեւելու ոգի մը եւ հաւատացած է, թէ այդ ոգին է ժողովուրդի մը յարատեւութեան գործօնը: Երկար ուղեւորութիւններ կատարելէ եւ տարբեր հայերու հանդիպելէ ետք Մարստընը խոստովանած է, թէ տակաւին անկարող կը զգայ վերլուծելու հայկական ոգին: «Մինչեւ հիմա չեմ կրնար հասկընալ, թէ ի՛նչ է այդ ոգին, բայց գիտեմ զանազանել զայն, երբ դիմացս կը յայտնուի անիկա», ըսած է ան:

Մարստընի համաձայն, հայկականութեան իւրայատուկ դիմագիծը կը խտանայ հայկական ճարտարապետութեան գերազանց արժէքին մէջ: Ան իր խօսքին մէջ պատմած է Արեւմտահայաստանի մէջ իր տեսած կիսաւեր եկեղեցիներուն մասին: «Սքանչելի կոթողներ, որոնք կը շիջին: Մտածեցի, որ ուղեւորութիւնս վկայութիւնը պիտի դառնար այդ եկեղեցիներուն մէջ շնչած ու ապրած հայերուն հաւատքին ու գոյութեան», ըսած է ան, ապա կարդացած է գիրքէն հատուած մը, որ կը նկարագրէ հայկական խաչքարի մը հետ իր առաջին հանդիպումը:

Հայութեան մէջ ուղեւորութիւնը «երկրորդ համալսարան» մը եղած է Մարստընի համար: Ծոցի պատերազմին եւ Խորհրդային Միութեան քայքայումի ժամանակներուն ան դժուար ուղեւորութիւններ կատարած է դէպի Միջին Արեւելք, Արեւելեան Եւրոպա եւ Կովկաս: 5 ամիս շարունակ առանց մուտքի արտօնագիրներու սահմաններ կտրելով ան յաճախ յիշած է հայերու տեղահանութիւնը եւ առանց անցագիրի դէպի անորոշ ապագայ թափառումը: «Հայերը շատ լաւ գիտեն, թէ ի՛նչ կը պատահի, երբ կայսրութիւններ կը տապալին», ըսած է ան:

Հայասէր հեղինակը նշած է, թէ 1990ական տարիներուն դէպի Հայաստան իր բազմաթիւ ուղեւորութիւններուն առիթով անբացատրելի ինքնավստահութեամբ պարուրուած է: Պատասխանելով Հայաստանի ներկայ վիճակին վերաբերող հարցումի մը՝ ան յայտնած է իր հաւատքը, թէ Սփիւռքը արմատական դեր պիտի ունենայ Հայաստանի ապագայ վերելքին մէջ: Իսկ օտար ժողովուրդներու մէջ Ցեղասպանութեան յիշողութիւնը վերականգնելու կարեւորութեան վերաբերող հարցումի մը պատասխանելով՝ հեղինակը ըսած է, թէ իր նպատակը Հայկական Ցեղասպանութեան հարցով Արեւմուտքը փոթորկել չէ եղած: Ան ինքզինք առանձնաշնորհեալ զգացած է հայ ժողովուրդին տառապանքը զգալուն համար: «Իբրեւ անգլիացի՝ կրնամ իմ պատմութիւնս պատմել եւ լսելի դարձնել: Սակայն ոեւէ մէկը, որքան ալ հայասէր ըլլայ, չի կրնար ամբողջութեամբ իւրացնել ժողովուրդի մը ցաւը, որքան ալ ազնիւ եւ խոր զգայնութեամբ օժտուած ըլլայ ան: Հալածուած ժողովուրդի մը մասին գրելու ժամանակ անոր ուրուականը կը հալածէ քեզ եւ կը մտնես անոր հոգեբանութեան մէջ: Կը խոստովանիմ, որ այդ ուրուականէն շատ բան սորվեցայ», ըսած է Մարստընը:

«Տը քրոսինկ փլէյս» գիրքը իր հրատարակութենէն ի վեր (1993) թարգմանուած է հոլանտերէնի, ռուսերէնի, պուլկարերէնի, չինարէնի, հայերէնի եւ յունարէնի:

ԳՈՐԾԻՔ՝ ԹՐՔԱԿԱՆ ԴԻՒԱՆԱԳԻՏՈՒԹԵԱՆ ՁԵՌՔԻՆ

Վերջին ամիսների ընթացքում Հայաստանի եւ Սփիւռքի տարբեր քաղաքական ուժեր, անհատներ ու մեկնաբաններ բազմիցս նախագուշացրին «Հայ - Թրքական Հաշտեցման Յանձնաժողով»ի հայազգի անդամներին, որ ողջ հայ ժողովրդի անունից ձեռնարկուող իրենց անպատասխանատու քայլով հարուածի տակ են դնում վերջին տարիների ընթացքում Արեւմուտքի տարբեր երկրներում աննախադէպ թափ ստացած Հայոց Ցեղասպանութեան ճանաչման գործընթացը:

Նման նախազգուշացումները հիմնւում էին այն ակնառու իրողութեան հաշուառման վրայ, որ Թուրքիան փորձելով լուծել Եւրոմիութիւն խցկուելու հիմնահարցը եւ այդ ճանապարհին բախուելով Հայոց Ցեղասպանութիւնը ճանաչելու ու Հայաստանի հետ դիւանագիտական յարաբերութիւններ հաստատելու Եւրոխորհրդարանի պահանջներին, իրեն ոչնչով չպարտաւորեցնող «Հայ - Թրքական Հաշտեցման Յանձնաժողով»ի աշխատանքներին օժանդակելու փաստով փորձելու է միջազգային հանրութեան մօտ ձեւաւորել հայերի հետ երկխօսութեան գնալու պատրանք եւ այդ կեղծ գրկախառնութեան մէջ խեղդել ու մի կողմ նետել Հայոց Ցեղասպանութեան ճանաչման խնդիրը:

Ի պատասխան այդ նախազգուշացումների, ալիքարգումանեանները ու Ամերիկայի Հայկական Համագումարի պատասխանատուները յայտարարում էին, թէ Հայոց Ցեղասպանութեան ճանաչման խնդիրը եւ «Հայ - Թրքական Հաշտեցման Յանձնաժողով»ի աշխատանքները պէտք չէ հակադրել մէկը միւսին, որ հայ - թրքական երկխօսութիւնը հնարաւորութիւն կը տայ առանց կողմնակի միջամտութեան՝ հէնց հայերի ու թուրքերի կողմից քննարկել Հայոց Ցեղասպանութեան հիմնահարցը, եւ որ իրենք ամենեւին կասկածի տակ չեն դնում Ցեղասպանութեան փաստը եւ այլն, եւ այլն:

Թէ ինչ եղաւ դրա արդիւնքը՝ այսօր յայտնում են աշխարհի լրատուամիջոցները: Հոկտեմբերի 10ին Եւրոխորհրդարանի քաղաքական յանձնաժողովն ընդունեց Ֆրանսացի պատգամաւոր Ալէն Լամասուրի տեղեկագիրը, ուր Եւրոմիութիւն մտնելու համար Թուրքիայի առջեւ նախկինում դրուած պահանջների շարքում բացակայում է Հայոց Ցեղասպանութեան ճանաչման խնդիրը՝ «Հայ - Թրքական Հաշտեցման Յանձնաժողով»ի աշխատանքներին չխանգարելու պատճառաբանութեամբ: Պարզ է, որ այդ քայլն արուել է հէնց Թրքական կողմի խնդրանքով, որը ալիքարգումանեանների հետ սկսուած խաբուսիկ սիրախաղը եւրոպական հանրութեանն է ներկայացրել որպէս տեղի ունեցածը մոռացութեան տալու գնով Թուրքերի հետ հաշտուելու ողջ հայ ժողովրդի ցանկութիւն:

Հոկտեմբերի 23-25ին Ալէն Լամասուրի տեղեկագիրը դրուելու է Եւրոխորհրդարանի քննարկմանը եւ եթէ այդ հեղինակաւոր հաստատութիւնը միանայ իր յանձնաժողովի տեսակէտին, ապա դրանով փաստորէն խաչ կը քաշի 87ին իր իսկ ընդունած յայտնի որոշման վրայ եւ որպէս այդ ամէնի հետեւանք՝ Հայոց Ցեղասպանութեան ճանաչման խնդիրը յետ կը մղուի առնուազն 20-25 տարով՝ ջուրը նետելով այդ ընթացքում կատարուած հսկայածաւալ աշխատանքը:

Ճիշդ են ասում, որ եթէ գողը տանից լինի, եկը երդիքով կը հանեն. այդպէս էլ անում են Թուրքերը մի քանի՝ իրենց հայ համարող գործիչների ու կազմակերպութիւնների ձեռքով ջնջելով ողջ հայ ժողովրդի հանդէպ իրականացուած յանցագործութեան հետքերը եւ յուրջ յայտ ներկայացնելով քաղաքակիրթ ազգերի միութիւն՝ Եւրոմիութիւն մուտք գործելու համար:

Ձենք կասկածում, որ սրանից յետոյ էլ ալիքարգումանեանները եւ Ամերիկայի Հայկական Համագումարի գծով նրանց գործընկերները կը փորձեն արդարացում գտնել իրենց պահուածքի համար, Եւրոխորհրդարանի պատգամաւորների դիրքորոշման մէջ նկատուող փոփոխութիւնը կը փորձեն բացատրել ինչ-ինչ աշխարհաքաղաքական կամ այլ շահերով եւ համոզել հանրութեանը, որ Եւրոխորհրդարանի քաղաքական յանձնախմբի տեղեկագրից Հայոց Ցեղասպանութեան պահանջի դուրս մղումը սոսկ «Հայ - Թրքական Հաշտեցման Յանձնաժողով»ի աշխատանքներին չխոչընդոտելու փաստարկով պայմանաւորելը ոչ թէ պատճառ, այլ միայն յարմար առիթ է Եւրոպական խորհրդարանականների համար: Նախօրօք նրանց պատասխանենք՝ այդ դէպքում աւելի վատ հէնց ձեզ համար, որ դուք ձեր իսկ ձեռքով Թուրքերին եւ նրանց միջոցով՝ Եւրոխորհրդարանի պատգամաւորներին յարմար առիթ էք տալիս Հայոց Ցեղասպանութեան ճանաչման խնդիրը մէջտեղից հանելու եւ ապաշխարելուց հրաժարուող Թուրքիայի առաջ բացում էք Եւրոմիութեան ճանապարհը:

Աւելին. այսօր բոլորս ի լուր ամէնքի պարտաւոր ենք յայտարարել, որ «Հայ - Թրքական Հաշտեցման Յանձնաժողով»ի հայ անդամները գործիք են դարձել Թրքական դիւանագիտութեան ձեռքին եւ նրանց օգտագործում են որպէս մէկուկէս միլիոն անմեղ հայերի արիւն լուանալու համար նախատեսուած Թրքական արտադրութեան օճառ: Ուստի եթէ ունեն դոյզն ինչ ազգային արժանապատուութիւն, ապա պարտաւոր են առնուազն մինչեւ Հոկտեմբերի 23ը (երբ Եւրոխորհրդարանն սկսելու է քննարկել պատգամաւոր Լամասուրի տեղեկագիրը), «Հայ - Թրքական Հաշտեցման Յանձնաժողով»ի բոլոր հայ անդամների անունից յայտարարել. քանի որ նորաստեղծ յանձնաժողովի աշխատանքներն օգտագործւում են ողջ մարդկութեան դէմ իրագործուած յանցագործութեան՝ Հայոց Ցեղասպանութեան փաստն անտեսելու եւ այդ յանցագործութիւնը կատարած երկրի՝ Թուրքիայի Եւրոմիութիւն մուտք գործելու ճանապարհին կանաչ լոյս վառելու համար, «հաշտեցման» յանձնաժողովի բոլոր հայ անդամները, դուրս են գալիս նրա կազմից եւ այդ մասին պաշտօնապէս տեղեակ են պահում Եւրոխորհրդարանին:

Այս լուրջ խնդրի վերաբերեալ պարտաւոր է իր յստակ դիրքորոշումն արտայայտել նաեւ Հայաստանի արտաքին գործոց նախարարութիւնը եւ նախագուշացնել Եւրոխորհրդարանին, որ Լամասուրի տեղեկագրի ընդունման դէպքում ինքը դրանով իսկ աջակցում է մարդկութեան դէմ յանցագործութիւն կատարած երկրին՝ Թուրքիային, սեփական արարքի համար պատասխանատուութիւնից խուսափելու անպատուաբեր գործում:

«ՀԱՅՈՑ ԱՇԽԱՐՀ»

ԶԱՒԱՐԵԱՆԱԿԱՆ

ՀԱՄԱՇԽԱՐՀԱՅՆԱՑՈՒՄԸ ԵՒ ՄԵՆՔ

Աշխարհի տարածքին եւ միջազգային վրայ կ'ապրինք ժամանակաշրջան մը, որ յղի է գլխապտոյտ յառաջացնող իրադարձութիւններով: Ամէն ինչ ցոյց կու տայ, որ համաշխարհային մակարդակի վրայ նոր իրավիճակ մը ստեղծուած է այլեւս, մանաւանդ 11 Սեպտեմբերին Միացեալ Նահանգները հարուածած ահաբեկչական արարքներէն ետք:

Տարակոյս չկայ, որ այս իրողութիւնը իր անմիջական ազդեցութիւնը կրնայ ունենալ պետութիւններու միջեւ յարաբերութիւններուն վրայ, որովհետեւ Միացեալ Նահանգներ եւ անոնց դաշնակիցները, փորձելով իրենց քաղաքականութիւնը պարտադրել գանգան մարգերու մէջ, նաեւ կը ձգտին տնտեսապէս թափանցել աշխարհի որեւէ երկիր՝ միջազգային տնտեսական հաստատութիւններու եւ ընկերութիւններու միջոցով:

Ահաւասիկ այստեղէն եկած է «համաշխարհայնացում» հասկացողութիւնը, որ իրրեւ տնտեսական կայսերապաշտութեան արտայայտութիւններէն մէկը՝ ծնունդն է նոր ազատական գաղափարախօսութեան եւ դրամատիրութեան: Հետեւարար համաշխարհայնացումը, իրրեւ տնտեսական եւ ընկերային շահագործումի գաղափարախօսութեան ծնունդ, ունի իր ժխտական կողմերը:

Համաշխարհայնացումէն առաջ եւս գոյութիւն ունեցած է շահագործում՝ ընկերային, տնտեսական, քաղաքական եւ ազգային մակարդակներու վրայ, սակայն մարդ անհատը, հաւաքականութիւնները եւ ազգերը միշտ ալ պայքարի դրօշ բարձրացուցած են գերծ մնալու համար որեւէ շահագործումէ եւ ստեղծելու համար իրապէս մարդկային դիմագիծով հասարակութիւն մը:

Իր ներկայ ընթացքով համաշխարհայնացումը ապագայի հաշուոյն մարդկութիւնը կ'առաջնորդէ ադէտներու անվերջ շարքի մը, տակաւ քայքայման կը տանի ազգային տնտեսութիւնները, իսկ տնտեսական, ընկերային եւ քաղաքական իմաստով պետութիւնները կախեալ կը պահէ միջազգային տնտեսական կազմակերպութիւններու օժանդակութենէն:

Կը սկսի խորանալ վիհը Հիւսիսի հարուստ եւ Հարաւի, Երրորդ աշխարհի ազքատ երկիրներուն միջեւ: Տեղ մը կ'ունենանք ընկերութիւն մը, որ կ'արտադրէ եւ ճարտարարուեստ կը ստեղծէ, միւս կողմը կ'ունենանք այլ ընկերութիւն մը, որ ճարտարարուեստականացումի վիճակին չէ հասած, քաղաքականապէս կախեալ է եւ ենթակայ՝ բնական պատերազմական ադէտներու եւ որ ձեռքերը կ'երկարէ հարուստ պետութիւններու եւ միջազգային ընկերութիւններու «ողորմութեան» եւ պարզապէս կը ծառայէ իրրեւ սպառողական շուկայ՝ ճարտարարուեստական երկիրներու արտադրութիւններուն համար:

Համաշխարհայնացման այս մօտեցումն է, որ կը ստեղծէ բուռն հակազդեցութիւն արհեստակցական միութիւններու, կենսոլորտի պաշտպանութեան կազմակերպութիւններու եւ ընկերվարական ու ձախակողմեան կողմնորոշումով շարժումներու մօտ: Իսկ այս հակազդեցութիւնը բնական է, որ արտայայտուի բողոքի ելոյթներով՝ փողոցը, Սիէթլէն՝ Ժընեւ:

Այս բոլորէն ետք մեր առջեւ կը գծուի հարցական մը. յատկապէս դաշնակցական ուսանողութիւնը, իրրեւ ազգային եւ ընկերվարական գաղափարներ դաւանող կուսակցութեան մը բաղկացուցիչը, ինչպիսի՞ դերակատարութիւն պէտք է ունենայ Հայաստանի եւ հայութեան դիմագրաւած համաշխարհայնացման մարտահրաւէրները դիմակայելու աշխատանքին մէջ:

Դժուար է խօսիլ համաշխարհայնացման դէմ պայքարին մասին, եթէ չունինք միջոցները, որոնք կարելիութիւն կու տան պայքարը սկսելու: Հակահամաշխարհայնացումի խմբակները իրենց քարոզչութիւն ծաւալելու եւ երիտասարդական խմբակներ զօրաշարժի ենթարկելու համար կը դիմեն նոյն միջոցներուն, որոնք ծնունդն են համաշխարհայնացումին՝ համացանց, հաղորդակցութեան արդի միջոցներ, եւ այլն:

Ներկայիս Հայաստան կը դիմագրաւէ ընկերային, տնտեսական եւ քաղաքական մարտահրաւէրներ, որոնց դէմ կանգնելու համար մենք պէտք է օգտուինք համաշխարհայնացումին ընձեռած միջոցներէն:

Միւս կողմէ, սակայն, պէտք է կառչած մնանք մեր ազգային արժէքներուն եւ հակահամաշխարհայնացման շարժումէն որդեգրենք այն գաղափարները եւ միտքերը, որոնք կը յարմարին մեր հայրենիքին եւ ժողովուրդին ներկայ պայմաններուն, լուծում կը բերեն հայ ժողովուրդի ներկայիս ընկերային եւ տնտեսական տագնապներուն:

Դաշնակցական ուսանողները պէտք չէ վարանին այս հարցերը գաղափարական եւ տեսական քննարկումի ենթարկելէ: Մեր դիմաց ուրիշ միջոց չկայ, բացի համաշխարհայնացման մարտահրաւէրներուն դէմ ազգու կերպով պայքարելու համար պատրաստուելէ:

ԺԱՔ ՅԱԿՈԲԵԱՆ

ՓԱԿ ՇՐՋԱՆԱԿԻՆ ՄԷՋ

Պատերազմ՝ ի խնդիր խաղաղութեան. հակասական եւ խաբուսիկ արտայայտութիւն մը՝ «հակապատերազմ» պաստառներով եւ բացագանչութիւններով Սեպտեմբեր 29ին Ուաշինկթընի փողոցները խճողած ցուցարարներուն համար: Սակայն, միւս կողմէ, նոյն այս արտայայտութիւնը այնքա՛ն ճիշդ կը հնչէր «Փենսիլվանիա Ավընիւ»ի վրայ ցուցարարներուն դէմ կանգնողներուն համար, որոնց բարձրացուցած պաստառներուն վրայ գրուած էր «Բարի եկած էք, Պրն Լատէնի համակիրներ», «Ինքնապաշտպանութիւնը լաւ բան է», «Պատերազմն է, որ Հիթլէրը մէջտեղէն վերցուց» եւ նմանօրինակ այլ լոզունգներ:

Այդ օրը «Փենսիլվանիա Ավընիւ»ի վրայ պարզուած պատկերը մանրանկարն էր Սեպտեմբեր 11էն ետք աշխարհի տարածքին որդեգրուած կեցուածքներուն: Արդարեւ, ամերիկացիներուն չզօրակցող մեքենայարար ահաբեկիչներուն կողմնակից դասելու Պուշի վարչակարգին մօտեցումը «21րդ դարու առաջին պատերազմ»ը վերածեց աշխարհաքաղաքականութեան վերարժեւորումի վարժութեան մը, ուր Պրն Լատէնն մը որսալու առաջադրանքը պատճառ աւելի պատրուակ եղաւ ամերիկեան ծաւալապաշտ քաղաքականութեան համար:

Սակայն, հեռու՝ քաղաքական սեղմ շրջանակներու մէջ ծաւալող աշխարհակալական սադրանքներէ, «հակապատերազմ» հոսանքը ցոյց տուաւ «փողոց»ին կարողականութիւնը, գէթ հանրային կարծիքին ուշադրութիւնը իր վրայ հրաւիրելու առումով:

Ուաշինկթընի եւ աշխարհի տարբեր երկիրներու մէջ «հակապատերազմ» ցոյցեր կատարողները «խելագարուած ամբոխներ» չէին, անոնք կը գիտակցէին, թէ ամերիկեան որեւէ յարձակում անմեղ բնակչութեան տառապանք պիտի պատճառէր, եւ թէ վայրագութեան փակ շրջանակ մը պիտի ստեղծուէր, եւ ղժուար պիտի ըլլար զոհը եւ յանցագործը զանազանել:

Միւս կողմէ, պատերազմի ջատագովներ գինուորական ուժի օգտագործումը պիտի նկատէին հետագայ սերունդներուն խաղաղութիւնը ապահովող միակ ընտրանքը, անոնց համար «լաւ» պատերազմ մըն էր ասիկա, եւ անոնք պիտի մոռնային Միացեալ Նահանգներու հիմնադիրներէն Պենճըմին Ֆրանքլինի խօսքը, թէ՝ «Երբեք գոյութիւն չէ ունեցած լաւ պատերազմ կամ վատ խաղաղութիւն»:

Պատերազմը «անխուսափելի» էր, եթէ երբեք կարելի է անխուսափելի նկատել պատերազմ մը՝ առանց հարցականի տակ առնելու կայն մղողներուն դրդապատճառները:

Պատերազմը սկսաւ. «փողոցը» շարունակեց բողոքը. սակայն, հակահամաշխարհայնացում շարժումին նման, հակապատերազմ շարժումն ալ ներկայացուցեցաւ իրրեւ սպաթիս քոն ականահարելու եւ կատարուած իրողութիւնը ժխտելու «ճղճիմ» փորձ մը: «Փողոց»ը կրցաւ քանի մը վայրկեան գողնալ «ահաբեկչութեան դէմ պատերազմ»ը հեռասփռող «Սի. էն. էն.»ի եւ «Պի. Պի. Սի.»ի լուրերէն, սակայն պատերազմի մտայնութեան յաղթանակը ռմբահարումներու սկիզբէն առաջ իսկ խլած էր իր առաջին զոհը՝ խաղաղութիւնը:

Խ. Մ.

ԹՕԹԱՓԵՆՔ «ՇՈՒԿԱՅԱԿԱՆ» ՄՇԱԿՈՅԹԸ...

Հայաստանի Բ. Հանրապետութեան սկզբնական շրջանին գոյացած տնտեսական տագնապը դժբախտաբար ստեղծեց նաեւ «շուկայական մշակոյթ» մը: Մշակոյթը դարձաւ ապրուստի ու երբեմն նոյնիսկ շահագործման միջոց, իսկ ստեղծագործական կարողութիւնները ընկդմեցան առօրեայ հեւքի մէջ:

Հայկական մշակութային արժէքներու պահպանումը իւրաքանչիւր հայու ազգային պարտաւորութիւնն է, իսկ անոր վատ վիճակի մէջ գտնուելու պատճառներէն են երկրին տնտեսական պայմանները:

Իսկ Հայաստանի կառավարութեան այսօրուան վարած ճկուն դիւանագիտութիւնը, որ մասնաւորաբար հիմնուած է Ամերիկա - Եւրոպա - Ռուսիա հակադիր կողմերու հետ տարբեր մարգերու մէջ լայն յարաբերութիւններու վրայ, երբեմն կ'ունենայ իր հակառակ անդրադարձը հայկական բարոյական ու մշակութային արժէքներու պահպանման վրայ:

Այդ յարաբերութիւնները, որոնք թէեւ կարգ մը մարգերու մէջ Հայաստանը կ'առաջնորդեն դէպի զարգացում, իրենց հետ կը բերեն նաեւ օտարներու բարոյապէս յոռի սովորութիւնները, համաշխարհային «մշակոյթ»ը, ապազգային գաղափարախօսութիւնը...

Համաշխարհայնացումը արդէն ստեղծուած է մէկ մշակոյթի գաղափարը՝ համաշխարհային «մշակոյթը», որ գլխաւորաբար հովանաւորուած է Ամերիկայի կողմէ. այս հոսանքին ազդեցութիւնը գոյութիւն ունի թէ՛ Սփիւռքի տարածքին եւ թէ Հայաստանի մէջ:

Պէտք է հետեւինք այլ մշակոյթներու ծաւալումին մինչեւ ա՛յն պահը, երբ անոնք կը սկսին վնասել մեր մշակութային արժէքներու պահպանման ու գարգացման:

Առաջին հերթին պահպանենք նախորդ սերունդներէն փոխանցուած մշակութային հարստութիւնը, ապա ստեղծենք նորը, արդիականը, դիմացկունը, իսկ ամէնէն կարեւորը՝ մեր իւրայատուկ յատկանիշներով հայկականը:

Հայաստանի տնտեսական պայմաններուն հետեւանքներէն մէկը եղաւ նաեւ այն, որ մարդիկ ստիպուեցան իրենց դիրքերը վաճառքի հանել: Այսօր Հայաստանի կարգ մը տուներուն մէջ գտնուող գրադարաններու գիրքերը դժբախտաբար կը ծախուին հրապարակներուն եւ չէնքերուն աստիճաններուն վրայ: Իսկ կարգ մը գրողներու մօտ Խորհրդային Միութենէն ժառանգուած պետական պատուէրներով գրականութեան շարունակումի հետքերը տակաւին գոյութիւն ունին, իսկ այլ խումբ մըն ալ կը հետեւի «սանձարձակ» գրականութեան ոճէն, որ չունի սկզբունքներ:

Երբեք իրաւունք չունինք հայ մշակոյթի ջահակիրներու գալիք սերունդը անտէր ձգել Երեւանի փողոցներուն մէջ եւ, միւս կողմէ, գարգացընել ու քաջալերել հաճոյապաշտներու գիշերային գբօսաշրջութեան ու վայելքի վայրերը՝ շուկայական մշակոյթը...

Երեւանի մէջ թէ այլ տեղ «գործող» արուեստագէտները հնապային անպայման պիտի հանդիսանան Կոմիտասներու, Շանթերու, Խաչատուրեաններու գործը շարունակողները, եթէ ունենան հովանաւորող, հետաքրքրուող, քաջալերող...

Այո՛, Հայաստանի մէջ գոյութիւն ունին երաժիշտներ, որոնք հրապարակներու անկիւնները «լաւ» պատերազմ մըն էր ասիկա, եւ անոնք պիտի մոռնային Միացեալ Նահանգներու հիմնադիրներէն Պենճըմին Ֆրանքլինի խօսքը, թէ՝ «Երբեք գոյութիւն չէ ունեցած լաւ պատերազմ կամ վատ խաղաղութիւն»:

Պատերազմը «անխուսափելի» էր, եթէ երբեք կարելի է անխուսափելի նկատել պատերազմ մը՝ առանց հարցականի տակ առնելու կայն մղողներուն դրդապատճառները:

Պատերազմը սկսաւ. «փողոցը» շարունակեց բողոքը. սակայն, հակահամաշխարհայնացում շարժումին նման, հակապատերազմ շարժումն ալ ներկայացուցեցաւ իրրեւ սպաթիս քոն ականահարելու եւ կատարուած իրողութիւնը ժխտելու «ճղճիմ» փորձ մը: «Փողոց»ը կրցաւ քանի մը վայրկեան գողնալ «ահաբեկչութեան դէմ պատերազմ»ը հեռասփռող «Սի. էն. էն.»ի եւ «Պի. Պի. Սի.»ի լուրերէն, սակայն պատերազմի մտայնութեան յաղթանակը ռմբահարումներու սկիզբէն առաջ իսկ խլած էր իր առաջին զոհը՝ խաղաղութիւնը:

Խ. Մ.

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԱՆԿԱԽ ՄՇԱԿՈՅԹԸ...

Հայաստանի Բ. Հանրապետութեան սկզբնական շրջանին գոյացած տնտեսական տագնապը դժբախտաբար ստեղծեց նաեւ «շուկայական մշակոյթ» մը: Մշակոյթը դարձաւ ապրուստի ու երբեմն նոյնիսկ շահագործման միջոց, իսկ ստեղծագործական կարողութիւնները ընկդմեցան առօրեայ հեւքի մէջ:

Հայկական մշակութային արժէքներու պահպանումը իւրաքանչիւր հայու ազգային պարտաւորութիւնն է, իսկ անոր վատ վիճակի մէջ գտնուելու պատճառներէն են երկրին տնտեսական պայմանները:

Իսկ Հայաստանի կառավարութեան այսօրուան վարած ճկուն դիւանագիտութիւնը, որ մասնաւորաբար հիմնուած է Ամերիկա - Եւրոպա - Ռուսիա հակադիր կողմերու հետ տարբեր մարգերու մէջ լայն յարաբերութիւններու վրայ, երբեմն կ'ունենայ իր հակառակ անդրադարձը հայկական բարոյական ու մշակութային արժէքներու պահպանման վրայ:

Այդ յարաբերութիւնները, որոնք թէեւ կարգ մը մարգերու մէջ Հայաստանը կ'առաջնորդեն դէպի զարգացում, իրենց հետ կը բերեն նաեւ օտարներու բարոյապէս յոռի սովորութիւնները, համաշխարհային «մշակոյթ»ը, ապազգային գաղափարախօսութիւնը...

Համաշխարհայնացումը արդէն ստեղծուած է մէկ մշակոյթի գաղափարը՝ համաշխարհային «մշակոյթը», որ գլխաւորաբար հովանաւորուած է Ամերիկայի կողմէ. այս հոսանքին ազդեցութիւնը գոյութիւն ունի թէ՛ Սփիւռքի տարածքին եւ թէ Հայաստանի մէջ:

Պէտք է հետեւինք այլ մշակոյթներու ծաւալումին մինչեւ ա՛յն պահը, երբ անոնք կը սկսին վնասել մեր մշակութային արժէքներու պահպանման ու գարգացման:

Առաջին հերթին պահպանենք նախորդ սերունդներէն փոխանցուած մշակութային հարստութիւնը, ապա ստեղծենք նորը, արդիականը, դիմացկունը, իսկ ամէնէն կարեւորը՝ մեր իւրայատուկ յատկանիշներով հայկականը:

Հայաստանի տնտեսական պայմաններուն հետեւանքներէն մէկը եղաւ նաեւ այն, որ մարդիկ ստիպուեցան իրենց դիրքերը վաճառքի հանել: Այսօր Հայաստանի կարգ մը տուներուն մէջ գտնուող գրադարաններու գիրքերը դժբախտաբար կը ծախուին հրապարակներուն եւ չէնքերուն աստիճաններուն վրայ: Իսկ կարգ մը գրողներու մօտ Խորհրդային Միութենէն ժառանգուած պետական պատուէրներով գրականութեան շարունակումի հետքերը տակաւին գոյութիւն ունին, իսկ այլ խումբ մըն ալ կը հետեւի «սանձարձակ» գրականութեան ոճէն, որ չունի սկզբունքներ:

Երբեք իրաւունք չունինք հայ մշակոյթի ջահակիրներու գալիք սերունդը անտէր ձգել Երեւանի փողոցներուն մէջ եւ, միւս կողմէ, գարգացընել ու քաջալերել հաճոյապաշտներու գիշերային գբօսաշրջութեան ու վայելքի վայրերը՝ շուկայական մշակոյթը...

Երեւանի մէջ թէ այլ տեղ «գործող» արուեստագէտները հնապային անպայման պիտի հանդիսանան Կոմիտասներու, Շանթերու, Խաչատուրեաններու գործը շարունակողները, եթէ ունենան հովանաւորող, հետաքրքրուող, քաջալերող...

Այո՛, Հայաստանի մէջ գոյութիւն ունին երաժիշտներ, որոնք հրապարակներու անկիւնները լցնելով կ'ապահովեն իրենց ապրուստը: Այո՛, նախկին գրասէրները այսօր կը ծախեն իրենց ունեցած գիրքերը մայթերուն վրայ, իրենց օրեան հացը ապահովելու համար: Այո՛, հայ նկարիչները կը ձեռնարկեն թեթեւ ու արագ նկարչութեան, որպէսզի...

Իրապաշտ ըլլալը, Հայաստանի այսօրուան մշակութային իրավիճակը ճիշդ ու լաւ ճանչնալը միայն կ'առաջնորդէ թերութիւններու սրբագրումին:

Քրիստոնէութեան պետական կրօն հռչակման 1700ամեակի առիթով Հայաստանի մէջ կատարուած մշակութային բազմատեսակ հանդիսութիւնները եւ հեռատեսիլի կարգ մը կայաններու կողմէ ներկայացուած հայկական մշակոյթի պահպանման նպատակ յայտագիրները, ինչպիսին են՝ «Տ. Ռ. Մին», «Հոռովել»ը ու «Կուանկ»ը, յուսալի ապագայի մը ճառագայթներն են, որովհետեւ վերջերս նկատելի է բարելաւման ընթացք մը, թէկուզ յառաջխաղացքը դանդաղօրէն տեղի կ'ունենայ:

Հայ մշակոյթի պահպանումն է միայն, որ կ'առաջնորդէ հայ ժողովուրդը դէպի հայապահպանում, այլապէս Հայաստանը կը դառնայ միմիայն քարածածկ հողատարածք մը՝ դատարկուած ազգային ինքնուրոյնութենէն:

Գիտնանք հակադրուող հոսանքին տարողութիւնը ու անոր նպատակները եւ ապա որոշենք մեր ապագայի առնելիք քայլերը՝ աշխատանքներն ու աշխատելաձեւերը:

Այսօր հայ մշակութային արժէքները պահպանողներու ըլլալը ակներեւ է, իսկ ներկայութիւնը՝ անհրաժեշտ:

ՐԱՖՖԻ ՏԵՄԻՐՃԵԱՆ

Գրականություն եւ Մշակոյթ

ՄՈՌՅՈՒԱԾ ԿԵՐՊԱՐՈՒԵՍՏԱԳԷՏՆԵՐ

ԽՈՐԷՆ ՏԷՐ ՅԱՐՈՒԹԵԱՆ

(ՈՃԱՅԻՆ ԱՌԱՆՁՆԱՅԱՏԿՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ)

Տրուած ըլլալով, որ Խորէն Տէր Յարութեան նոյն ժամանակաշրջանին ինքգինք կը դրսեւորէ տարբեր արտայայտչաձեւերով, անոր ոճային առանձնայատկութիւնները որոշելը այնքան ալ դիւրին չէ։ Դիւրին չէ գտնել նաեւ այն հենքը, որուն շուրջ կը հիւսուի անոր արուեստը։ Այս իսկ պատճառով Խորէն Տէր Յարութեանի ստեղծագործական կեանքը դժուար է բաժնել առանձին շրջաններու եւ ցոյց տալ անոր արուեստին արամաբանական եղափոխութիւնն ու զարգացումը։

Այս բոլորը կը բացատրուին անոր խառնուածքային իւրայատկութիւններով, որոնց կերտման եւ ձեւաւորման մէջ կենսական դեր կատարած են 1915ի Մեծ Եղեռնը եւ իր անհայրենիք ու թափառական ըլլալու իրողութիւնը։

Պատկերացուցէք մարդ մը, որ իր բնակարանը իր ձեռքերով կը կառուցէ։

Պատկերացուցէք քարտաշ մը, որ իր գործիքները իր սեփական ձեռքերով կը շինէ։

Պատկերացուցէք քանդակագործ մը, որ անոր էութեան իսկ։ Պատահականութիւնը հեռու է այս արուեստագէտէն։

«Օրփէոս եւ Իւրիտիս», գործ՝ Խորէն Տէր Յարութեանի։

Կեանքին հանդէպ կեցուածք ունեցող այս կերպարուեստագէտին ստեղծագործութիւնները կարելի է բաժնել առանձին խմբաւորումներու, որոնք գգալի չափով կախեալ են նաեւ անոր օգտագործած նիւթերէն։ Իբրեւ արտայայտչամիջոց՝ ան կ'օգտագործէր քարի եւ փայտի տարբեր տեսակներ ու պրոնզ։ Փայտով իրագործուած անոր ստեղծագործութիւնները ոճային առումով կ'առնչուին սեւամորթներու եւ ամերիկեան ժողովրդական փայտարուեստին հետ, ինչպէս «Երեք գլուխ», «Թոչունը կը կլլէ ձուկը», «Ընտանիք», «Մայրութիւն» եւ այլն։ Պրոնզաձոյլ անոր ստեղծագործութիւնները եւս ունին իրենց յատուկ ոճը։ Անոնք թէեւ որոշ չափով կ'առնչուին Ճայքոմէթիի արուեստին, այնուամենայնիւ ինքնուրոյն ու թարթաւուն են տէր յարութեանական լեզուամտածողութեամբ ու անհատականութեամբ։

«Կշռութաւոր պար», գործ՝ Խորէն Տէր Յարութեանի։

Անոր քարէ ստեղծագործութիւնները իրենց հերթին կարելի է բաժնել խմբաւորումներու։ Օրինակի համար՝ մարմարակերտ շարք մը քանդակներ (ինչպէս՝ «Կանացի իրան», «Խաչէն իջեցուածք», «Յովհաննէս Մկրտիչ», «Օրփէոս եւ Իւրիտիս», եւ այլն) կ'առնչուին Վերածնունդին հետ։ Կարգ մը գործեր աւելի արդիական ու կիսավերացական բնոյթունին, ինչպէս՝ «Լեռան եւ կարապը» եւ կամ «Կշռութաւոր պար»։ Ուրիշներ (ինչպէս՝ «Մարգարէն», «Հերքուլիսի կռիւը անգղի հետ», «Արարատի արծիւները», «Սասունցի Դաւիթ», «Գիւտարարը» եւ այլն) սերտօրէն կ'առնչուին հայ միջնադարեան քանդակագործութեան հետ։

Խորէն Տէր Յարութեանի ստեղծագործութիւններուն մէջ կան առանձին ստեղծագործութիւններ, որոնք կը յիշեցնեն այլ ստեղծագործութիւններ։ Օրինակի համար՝ անոր «Զարի վերջը» եւ «Ընկզմող ատրուկը» գործերը կը յիշեցնեն Միկէլ Անճելոյի Լուվրի մէջ գտնուող «Մեռնող ատրուկը» եւ «Պայքարող ատրուկը»։ «Աքլորներու կռիւը» կը յիշեցնէ ԺԹ. դարու ամերիկացի յայտնի քանդակագործ Ուիլիըմ Շիմմէլի «Երիտասարդ արծիւը» գործը եւ կամ «Ադէսիւն» դովտի կնոջ քարացած կերպարը ներշնչուած կը թուի ըլլալ Նիւ Եորքի Մեթրոփոլիթէն թանգարանին մէջ գտնուող, աւազաքարէ կերտուող եւ Ժ. դարու հնդկական ստեղծագործութիւն նկատուող «Պարող Աբսահարա»էն։

Այս բոլորով հանդերձ, սակայն, հայկական միջնադարեան քանդակագործութեան հետ առնչուող Խորէն Տէր Յարութեանի ստեղծագործութիւնները, որոնք մեծ թիւ մը կը կազմեն, կը մնան իրրեւ գօրաւոր անհատականութեամբ օժտուած իւրայատուկ գործեր։ Զարմանալին այն է, որ Խորէն Տէր Յարութեանի գործերը տեսած եւ հաւանաբար ուսումնասիրած են բազմաթիւ մշակոյթներու տէր արուեստաբաններ, բացի... հայկականէն։ Տարբերայնօրէն ան հայկական ոճով կը սկսի քանդակել քառասունական թուականներու վերջաւորութեան։ Անոր գեղարուեստական արժանիք կը կայանայ այս իրողութեան մէջ։ Կարծէք թէ նախնադարէն եկող հին հայ մը յառնած էր անոր մէջ եւ կը ստեղծագործէր ներքին մղումով մը, որ գինք կ'առաջնորդէ դէպի ցեղային ակունքներ։

Անոր արուեստին ընորոշ են շարժումը, (ներքին թէ արտաքին) կոթողային բնոյթը, որոնք յաճախ յայտնուած են ողբերգութեամբ։

ՄՈՎՍԷՍ ԾԻՐԱՆԻ

ԾԱՆՈՒՑՈՂՆԵՐՈՒ ՈՒՇԱԴՐՈՒԹԵԱՆ

«Ազդակ»ի մէջ ազգային կամ առեւտրական ծանուցումներ հրատարակել փափաքողներէն կը խնդրուի ծանուցումին բնագիրը ընթեռնլի գիրով (հաստատութեանց պարագային՝ նախընտրաբար պաշտօնական թուղթի վրայ, եւ՝ հաստատուած) ներկայացնել «Ազդակ»ի ծանուցումներու գրասենեակը։

ՄԵԾԱՐԺԷՔ ԱՇԽԱՏՈՒԹԻՒՆ

Իտալերէնով գրուած պատկերագիրքի մը մասին ստորեւ տրուած գրախօսականը կը պատմէ նորայայտ իւրայատուկ հայկական քարտէսի մը մասին, որ կարեւոր յայտնութիւն մըն է հայ մշակոյթին համար։

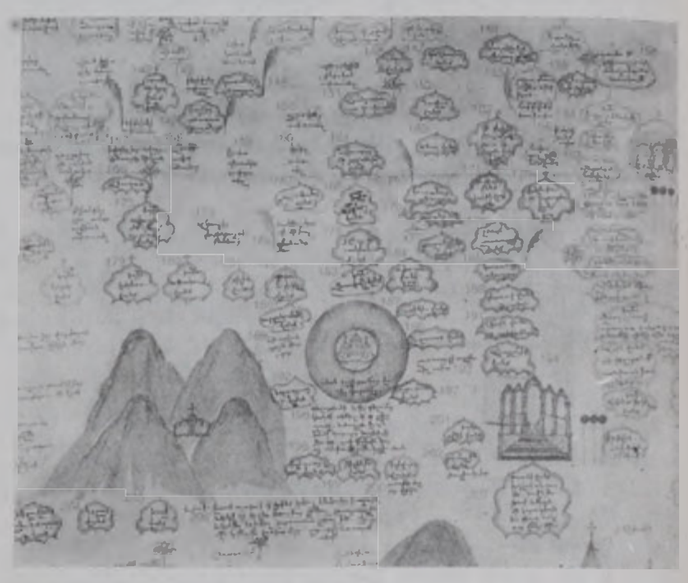

Քարտէսէն հատուած մը, ուր կը ներկայացուին Արագած լեռը, Սեւանայ լիճը եւ Գառնին։

Այս պատմութիւնն սկսուել է սովորական մի հեռաւիօսազանգից, որը հնչել է ճիշդ այն պահին, երբ աշխատանքից վերադարձած տանտիրուհին չէր էլ հասցրել դրան վրայից բանալին հանել։ Դուռը կրկին փակելով՝ Պոլոնիայի համալսարանի դասախօս Գաբրիէլա Ուլուհոջեանը առանց վայրկեան կորցնելու շտապել է Ազգային գրադարան, ուր ըստ տեղեկութեան անսովոր մի ձեռագիր էր յայտնաբերուել։ Զանգահարողը յայտնել էր նաեւ, որ ձեռագրի անկիւնում յատինատառ միայն մի բառ կայ՝ ARMENIA։

Հետագայում Գաբրիէլան պէտք է խոստովանէր, որ կեանքում անհամբերութեան ու յուզմունքի նման ապրումներ երբեւէ չի ունեցել։ Տեղ հասնելուն պէս ֆոնտի աշխատակիցները բերել են ձեռագիրը։ Բաւականին մեծ փաթեթ էր, բացելու համար ժամանակ ու տեղ էր պահանջում։ Անհաւատալի էր։ Իրարամերժ ապրումներից մնաց միայն գարմանքը, 3,5 մետր երկարութեամբ եւ 1,2 մ. լայնութեամբ «ձեռագիրը» քարտէս է։ Հայոց երկրի արեւելքից արեւմուտք, հիւսիսից հարաւ գտնուող վանքերի ու ուխտատեղերի, եկեղեցիների ու սրբավայրերի քարտէսը։ Ընդ որում՝ լրացուած ոչ միայն պայմանանշաններով, այլեւ՝ եկեղեցիների ու վանքերի, պատկերներով, սիւժէթային բովանդակութիւն կրող մանրամանկարներով, հայոց բնաշխարհի տեսարաններով։ Աստղ՝ կուսանաց անապատն ու վանքերը արմաւենու, իսկ սրբավայրերը՝ ձիթենու ճիւղերով են առանձնացուած եւ այլն։ Այսինքն գունային նուրբ ու ներդաշնակ լուծումներով աչքի ընկնող առանձնայատուկ մի գործ էր, որը նաեւ գեղարուեստական արժէք ունէր։

Ուրեմն ահա թէ ինչպիսին է Երեմիա Չելէպի Քիւրմիրճեանի հեղինակած «Հայոց եկեղեցւոյ քարտէսը», որի մասին յայտնի էր միայն պատմական աղբիւրներից։ Այս քարտէսի գոյութեան մասին տեղեկութիւններ են պահպանուում Վենետիկի արխիւներում։ Երեմիայի աշխատութեան մասին յիշատակութիւններ են թողել Ղ. Ալիշանը եւ Մ. Չամչեանը։ Սակայն այս գործը հեղինակի արխիւներում չեն գտել։ Քարտէսի որոշումներով զբաղուող մասնագէտներն արդիւնքի չհասնելով՝ վերջնականօրէն եկել են այն եզրայանգման, որ ձեռագիրը ոչընչացուել է։

Ո՞ւմ նախաձեռնութեամբ է Երեմիա Չելէպին յանձն առել դժուարին այդ աշխատանքը։ Ոլքան էլ տարօրինակ թուայ՝ քարտէսի պատուիրատուն իտալացի է՝ Լիւտովիկոս Մարսիլին։ Լայն մտահորիզոնի եւ մեծ հետաքրքրութիւնների տէր մի մարդ, որն աւելի շատ գիտական աշխարհում էր ճանաչուած։ Նրա նախաձեռնութեամբ է Պոլոնիայի համալսարանում ստեղծուել գիտութիւնների ուսումնասիրութեան բաժինը։ Նրա պատուէրով է իրականացուել նաեւ Պալքանեան երկրների քարտէսը։ 1608ին Մարսիլին մեկնել է Կ. Պոլիս։ Ենթադրւում է, որ նա զբաղուել է այնտեղ բացուած իտալական դեսպանութեանն առնչուող ինչ - ինչ հարցերով։ Եւ այստեղ էլ ծանօթացել է հայերի հետ։ Այդ շփումներից է ծնուել նրա հետաքրքրութիւնը հայոց պատմութեան եւ Հայաստանի հանդէպ։ Հայ ժողովրդի նկատմամբ համակրանքը նա արտայայտել է մնայուն գործ ստեղծելու նախաձեռնութեամբ։ Գուցէ նոյնիսկ չկասկածելով, որ դրանով իր անունն է ժամանակներին պահ տալիս։ Չնայած՝ գործն իրականացնող Երեմիան գալիք սերունդներին ուղղուած նման մի պատգամ թողել։

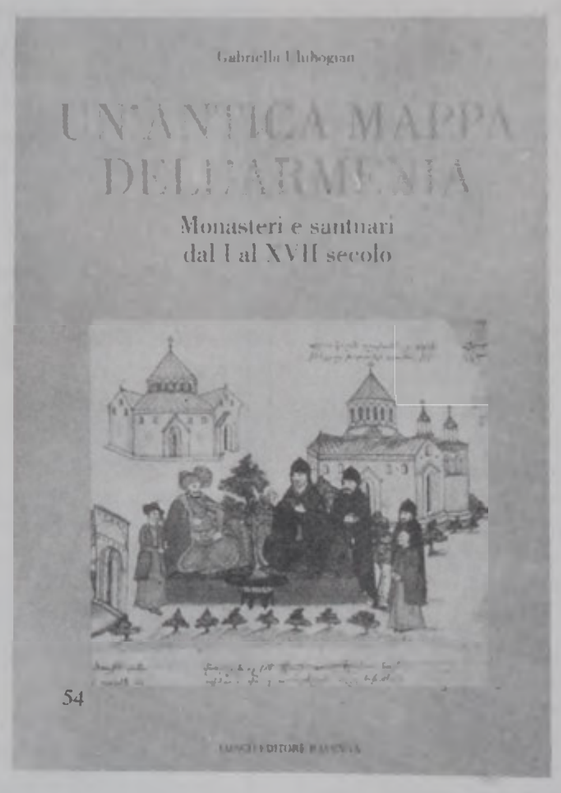

«Արդ յիշեցի ի ձեզ վերօգրեալ պատուամեծար պարոն Լուտովիկ Ֆեռտինանտ Մարսիլի ի յաղօթս ձեր, որի յայտ բերելոյ պատճառ եղեւ իր իս գործառնութեան։ Ձեռամբ կոստանդնուպոլսեցի Երեմիայի։ Եւ պատկերահանի որդեկի ի մոյ Տէր Մաղաքիայի»։

Ինչո՞ւ են պատուիրատուն եւ գործն իրականացնողը այս քարտէսը հէնց հոգեւոր շինութիւնների եւ սրբատեղերի ընտրութեամբ կազմել։ Հարց է, որի պատասխանը նոյնպէս հարցով է տրւում՝ իսկ ժամանակի այդ հատուածում ուրիշ էլ ի՞նչ եղանակով էր հնարաւոր ստեղծել Հայաստանի լիակատար քարտէսագրութիւնը։ Մասնաւորապէս պետականութիւն չունեցող երկիր։ Հետեւաբար՝ նման մի հնարամտութեան դիմելով էր կարելի նրա տարածքային ամբողջականութիւնը ներկայացնել։ Հետաքրքրական է, որ քարտէսը ոչ միայն հոգեւոր շինութիւնների եւ ուխտատեղերի, այլեւ բնատնտեսութեան, աշխարհագրութեան, շինարարութեան եւ ճարտարապետութեան մասին եւս որոշակի տուեալներ է ներառում։

Գրեթէ չորս տարի է պահանջուել Գաբրիէլա Ուլուհոջեանից՝ տարաբնոյթ տեղեկութիւններ ամփոփող այս աշխատութիւնը հատուած առ հատուած ուսումնասիրելու, զանազան աղբիւրների հետ բաղդատելու, տեղանունները (հին ու նոր) ճշգրտելու, ստուգաբանելով անուանացանկ կազմելու, ապա առանձին գրքով ներկայացնելու համար։ Արդիւնքը հանաչուած հայագէտի հեղինակութեամբ լոյս տեսած «UN ANTICA MAPPA DELL' ARMENIA» վերնագրով հրատարակութիւն է՝ բացառիկ մի սկզբնաղբիւր, որն ուռանց չափազանցութեան Հայաստանի պատմական տարածքները ցուցանող անձնագրի նշանակութիւն ունի։ Հայերի պատմամշակութային ժառանգութիւնը հաստատող մի վաւերագրութիւն, որտեղ մանրամասնօրէն նշուած են նաեւ անատոլիական իշխանութեան տակ առնուած բոլոր այն բնակավայրերն ու յուշարձանները, որոնք կա՛մ ոչնչացուել են, կա՛մ կործանման եզրին են։

Գ. Ուլուհոջեանը հիմնաւոր փաստարկներով անդրադառնում է հայոց չորս՝ Արցախի, Էջմիածնի, Աղթամարի եւ Կիլիկիայի կաթողիկոսութիւններին, ապա արժէքաւոր մանրամասնութիւններ ներկայացնում Երուսաղէմի եւ Կոստանդնուպոլսի պատրիարքարանների, ինչպէս նաեւ Լեհաստանի, Կիպրոսի եւ Խրիմի 17րդ դարի հայկական գաղթօճախների մասին։

Գրքում տեղ են գտել Պոլոնիայի Ազգային գրադարանի ձեռագրերի բաժնի վարիչ Լաուրա Միանիի՝ Երեմիա Չելէպիի քարտէսի «ոդիսականի» մասին պատմող յօդուածը եւ Փաւէլ Զօպանեանի՝ ուխտագրնացութեանը նուիրուած ուսումնասիրութիւնները։

«Հայոց եկեղեցիներ եւ սրբավայրեր. I - XVII դդ.» գիրքը լոյս է ընծայուել Ռաւենայում։ Բարձրարժէք ու շքեղ այս հատորի հրատարակութեանը նիւթական մեծ օժանդակութիւն են ցուցաբերել իտալահայ բարեգործ Փիենտօ Քուչուքեանը եւ նրա կինը՝ Աննա Մարիան։ Ի նպաստ հայրենիքի եւ յատկապէս Ադէտի գօտում արած բազում մեծ ու նշանակալի ներդրումների մասին լռութիւն պահպանող մտաւորական - բարեգործն այս անգամ սեփական սկզբունքը խախտելով՝ գրքի տիտղոսաթերթին հետեւեալ մակագրութիւնն է թողել։

«Նուիրում եմ հօրս՝ դոկտոր Իգնատիոս Քուչուքեանին եւ բոլոր այն հայերին, որոնք նրա պէս հարկադրուած են եղել թողել հայրենի երկիրն ու սփռուելով աշխարհով մէկ՝ իրենց հայրենիքի մշտառկայ կարօտով եւ յիշատակով ապրել օտար երկրների երկնքի տակ»։

ՌՈՒԶԱՆ ՉԱՔԱՐԵԱՆ

(2001 Օգոստոս թիւ 5)
«Հայեացք Երեւանից»

«Ղ. Վ. ՏԷՐ ՄԻՆԱՍԵԱՆ»
ԵՐԱԺՇՏՈՒԹԵԱՆ ԵՒ ՊԱՐԻ ԿԵԴՐՈՆ
Ս.ԽԱՉ ԵԿԵՂԵՑԻ - ՉԱԼՔԱ

ՏՐԴ ՏԱՐԵՇՐՋԱՆ. 2001 - 2002

Երաժշտական նիւթեր - Դասական պար + Երժշտ. կազմաւորում

Դասաւանդութիւններու սկիզբ՝ Շաբաթ. 13 Հոկտեմբեր 2001։

Արձանագրութիւններ՝ Ուրբաթ. 5 եւ 12 Հոկտեմբեր, ժամը 17:00էն 19:30։

Շաբաթ. 6 Հոկտեմբեր ժամը 10:00էն 13:00։

Տարեթոշակ՝ նման նախկին տարիներուն։

Հեռաձայն՝ 03 / 251702 եւ 04 / 710735։

Հայ Արուեստագէտներ Միջազգային Երգանակներու Մէջ

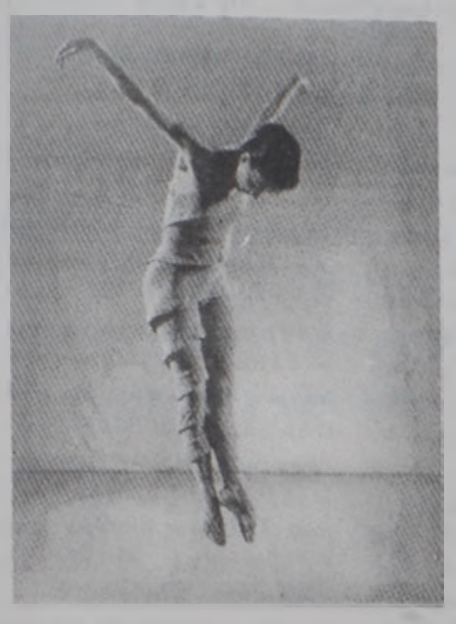

«ԱԻԱԶԻ ՃԱՄԲԱՆԵՐ»

ՄԻՇԵԼ ՀԱԼԷ ԷԿԱՅԵԱՆ ՊԱՐԱԽՈՒՄԲԸ «ՄԻՋԵՐԿՐԱԿԱՆՆԵՐ» ՊԱՐԱՅԻՆ ՇԱՐՔԻՆ ՉՈՐՐՈՐԴ ԳՈՐԾԸ ԿԸ ՆԵՐԿԱՅԱՑՆԷ ԼԻԲԱՆԱՆԻ ՄԷՋ

Ֆրանսահայ տաղանդաւոր պարադրող եւ պարուսոյց Միշէլ Հալէ Էկայեան այսօր իր պարախումբին Լանդամներուն հետ կը վերադառնայ Լիբանան՝ ներկայացնելու համար պարային իր նորագոյն ստեղծագործութիւնը՝ «Շրմէն տը սապլ» (աւազի ճամբաներ), որ մաս կը կազմէ անոր «Մեթիթերանէ» (Միջերկրականներ) պարային շարքին։ Այս գործին առաջին կատարումը տեղի պիտի ունենայ Լիբանանի մէջ, հովանաւորութեամբ Ֆրանսախօս Երկիրներու գերատեսչութեան կազմակերպիչ յանձնախումբին։

Նախապէս Էկայեան պարախումբը 1998էն 2000ի միջեւ Լիբանանի մէջ ներկայացուցած է «Մեթիթերանէ» պարային շարքին երեք գործերը՝ «Մէր միրուար» (ծով հայելի), «Լ՚օ տը լա» (ծովէն անդին) եւ «Լը սեքրէ տը լա քլէ» (բանալիին գաղտնիքը)։ Այս գործերը առաջին անգամ ներկայացուած են Լիբանանի մէջ, Ֆրանսախօս երկիրներու մշակութային գործակցութեան ծիրին մէջ։

Էկայեան կը նշէ, թէ «Շրմէն տը սապլ»ը կ՚եզրակացնէ լիբանանեան հանդիպումներուն հարստութիւնը եւ վերջակէտն է «Մեթիթերանէ» շարքին։ Անիկա Միջերկրականի տարածութեան վրայ կը գծէ նոր ուղիներ՝ նոր հանդիպումներու։

Միշէլ Հալէ Էկայեան «Շրմէն տը սապլ» պարային ստեղծագործութեամբ կու գայ յարգանքի տուրք մատուցելու գեղանկարիչներու, ապակի փչող վարպետներու եւ Ֆրանսացի վերացապաշտ գեղանկարիչ Փիեռ Սուլաժի։ Արեւմուտքի մայր տաճարներուն ընորոշ գունաւոր ապակիներու արուեստէն եւ Փիեռ Սուլաժի գեղանկարներէն ներշնչուած այս գործը կը բաղկանայ 3 մասերէ։ Էկայեան կը բացատրէ.

«Պարողները ներքին ճամբաներու վրայ յաւիտենական փնտռտուքը մարմնաւորելու իւրայատուկ ձեւ մը ունին։ Անոնք կը շոյեն գեղանկարներու թրթռացումը, կը սնանին հռոմէական սիւներու լուսեղէն հզօրութեամբ, կը թրթռան գունաւոր ապակիներու թափանցիկութեան մէջ, գունաւոր ապակիներու վարպետներէն մինչեւ Սուլաժ, անոնք կը սահին մտերմութենէ մտերմութիւն, մեր ամէնէն անձնական ներհուն իղձերուն տարածութեան մէջ»։

Պարին առաջին մասը (20 վայրկեան) կ՚ընդգրկէ Փասքալ Օթուայի եւ Նապիհ Խաթիպի երաժշտութիւնը։ Բեմին խորքին կը լուսարձակուին խորհրդանշական ծառերու գեղանկարներ, տոտեմներ եւ սիւներ։ «Մարդիկ դուրս կու գան քարայրներէն՝ իրենց ետին ձգելով ժայռապատկերներ, գորս գեղանկարիչներ մեծ համբերութեամբ գծած են դարերու ընթացքին։ Անոնք կ՚երթան դէպի ծառերը, որոնք սիւնի ու տոտեմի վերածուած են եւ ցոյց կու տան երկինքի ճամբաները»։

Երկրորդ մասին մէջ (20 վայրկեան) կը հնչէ Պեթհովէնի եւ Ժան Քրիսթոֆ Տեգէրի երաժշտութիւնը։ Պուրժի մայր տաճարին գունաւոր ապակիներուն պատկերները կը լուսարձակուին եւ «պարը կը յայտնաբերէ Արեւմուտքի մայր տաճարներուն գունաւոր ապակիներուն լուսաւորումները՝ 13րդ եւ 14րդ դարերու վարպետ ապակեզործներու արուեստին ներշնչում տուող արաբական զարդարուեստին լոյսին տակ։ Մայր տաճարներու գունաւոր ապակիներուն պատկերները կ՚օրօրեն պարային սէրերը, երեւակայութենէ գերծ մաքրութեան մը մէջ։ Անոնց զարդաբուեստէն ստեղծուած միակ պատկերը կազմուած է պարերէ, որոնք ապրող գեղագրութիւններ են, որոնց լուսաւոր շարժումները կը փայփլին պարին լոյսին մէջ»։

Երրորդ մասին մէջ (17 վայրկեան) լռութեան խորապատկերի մը վրայ կը ծաւալի Լէօ Ֆերրէի երաժշտութիւնը։ «Գունաւոր ապակիներու լոյսը կ՚ողողէ պարը, կը հալի պարողներուն մէջ, որոնք կը կրեն Սուլաժը տպաւորած Քոնքի աշխարհէն թափանցիկութիւններ»։

Փիեռ Սուլաժ իր պատանեկութեան Սէնթ Ֆուա տը Քոնք եկեղեցիին մէջ լոյսի ու շուքի միջեւ տաք գլոյցի մը փորձառութիւնը տպրելով որոշած է գեղանկարիչ դառնալ։ 1919ին ծնած այս արուեստագէտին գործերը կը պարունակեն բնական ու պարզ գծագրութիւն մը։ Անոր զանգուածային եւ արագ շարժումով յատկանշուած գիծերը կը մարմնաւորեն խորհրդանշական հիմնական այբուբեն մը, իսկ անոնց ուժգնութիւնը կը շեշտուի ջինջ խորապատկերի մը վրայ կիրարկուած մութ գոյներով եւ տրամաթիք լուսաւորումով։

Միշէլ Հալէ Էկայեան Փիեռ Սուլաժի արուեստէն ներշնչուած՝ կ՚ըսէ. «Գունաւոր ապակիները պարզապէս մակերես մը չեն։ Անոնց պատկերը արտաքին երեւոյթ մըն է միայն։ Անոնք կը մղեն մեր զգայականութեան մէջ գտնելու լոյսի տարածութիւնը։ Պարը միայն արտաքին երեւոյթ մը չէ. անիկա տարածութեան կշռոյթն է։ Մարմնին միսը միայն պատկեր է։ Եւ ինչպէս գունաւոր ապակիին կեդրոնը, նոյնպէս պարի սրտին մէջ կը գտնուի կորիզը բանի մը, որ ստեղծուած է բոլորիս համար. տարածութիւն մը, որ գոյութիւն ունի բոլորիս մէջ, տարածութիւն մը, որ ի վերջոյ կը ծնի կակուղցած զգացումով լեցուած հոգիին գոյներուն մետաքսային շօշափումով»։

Արդի պարի նոր ուղիներ որոնող արուեստագէտ մը՝ Էկայեան պարային իր պատկերներուն մէջ կը միաձուլէ տարբեր արուեստներ, ինչպէս՝ բանաստեղծութիւնը, ճարտարապետութիւնը, գեղանկարչութիւնն ու քանդակագործութիւնը։ Անոր յղացած շարժումները ամուր կերպով հաստատուած են դասական պալէի աւանդութեան մէջ, սակայն արդի իւրայատուկ ոճ մը կը զարգացնեն՝ պեղելով մարդկային զգացական աշխարհին խորքը։

Պարի միջոցով մշակութային բարձր մակարդակի գիտակցութիւն մը դրսեւորող այս արուեստագէտը Նիւ Եորքի մէջ աշակերտած է արդի պարի տիտաններէն Մըրս Քանինկհամի։ Ան Միշէլ Հալէ Էկայեան պարախումբը հիմնած է 1977ին, իր ծննդավայր Լիոնի մէջ, ուր կը ղեկավարէ արդի պարի եւ պալէի իր սեփական դպրոցը։ Էկայեան Աւինիոնի 1982ի փառատօնին մասնակցած է հայկական ներշնչումով իր «Քարաւտան» ստեղծագործութեամբ, որ կ՚ոգեկոչէ հայկական տիեզերական երեք խորհրդանիշներ. բառը, խաչքարը եւ Արարատը։ Անիկա նաեւ կ՚ընդգրկէ Փարաջանովի «Հրեղէն ձիեր» ժապաւէնին եւ Արշիլ Կորքիի «Արուեստագէտը եւ իր մայրը» գեղանկարին նուիրուած պարեր։

*«Շրմէն տը Սապլ»ի առաջին ներկայացումը տեղի պիտի ունենայ 26 Հոկտեմբեր, երեկոյեան ժամը 8:30ին վարչապետ Ռաֆիք Հարիրիի հիմնարկին թատերասրահին մէջ (Սայտա)։ Պարային այս ստեղծագործութիւնը 31 Հոկտեմբերին եւ 1 Նոյեմբերին երեկոյեան ժամը 8:30ին պիտի ներկայացուի Լիսէի Ապտէլ Քատէր թատերասրահին մէջ (Պէյրութ)։

ԱՐՍԻՆԷ ԽԱՆՃԵԱՆ՝ ՆՈՐ ԴԵՐԵՐՈՎ

ՇԱՐԺԱՊԱՏԿԵՐԻ ԱՇԽԱՐՀԻՆ ՄԷՋ ՏԻԿԻՆ ԱԴՈՄ ԷԿՈՅԵԱՆ ԱՆՈՒՆՈՎ ՃԱՆՉՑՈՒԱԾ ԴԵՐԱՍԱՆՈՒՀԻՆ ԿԸ ՄԱՐՄՆԱՒՈՐԷ ԻԴԱԿԱՆ ԲԱՐԴ ՏԻՊԱՐՆԵՐ

Քանատահայ դերասանուհի Արսինէ Խանճեան պիտի մարմնաւորէ գրական, մշակութային եւ սեռային կուռքի մը՝ Անայիս Նինի դերը, Տիգնիի մանկական ժապաւէններու «Մենթորզ» շարքին մէջ։ Ժապաւէնին նկարահանումը սկսաւ անցեալ Սեպտեմբերին, Էտմինթընի մէջ։

Սեռային պատմութիւններու եւ յուշագրութիւններու հռչակաւոր հեղինակ Անայիս Նին անհաւանական ընտրութիւն մը կը թուէր ըլլալ մանուկներու համար։ «Մենթորզ» շարքին պատկանող երեւակայական իւրաքանչիւր ժապաւէնի մէջ պատմական դէմք մը կը փոխադրուի ներկայ աշխարհ, որպէսզի օգնէ երկու պատանիներու՝ Սայմընի եւ Քրիսթըլի, իրենց առօրեայ հարցերը դիմագրաւելու մէջ։ Այնչթայնէն մինչեւ Ճենկիզ Խան վերադարձած են այս պարտականութիւնը կատարելու։ Սակայն Անայիս Նինը ոգեկոչելը, որպէսզի ան օգնէ Քրիսթըլի՝ տղոց հետ անոր յարաբերութիւնները դիւրացնելու համար, բաւական յանդուգն, բայց նաեւ պատշաճ ընտրութիւն մը կը նկատուի։

«Հետաքրքրական ընտրանք մըն է Անայիսը 14 տարեկան մանկամարդ աղջկան մը կուռքին վերածելը», ըսած է Խանճեան «Տի Էտմինթըն Սան» թերթին հետ հարցազրոյցի մը առիթով։ «Անայիս շատ խնդրայարոյց անձ մըն էր իրեն ժամանակակից կիներուն եւ ընդհանրապէս ընկերութեան համար»։

Նոյն թերթը անմիջապէս կը հանգստացնէ ծնողները՝ գրելով, որ ժապաւէնին բնագիրը սեռային ուղղակի կամ անուղղակի ոչ մէկ ակնարկութիւն կը բովանդակէ, այլ Քրիսթըլի զգացումները կը պեղէ ընտանեկան արժէքներու եւ սկզբունքներու նկատմամբ փափկանկատ մօտեցումով։

Արսինէ Խանճեան դերեր մարմնաւորած է իր ամուսինին՝ բեմադրիչ Ադոմ Էկոյեանի բոլոր ժապաւէններուն մէջ։ Ան ծանօթ է իգական ուժեղ եւ բարդ տիպարներու իր մարմնաւորումներով։ Անայիս Նին գրական դէմքէ մը աւելի մշակութային տիպար մըն է Խանճեանի համար։

Խանճեան կը պատմէ, թէ ցնցուած է, երբ վերջերս իր գաւկին հետ ներկայ գտնուած է դպրոց վերադարձի առիթով կազմակերպուած նորաձեւութեան ցուցադրութեան մը, որուն ընթացքին սեռայնութեան բացայայտ դրսեւորում մը նկատած է դպրոցական աշակերտներու նպատակաուղղուած ձեռնարկի մը մէջ։

«Սեռայնութիւնն ու զգայնոտութիւնը անվիճելիօրէն ներկայ են 14 տարեկան պատանիներու կեանքին մէջ եւ այդ մէկը շատ կանուխ հասկցած եմ, սակայն սեռայնութեան - արտաքին դրսեւորումը զարմանալի էր ինծի համար», ըսած է Խանճեան՝ տեսնելէ ետք կարճ փէշերով, երկար մոյկերով շատ նեղ ու շատ բաց հագուստներով եւ աներեւակայելի շպարով մանկամարդ աղջիկներու հագուստի ցուցադրութիւնը։

Հետեւաբար ան պատշաճ կը նկատէ ժապաւէնին բնագիրին մէջ «սեռայնութիւն» բառին փոխարէն՝ «զգայնութիւն» բառին գործածութիւնը։ «Բեմադրիչը ըսաւ, որ լաւ կ՚ըլլար, եթէ «սէր» եւ «զգայնութիւն» բառերը արտասանելու ժամանակ զանոնք բաժնէի իրարմէ, որովհետեւ օրերով մտածած էին այս բառը ընտրելու համար», կ՚ըսէ ան։

Հոկտեմբերի սկիզբը Նիւ Եորքի Շարժապատկերի փառատօնին առիթով ցուցադրուեցաւ Քաթըրին Պրէյայի «Ցեր կըրլ» ժապաւէնը, որուն մէջ Արսինէ Խանճեան կը մարմնաւորէ Ջղագրգիռ, կատաղի արտայայտութիւններով եւ իր աղջիկ գաւակներուն Ֆիզիքական երեւոյթը ծաղրող մօր մը դերը։ Քանի մը շաբաթ առաջ ամերիկեան «Սի. Պի. Էս» կայանէն ցուցադրուեցաւ Քէն Ֆինքլմանի «Ֆորէյն սապլեքթց» ժապաւէնը, որուն մէջ եւս ան ստանձնած է իգական տիրական ներկայութեամբ տիպարի մը դերը։

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԵՒ ՀԱՅՈՒԹԵԱՆ ՆՈՒԻՐՈՒԱԾ ՁԵՌՆԱՐԿՆԵՐ՝ ՀՈԼԱՆՏԱՅԻ ՄԷՋ

Հայաստանի մէջ քրիստոնէութեան պետական կրօն հռչակման 1700ամեակին առիթով Նոյեմբեր 2001էն Մարտ 2002 Հոլանտայի տարբեր քաղաքներուն մէջ տեղի պիտի ունենան հայկական նախաքրիստոնէական, միջնադարեան եւ ժամանակակից մշակոյթին նուիրուած ձեռնարկներ։ Այս առիթով կազմակերպուած են ցուցահանդէսներ, դասախօսութիւններ, դասընթացքներ, գիտաժողով եւ ուղեւորութիւններ։

ՑՈՒՑԱՀԱՆԴԷՍՆԵՐ

Ութրէխթ քաղաքին մէջ Քաթարիյնեքոնվէնթ թանգարանը 3 Նոյեմբեր 2001էն 3 Մարտ 2002 պիտի ցուցադրէ հայկական մանրանկարչութեան միջնադարեան նմուշներ եւ ձեռագիրներ, բերուած Երեւանի Մատենադարանին աւելի քան 15 հազար ձեռագիրներէ բաղկացած հաւաքածոյէն։ Ցուցահանդէսը կը կրէ «Հայաստան. միջնադարեան մանրանկարներ քրիստոնեայ Արեւելքէն» վերնագիրը։

«Գիրք մը կազմելը հաւատաւոր արարք մը կը նկատուէր Հայաստանի մէջ, հետեւաբար անիկա նաեւ սրբազան իր մըն էր եւ իբրեւ այդպիսին կը պահուէր։ Անգուգական է մանաւանդ Կիլիկիոյ 12րդ դարու մանրանկարչութիւնը։ Կը տեսնենք ամբողջ էջ մը ծածկող մանրանկարներ՝ հարուստ զարդարանքով շրջագիծի մը մէջ։ Գերազանցապէս կատարելագործուած այս արուեստին հակասող, բայց կենսունակ ու պարզունակ ոճ մըն է Վանայ լիճին մօտ կիրարկուած Վասպուրականի յատուկ մանրանկարչութիւնը, որ կը կրէ զուտ ժողովրդային արուեստի յատկանիշներ. այս ոճը արտայայտիչ է, աշխուժ եւ նոյնիսկ՝ երգիծական», կ՚ըսէ թանգարանին համացանցի կայքին մէջ հրապարակուած բացատրականը (www.catherijneconvent.nl)։

Քաթարիյնեքոնվէնթ թանգարանին մէջ պիտի ցուցադրուին նաեւ Հայաստանի մէջ քրիստոնէութիւնը տարածած Թադէոս եւ Բարթողիմէոս առաքեալներուն մասունքները՝ բերուած Էջմիածինի թանգարանէն։ Այցելուները Հայաստանի եւ հայութեան ծանօթացնելու նպատակով թանգարանին սրահներուն մէջ պիտի ցուցադրուին նաեւ ժամանակակից լուսանկարներ, որոնք կը պատկանին աւստրիացի լուսանկարիչ Եաստին Տումկարիչ։ Թրաքութի։

«Կապեր Հոլանտայի հետ» վերնագիրին տակ թանգարանին հրապարակած բացատրականը կը նշէ, թէ Հոլանտայի եւ Հայաստանի միջեւ կապեր գոյութիւն ունեցած են երկար ժամանակէ ի վեր։ Աւանդութեան համաձայն, Մասսթրիխթի պաշտպան եւ սիրելի սուրբը՝ Սերվաս Հայաստան ծնած է։ «Սակայն հինէն ի վեր տարբեր կապեր գոյութիւն ունեցած են։ Հայերը լաւ առեւտրականներ ըլլալով՝ Հոլանտայի ոսկեդարուն բարեկեցիկ կեանք ապրած են Ամսթերտամի մէջ։ Արխիւներ, գիրքեր եւ մետաղադրամներ կը վկայեն անոնց ներկայութիւնը։ Անոնք իրարու կը հանդիպէին գլխաւորաբար Ամսթերտամի հայկական եկեղեցիին մէջ, որ կառուցուած է 1714ին՝ Քրոմ Պումսսլութի վրայ։ 1874ին եկեղեցիին բոլոր ինչքերը աճուրդի դրուած են եւ Ամսթերտամի համալսարանին գրադարանը գնած է անոր գիրքերու հարուստ հաւաքածոն։ Այնուհետեւ եկեղեցին վերածուած է աղքատներու յատուկ հռոմէական կաթոլիկ դպրոցի։ Սակայն 1989էն ի վեր եկեղեցին դարձեալ Ամսթերտամի հայ համայնքին սիրտն է»։

Ցուցահանդէսին առիթով պիտի վաճառուի նաեւ գունաւոր պատկերագիրք մը, որ պիտի ընդգրկէ ցուցադրուած ձեռագիրներուն, մանրանկարչութեան նմուշներուն եւ մասունքներուն պատկերները, հայկական մշակոյթի պատմութեան պարունակին մէջ տեղադրուած համապատասխան բացատրութիւններով։

Ութրէխթի տարածքին ցուցահանդէսին առընչուող դասախօսութիւններ պիտի տրուին տարբեր հաստատութիւններու մէջ։

Նոյեմբերէն Ցունուար Քաթարիյնեքոնվէնթ թանգարանին մէջ տեղի պիտի ունենան 4 դասախօսութիւններ՝ հետեւեալ նիւթերով. «Հայաստան. երկիրը եւ ժողովուրդը», «Ամսթերտամի հայ առեւտրականները», «Կաթողիկոսներ. ծաղկողներ եւ դպիրներ. գիրքի սերը միջնադարեան Հայաստանի մէջ», «Հայկական բանաստեղծութիւնը՝ թաքուն գանձ մը»։

Ութրէխթի Պատմական Արուեստի Մեթոտաբանութեան Հիմնարկը յառաջիկայ Ապրիլին պիտի գլխաւորէ 10 օրուան շրջապտոյտ մը դէպի Հայաստանի վանքերն ու եկեղեցիները։

«Հայաստան. միջնադարեան մանրանկարներ քրիստոնեայ Արեւելքէն» վերնագիրով վերոյիշեալ ցուցահանդէսին կողքին, Հոլանտայի Լայտրն քաղաքին մէջ երկու այլ թանգարաններ նոյն ժամանակամիջոցին պիտի ցուցադրեն Հայաստանի վերաբերող նիւթեր։ Լայտրնի Հնագիտական իրերու ազգային թանգարանին մէջ «Բարձրաւանդակի թագաւորութիւն մը» վերնագիրով ցուցահանդէսը պիտի կեդրոնանայ նախաքրիստոնէական շրջանի Հայաստանի վրայ (www.rmo.nl), իսկ Տը Լաքենհալի քաղաքապետութեան թանգարանին (www.lakenhal.nl) մէջ տեղի պիտի ունենան հայկական ժամանակակից արուեստին նուիրուած 4 ցուցահանդէսներ։ Անոնք կ՚ընդգրկեն Սոնիա Բալասանեանի (ծնած է Իրան, կ՚ապրի եւ կ՚աշխատի Նիւ Եորքի մէջ), Գրիգոր Մոմճեանի (ծնած է Լիբանան, կը ստեղծագործէ Վուպրուժի մէջ), Ադոմ Էկոյեանի (ծնած է Եգիպտոս, կ՚ապրի եւ կ՚աշխատի Թորոնթոյի մէջ) եւ Լինտա Կանճեանի (ծնած է Պոսթըն, կ՚ապրի Նիւ Եորք) գործերը։

ԳԻՏԱԺՈՂՈՎ

Սփիւռքահայերու ազգային պատկանելիութեան հարցերուն նուիրուած գիտաժողով մը տեղի պիտի ունենայ 30 Հոկտեմբերին, Լայտրնի համալսարանին մէջ։ «Երկրէն անդին» վերնագիրը կրող գիտաժողովը կ՚առնչուի «Հայաստան հանդիպումը. ժամանակակից չորս արուեստագէտներ Սփիւռքէն» ցուցահանդէսին։ Անոր գլխաւոր բնաբանը սփիւռքահայ արուեստագէտներու մշակութային պատկանելիութիւնն է, դիտուած՝ ազգային եւ միջազգային մշակութային փոխանակումներու շրջագիծին մէջ։

Գիտաժողովը կ՚ընդգրկէ հետեւեալ նիւթերը. «Սփիւռքի երկսայրի տագնապը», «Լեզուի կորուստը եւ վերականգնումը. սփիւռքահայ գրականութիւնը», «Հայ մշակոյթի զարգացումը Սփիւռքի

Շար.ը՝ էջ 8

Պատրաստեց՝ Լ. ԿԻՒԼՈՅԵԱՆ-ՍՐԱՊԵԱՆ

ՕՐԱՏԵՍՐ

ՇԱՐԺԱՊԱՏԿԵՐ

● *ՏԸ ԷՆԻՄԸԼ- (Էսփաս, Ամփիր/ Տիւն, Սոտեքս, Մքալլէս 2001, Էլիթ, Կալաքսի, Սէնթ Էլի, Լաս Սալինաս, Սթարկէյթ).-* Արկածէ մը ետք անփորձ ոստիկանի մը կեանքը կը փրկուի կենդանիներու մարմնի մասերու պատուաստումով: Երգիծական: Դերասաններ՝ Լիւք Կրինֆիլտ եւ Ռոպ Շնայտրը:

● *ԸԼՈՆԿ ՔԷՅՄ Ը ՍԹԱՅՏԸՐ- (Փլանէթ/ Ապրաժ, Զուք, Քասլիք, Թրիֆոլի, Քոնքորտ, Ֆրիուէյ, Ամպասատ).-* Ալեքս Քրոս կը փնտռէ ծերակուտականի մը աղջիկը առեւանգողը: Գաղտնի ոստիկանական: Դերասաններ՝ Մորկրն Ֆրիմընն, Մոնիքա Փոթրը եւ Փեննիոփ Անն Միլլը:

● *ՔԷԹ ԷՆՏ ՏԱԿԶ- (Փլանէթ/ Ապրաժ, Զուք, Թրիֆոլի, Քոնքորտ, Ֆրիուէյ).-* Փրոֆեսոր Պրոտի (Ճէֆ Կոլտպլան) գտած է շուներու դէմ մարդոց գերզգայնութեան դարմանը: Այս գիւտը կը բարկացնէ կատուները, որոնք Մաթրը Թինքբլգ կատուին առաջնորդութեամբ կը փորձեն լուծել իրենց վրէժը: Մանուկներու յատուկ երգիծական:

● *ՔԷՅՎՄԷՆԶ ՎԷԼԸՆԹԱՅՆ- (Փլանէթ/ Ապրաժ, Զուք, Թրիֆոլի, Քոնքորտ, Ֆրիուէյ).-* Ռոսիլիուս Լետպեթրը (Սամուէլ Ճէքսընն) հոգեկան հիւանդ սրն է, որ կ'ապրի Նիւ Եորքի հանրային պարտէզներէն մէկուն մէկ քարայրին մէջ: Օր մը, ան ծառի մը մէջէն կը գտնէ դիակ մը եւ կ'որոշէ գտնել ոճրագործը:

● *ՕՐԻՃԻՆԸԼ ՍԻՆ- (Էսփաս, Ամփիր/ Սոֆիլ, Տիւն, Սոտեքս, Մքալլէս 2001, Էլիթ, Կալաքսի, Սէնթ Էլի, Լաս Սալինաս, Սթարկէյթ).-* Հարուստ հողատէր մը կը պակուի հարուստ կնոջ մը հետ: Դերասաններ՝ Անթոնիո Պանտերաս եւ Անժելինա Ժոլի:

● *ՊՐԻՃԻԹ ՄՈՆԶ ՏԱՅԸՐԻ- (Փլանէթ/ Ապրաժ, Քասլիք, Թրիֆոլի, Քոնքորտ, Ֆրիուէյ, Սթարկէյթ).-* Պրիճիթ Մոնզ կը վարէ շուայտ կեանք մը եւ շատ հեռու է իր կեանքը հակակշռելէ. երգիծական: Դերասաններ՝ Շարոն Մակէր, Ռընկէ Զելուէկէր եւ Հիկ Կրանթ:

● *Է.Յ. Ա.Յ. ԱՐԹԻՖԻՇԻԼ ԻՆԹԷԼԻՃԸՆՍ- (Փլանէթ/ Ապրաժ, Զուք, Թրիֆոլի, Քոնքորտ, Ֆրիուէյ).-* Տէյվիտ մարդասիրեցնայ մը է, որ կը զգայ, կը սիրէ եւ կը ցանկայ իրական մարդ դառնալ: Բեմադրիչ՝ Սթիվըն Սփիլպրկ:

● *ՊԵԼԼԵԿՈՒՐ- (Էսփաս, Ամփիր/ Տիւն, Սոտեքս, Մքալլէս 2001, Կալաքսի, Սէնթ Էլի, Լաս Սալինաս).-* Մոսիայի մը ոգին յաջողած է գրաւել Սոֆի Մարսոյի մարմինը եւ կը փորձէ անոր ընդմէջէն շարունակել իր կիսատ մնացած գործը:

● *ՈՒԱՆ ՆԱՅԹ ԷԹ ՄԸՔՈՒԼ Զ- (Էսփաս, Ամփիր/ Մքալլէս 2001, Էլիթ, Կալաքսի).-* Երեք տղամարդիկ սիրահարած են նոյն աղջկան եւ իւրաքանչիւրը կը փորձէ գնդակը իր դաշտին մէջ պահել:

● *ՌԱԾ ՀԱՍԻԼԸՐ 2- (Փլանէթ/ Ապրաժ, Զուք, Քոնքորտ, Ֆրիուէյ, Սթարկէյթ, Ամպասատ).-* Ա. պատրաստութեան տարբերակը. ոստիկանական - երգիծական: Դերասաններ՝ Ճէքի Զէն եւ Քրիս Թաքրը:

● *ՄՈՒԼԷՆ ՌՈՒԺ- (Էսփաս, Ամփիր/ Սոֆիլ, Տիւն, Սոտեքս, Մքալլէս 2001, Կալաքսի; Սէնթ Էլի, Լաս Սալինաս).-* Գրագէտ մը սիրահարած է Նիքոլ Քիտմէնին, որ *Մուլէն Ռուժ*-ի պարուհիներէն մէկն է:

● *ՏԸ ԷՄՓԵՐԸՐԸՋ ՆԻՒԻ ԿՐՈՒՎ (Ամփիր/ Տիւն).-* Կենդանի գծանկար. Ուոլթ Տիզնիի ստեղծագործութիւն:

● *ԱՅԱՄ ԱԼ ՍԱՏԱԹ- (Փլանէթ/ Քոնքորտ, Ամպասատ).-* Ֆիլմը կը ներկայացնէ Եգիպտոսի նախկին նախագահ Անուար Սատաթի կեանքը:

● *ՔԼԻՓԹԸՆ ՔՈՐԵԼԼԻ Զ ՄԱՆՏԼԻՆ- (Փլանէթ/ Ապրաժ, Զուք, Քոնքորտ).-* Դէպքը տեղի կ'ունենայ Բ. Աշխարհամարտին: Իտալացի զինուոր մը (Նիքըլաս Քէյճ) կը սիրահարի իտալացիներուն կողմէ գրաւուած յունական կղզիի մը բնակիչներէն աղջկան մը (Փենելոփէ Քրուզ):

● *ՎԱԹԷԼ- (Փլանէթ/ Քասլիք).-* Դեր ստանձնած է Ժերար Տեփարտիէօ իբրեւ խոհարար, որուն համար արժանապատուութիւնը եւ հոչակը ամէն բանէ վեր է:

● *Ը ՆԱՅԹ ԹԷՅԼ- (Ամփիր/ Մքալլէս 2001, Կալաքսի).-* Երգիծական. դէպքը տեղի կ'ունենայ միջին դարերուն, երբ երիտասարդ մը կ'երազէ ասպետ դառնալ: Դերասաններ՝ Հիթ Լեճըր, Մարք Ատի եւ Ռիչիթս Սիուէյ:

● *ՇՐԷՔ- (Փլանէթ/ Ապրաժ, Զուք, Քասլիք, Քոնքորտ, Ամպասատ).-* Կենդանի գծանկար: Շրէքի պարտականութիւն կը տրուի ազատել իր երկրի գեղեցիկ թագուհին եւ փրկել թագաւորութիւնը:

ՍՐԱՀՆԵՐՈՒՆ ՀԵՌԱՑԱՅՆԻ ԹԻՒԵՐԸ. - Քոնքորտ - 738439- Փլանէթ Ապրաժ.- 292192- Փլանէթ Քասլիք - 912503 4. Փլանէթ Փլազա - 04 718690. Ամպասատ - 217490. Էլիթ.- 840286- Ամփիր Սոտեքս.- 616706 7- Թրիֆոլի.- 485590 1- Էսփաս.- 212526- Սէնթ Էլի.-406706- Ամփիր Տիւն.- 792123 4- Ամփիր Սոֆիլ - 204080- Մաժէս.- 562006 7- Կալաքսի - 05 455182 3 4:

ԹԷ. ԷԼ.
10:00.- *Սապահ*
13:00.- *Գիւղատնտեսութիւն*
14:00.- *Եուրոնիուզ*
14:30.- Լուրեր
15:00.- *Ֆիլմաշար*
17:30.- *Կենդանի Գծանկար*
18:30.- *Թարպան*
19:00.- *Արաբ. լուրեր*
20:00.- *Լեկասի*
21:00.- *Ֆասթ Թրէք*
22:00.- *Օքթոպըր*
23:00.- *Արաբական ֆիլմաշար*

ԷՄ. ԹԻ. ՎԻ.
7:15.- *Քլիփս*
7:30.- *Թելէ Մաթէն*
09:30.- *Վարիէթէ*
10:30.- *Տէ Շիֆր է Տէ Լեթր*
11:00.- *Ուա Թընսա*
11:30.- *Թլէթ Պէնէթ*
12:00.- *Էմ. Թի. Վի. Սփորթ*
12:30.- *Էս. Էլ. Շի.*
13:00.- *Մարիսոլ*
14:00.- Ժուրնալ Ֆրանս 2
14:45.- *Սի. Էն. Էն.ի լուրեր*
15:15.- *Աղանի Աղանի*
16:15.- *Քլիփս*
17:00.- *Մինի Սթիւտիօ*
17:45.- *@Էմ. Թի. Վի.*
18:45.- *Բոպալինտա*
20:00.- *Արաբերէն լուրեր*
20:30.- *Տեղական ֆիլմաշար*
21:15.- *Սաժէլ Մաուքաֆ*
23:30.- *Էմ. Թի. Վի. Սփորթ*
23:45.- *Ֆրանս երկար ժապաւէն*

ԷԼ. ՊԻ. ՍԻ.
7:00.- *Սի. Էն. Էն.ի լուրեր*
7:35.- *Էրի Քինկ Լայվ*
8:25.- *Մա ըլաք իլլա Հայֆա*
09:00.- *Սփոթ Լայթ*
10:00.- *Էժիլն պասքեթպոլ*
10:30.- *Նահարքում Սայիտ*
14:00.- *Քոնսուէլլօ*
15:00.- *Լուրեր*
15:15.- *Տեղական յայտագիր*
17:00.- *Թելեսփոր 2001*
19:00.- *Խաղեր*
19:45.- *Հէյք Սար*
20:00.- *Արաբերէն լուրեր*
20:30.- *Մամնուա*
21:30.- *Էմ. երկար ժապ.՝«Ռոպ Պոյ»*
23:25.- *Հէյք Սար*
23:30.- *«Նէյքըտ թրութ»*
00:00.- *Եգիպտ. երկար ժապաւէն*

ՄՈՒՍԹԱՔՊԱԼ.
7:00.- *Ալամ Ալ Սապահ*
13:00.- *Ֆլէշ Ինֆօ*
13:05.- *Նոթց Լէնտինկ*
14:00.- *Անգլերէն լուրեր*
14:25.- *Ֆրանսերէն լուրեր*
14:45.- *Հայերէն լուրեր*
15:00.- *Արաբ. լուրեր*
15:30.- *Արաբ. ֆիլմաշար*
16:30.- *Թելէթապիվ*
17:00.- *Ըվղար Ըքպար*
17:30.- *Պիլ Նայ*
18:00.- *Մարվական*
19:00.- *Արաբ. ֆիլմ.*
20:00.- *Արաբերէն լուրեր*
20:30.- *Ռուսում Մութահարիրա*
20:35.- *Տեղական յայտագիր*
21:30.- *Սիրէ Ուընֆաթահրթ*
23:30.- *«Մէտ Ըպաութ Եու»*
00:00.- *Էմ. երկար ժապաւէն՝«Տը Փրոմիս»*

ԷՆ. ՊԻ. ԷՆ.
15:00.- *Լուրեր*
15:00.- *Տեղական յայտագիր*
17:30.- *Սինեմա/35 mm.*
17:45.- *Միուզիք*
18:00.- *Իքթիսատ*
19:00.- *Լուրեր*
20:30.- *Մարվական յայտագիր*
23:00.- *Մարվական լուրեր*
23:00.- *Թահքիք Ալ Եաում*
23:30.- *Սփորց Նիուզ*
00:00.- *Լուրեր*

Ռ1 ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՅԻՆ ՀԵՌՈՒՍՏԱՏԵՍՈՒԹԻՒՆ
07:00.- *«Նախաբեմ»*
09:00.- *Օրակարգ*
10:30.- *Գանձերի կղզի*
11:00.- *Հայլուր*
11:20.- *Ռուբիկոն +*
15:00.- *Հայլուր*
15:20.- *Մուլտսերիալ*
15:45.- *Փոքրիկ վայրի կենդանիներ*
16:00.- *«Օթելլօ»*
18:00.- *Ձեռագիր*
18:35.- *Տուն - տունիկ*
19:50.- *20րդ դարի 100 հայերը*
20:05.- *«Մեղքերի թողութիւն»*
21:00.- *Հիթ Շքերթ*
21:25.- *Մանրամասներ*
21:35.- *Հեռուսամարաթոնի էջերից*
22:20.- *Կէս գիշերային ճեպընթաց*
23:00.- *Հայլուր*
23:00.- *Հայլուր (ռուսերէն)*
23:10.- *Հայլուր (անգլերէն)*
23:10.- *Երկար ժապաւէն «Ականապէրծող»*

* Վերոյիշեալ յայտագիրները ենթակայ կրնան ըլլալ որոշ փոփոխութիւններու:

☆Ի՞նչ կ'ըսեն ԱՍՏՂԵՐԸ☆

ԽՈՅ (21 *Մարտէն* 20 *Ապրիլ*)
Ձեր ժամանակը տրամադրեցէք ձեր ընտանիքին. ձեր զաւակներէն կամ բարեկամներէն մէկը պէտք ունի ձեր օգնութեան. ականջ տուէք անոր խնդրանքին:

ՑՈՒԼ (21 *Ապրիլէն* 21 *Մայիս*)
Պիտի հանդիպիք ձեր նախասիրած իսկայ անձին, եթէ մանաւանդ ամուրի էք: Շաբաթավերջը պիտի անցնի սքանչելի տրամադրութեամբ: Ուրախ պիտի ըլլաք ամէն տեսակէտով:

ԵՐԿՈՒՈՐԵԱԿ (22 *Մայիսէն* 21 *Յունիս*)
Ընտանեկան համերաշխութիւնը եւ ձեր աշխատանքները ճիշդ հունին վրայ դրած ըլլալու հոգեկան ուրախութիւնը պիտի ունենաք այսօր: Եթէ նշանուած էք, նոր բոյն մը կազմելու դիւրութիւնը պիտի ունենաք: Շաբաթավերջը սքանչելի է:

ԽԵՑԳԵՏԻՆ (22 *Յունիսէն* 23 *Յուլիս*)
Իսկայ օրն է այս՝ հանդիպելու ձեր սիրածին: Ներդաշնակ յարաբերութիւն՝ զոյգերու միջեւ: Օրը պիտի ըլլայ հանելի եւ խաղաղ, բան ձեր նաշակին:

ԱՌԻԻԾ (24 *Յուլիսէն* 23 *Օգոստոս*)
Զգացական մարզի մէջ պիտի ունենաք ներդաշնակ կապ մը. հին օրերու զուարթութեամբ: Օրուան ընթացքին պիտի ունենաք ուրախութիւնը՝ հանդիպելու սիրելի անձերու, որոնց հետ պիտի ունենաք օգտաշատ զրոյցներ:

ԿՈՅՍ (24 *Օգոստոսէն* 23 *Մեպտեմբեր*)
Մտիկ ըրէք ձեր սիրելիին հաղորդած յուրջ խօսքերը, որոնք խոստովանութիւններ են: Նոր ծանօթութիւններ յաւելեալ եռանդ պիտի տան ձեր աշխատանքին ու տրամադրութեան:

ԿՇԻՌՔ (24 *Մեպտեմբերէն* 23 *Հոկտեմբեր*)
Ձեր գաղափարներուն հետ ներդաշնակ անձի մը պիտի հանդիպիք, անոր հետ պիտի ծրագրէք նոր գործ մը, որ արդիւնաբեր ըլլալ կը թուի սկիզբէն իսկ: Մի վարանիք նոր նախաձեռնութիւններ կատարելու:

ԿԱՐԻՃ (24 *Հոկտեմբերէն* 23 *Նոյեմբեր*)
Հանդարտ մնացէք ձեր անկիւնը, ձեր ուժերը հաւաքեցէք վաղուան աշխատանքին համար: Եթէ հարկ ըլլայ, նոր ուսումնասիրութիւն մը կատարեցէք բնութեանութեամբ, որպէսզի ձեր հոգին հանդարտի եւ դուք զարգանաք:

ԱՂԵՂՆԱՒՈՐ (24 *Նոյեմբերէն* 21 *Դեկտեմբեր*)
Հանդիպում մը պիտի փոխէ ձեր կեանքը, պիտի ըլլաք ուրախ, պիտի կնքէք նոր համաձայնագիր, որ կը վերաբերի ձեր ապարեզին: Օրը արդիւնաւէտ է ամէն տեսակէտով:

ԱՅԾԵՂՋԻՒՐ (22 *Դեկտեմբերէն* 20 *Յունուար*)
Զուարթ շաբաթավերջ մը պիտի ունենաք, ձեր երազած անձին պիտի հանդիպիք: Պիտի կարենաք օգնել նաեւ ձեզի դիմող անձերուն: Օրը իրաւամբ հանդարտ պիտի անցնի: Թերեւս ունենաք նաեւ նիւթական նուէր մը:

ԾՈՎԱՆՈՑՇ (21 *Յունուարէն* 19 *Փեբրուար*)
Արուեստը կը հետաքրքրի եւ ձեր սիրտը կը լեցնէ ցնծութեամբ: Ուրեմն հետեւեցէք արուեստին ընծայած բարքին եւ պիտի օգտուիք:

ՁՈՒԿ (20 *Փեբրուարէն* 20 *Մարտ*)
Զգացական մարզին մէջ օրը պիտի անցնի հեւաբրքրական: Քաղցր ու հանելի տրամադրութեամբ անձերու հետ գործ պիտի ունենաք:

«ԱԶԴԱԿ»Ի ՄԷՋ ԾԱՆՈՒՑՈՒՄԻ ՀԱՄԱՐ

Բոլոր անոնք, որոնք կը փափաքին «Ազդակ»ի մէջ որեւէ ծանուցում հրատարակել, պէտք է բնագիրը խմբագրատուն՝ ծանուցումներու բաժանմունք հասցնեն հրատարակման թուականէն առնուազն օր մը առաջ. ՄԻՆՉԵՒ ԵՐԵԿՈՅԵԱՆ ԺԱՄԸ 5:00:

ՄԱՀԱԶԴՆԵՐԸ բացառութիւն են: Մահազդ կ'ընդունուի մինչեւ ուշ գիշեր, այնքան ատեն որ զայն հրատարակելու հնարաւորութիւն կայ:

Կ'ՈՒԶՈՒԻՆ

● Կարուտի գործաւորուհիներ: Սին Էլ Ֆիլ (Ժբսբը Ուաթի): Հեռ. 01-512012 եւ 03-733704:

Կ'ՈՒԶՈՒԻ

● Տիկին մը, տան մաքրութեան համար, շաբաթը 1 անգամ: Հեռ. 03 - 550131:

MESROBIAN TECHNICAL COLLEGE
The Pioneer In Technical Education
Morning, Afternoon & Night Classes
1982

English & French Sections

Technical Baccalaureate B.T.
- Sales & Commercial Relations
- Kindergarten (Jardinière)
- Architecture Drawings
- Interior Design

Private Specializations
- Computer Courses
- English Language
" TOEFL & Cambridge University Certificate "
- Foreign Languages
- Business Studies
- Travel & Tourism " Ticketing "
- Jewellery Design
- Diamond Setting
- Wax Modeling
- Make - Up
- Hair Styling
- Computer Repair " Hardware "
- TV & Video Repair " Dish Installation "
- Car Electricity - Electronics

New
1 - London Chamber of Commerce & Industry " LCCI "
2 - International Air Transport Association " IATA "

(Parking Assured)

Arax Street, Bourj Hamoud
Tel: 01 / 260 504 - 254 938 / 9 Fax: 01 / 262 955
E-mail:mesrobca@dm.net.lb Web Site:www.mesrobian.com

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԵՒ ՀԱՅՈՒԹԵԱՆ...

Շարունակուած՝ 7րդ էջէն

մէջ», «Կոմիտաս եւ հայկական երաժշտութիւնը», «Հայկական ճարտարապետութիւն», «Հոլանտահայ արուեստագէտներ», «Ազատութիւն՝ աքսորի մէջ» եւ «Խորհրդածութիւններ՝ «Հայաստան՝ հանդիպում. ժամանակակից չորս արուեստագէտներ Սփիւռքէն» *ցուցահանդէսին առիթով»:*

Գիտաժողովը տեղի կ'ունենայ գործակցութեամբ Լայտրնի համալսարանին Արուեստի պատմութեան եւ հայկական գիտութիւններու ամպիոնին, մասնակցութեամբ հոլանտացի եւ ամերիկահայ դասախօսներու:

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԵՐԱԺՇՏՈՒԹԻՒՆ

Ութրէխթի համաշխարհային մշակոյթի ՌԱՍԱ կեդրոնը կազմակերպած է հայ երաժշտութեան նուիրուած փառատօն մը: 27 Հոկտեմբերին ելոյթ պիտի ունենայ Հայաստանէն նուագախումբ մը, 3 Փեբրուար 2002ին հրաւիրուած են հայ երաժշտութեան վարպետներ, իսկ 3 Մարտ 2002ին պիտի նուագէ տուտուկի վարպետ Ջիւան Գասպարեան: 5 Նոյեմբեր եւ 3 Դեկտեմբեր 2001ին մէկ ժամ տեւողութեամբ հայկական համերգ մը պիտի ձայնասփռուի:

ԹՌՉՆՈՑ ԲՈՅՆԻՆ ՅՈՒԼԻՍ, ՕԳՈՍՏՈՍ, ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ 2001ԻՆ ԵՂԱԾ ՆՈՒԻՐԱՏՈՒՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ

●Արշակ Մկրտիչեան եւ խումբ մը ընկերներ 200,000 լ.ո., տէր եւ տիկին Բիւզանդ Գէորգեան 200,000 լ.ո., օրդ. Լոռի Հայթայեան 200,000 լ.ո., Բաֆֆի Հարմանտայեան 150,000 լ.ո., տէր եւ տիկին Աբրահամ Պալեան 150,000 լ.ո., Սարը-պոյաճեան ընտանիք 150,000 լ.ո., փոքրիկներ՝ Մէյրի եւ Կէրի Կարապետեան 100,000 լ.ո., Մարի Համբարձումեան 100,000 լ.ո., Ժիրայր Համբարձումեան 100,000 լ.ո., տէր եւ տիկին Յակոբ Քէօֆթէեան 100,000 լ.ո., Վարուժ Համբարձումեան 100,000 լ.ո., տէր եւ տիկին Նազարէթ Գէորգեան 100.000 լ.ո., տիկին Ովսաննա Թումայեան 100,000 լ.ո., Աբրահամ Կարապետեան 75,000 լ.ո., Ս. Քառասնից Մանկանց եկեղեցւոյ Կիրակնօրեայ դպրոց 74,000 լ.ո., տիկին Երան Լոշխալեան 75,000 լ.ո., տէր եւ տիկին Գօգօ Չէրքէզեան 50,000 լ.ո., տէր եւ տիկին Պետրոս Յովսէփեան 50,000 լ.ո., օրդ. Շողիկ եւ պրն. Յակոբ Ժըտրրեան 50,000 լ.ո., Թորոս Մանուշեան 50,000 լ.ո., Չոպանեան ընտանիք 50,000 լ.ո., տիկին Լայլա Թոհմէ 50,000 լ.ո., տիկին Աղաւնի Գույումճեան 25,000 լ.ո., Հայկ Կարապետեան 25,000 լ.ո., ազգային մը 5,000 լ.ո.:

●Տէր եւ տիկին Շանթ Հայթայեան 1500 $, տէր եւ տիկին Արմէն Կարօ Քէշիշեան 1000 $, Սիտնիի Հայ Առաքելական եկեղեցւոյ աղօթքի քոյրեր 1000 $, ազգային մը 1000 $, National Distributing Co. SAL (Արթիւր Չեքէճեան) 250 $, զոյգի մը կողմէ՝ փոխան ոչխարի 106 $, Մաճօ Հալաճեան հաստատութիւն 120 $, ազգային մը 100 $, ազգային մը 100 $, Մոնրէալի Ս. Յակոբ եկեղեցւոյ Կիրակնօրեայ վարժարանի աշակերտներ 100 $, օրդ. Լոռի Հայթայեան 100 $, տէր եւ տիկին Արտաշէս Տէտէեան 100 $, տէր եւ տիկին Մարտիրոս Մարտիրոսեան 100 $, փոքրիկներ Սոնա եւ Աբօ Տիգրան 100 $, օրդ. Սարին Գըպրանեան 100 $, տէր եւ տիկին Ժան Յովակիմեան 50 $, Ղըմէքճեան եղբայրք 50 $, տէր եւ տիկին Յովսէփ Էյլէնճեան 50 $, ազգային մը 50 $, տիկին Մարի Թէրզեան 20 $, օրդ. Թալին եւ Լարա Մարաշլեան 10 $:

●Փոքրիկն Նարեկ Շամլեան 1000 քանատական տոլար, Հայկուհի, Սեդա եւ Նորա Կեպէնլեաններ 400 քանատական տոլար:

●Հրայր Տեմիրճեան 700 ֆրանսական ֆրանք: Հապիպ Եագուպ 1000 զուիցերիական ֆրանք:

●Աղաւնի Չագըրեանի մահուան Ա. տարելիցին առիթով, տիկին Յասմիկ Չաքըրեան 25,000 լ.ո.:

●Նուարդ Հեքիմեանի մահուան քառասունքին առիթով, Հեքիմեան ընտանիք 100.000 լ.ո.:

JACK GIFTS
ART CENTER
Large Variety
Unique Collection
Best Prices
Bourj Hammoud - Facing Ciné Central
Tel.: 01/264066 - E-mail: jackgifts@dm.net.lb

ՄԱՐԶԱԿԱՆ-ԱՇԽԱՐՀ

ԱՏՐԱԿ. ԱՇԽԱՐՀԻ ԽՄԲԱՅԻՆ ԱԽՈՅԵԱՆՈՒԹԻՒՆ

ՈՒՔՐԱՆԻԱ ՏԻՐԱՑԱՒ ՏԻՏՂՈՍԻՆ. ՌՈՒՍԻԱ՝ ԵՐԿՐՈՐԴ, ԻՍԿ ՀԱՅԱՍՏԱՆ ԳՐԱՒԵՑ ԵՐՐՈՐԴ ԴԻՐՔԸ

Երեւանի մէջ կայացող ճաարակի 5րդ խմբային աշխարհի ախոյեանութեան մրցաշարքին աւարտին, աբաթ օր Ուքրանիա վերջին հանդիպումին, 2,5–3 արդիւնքով պարտութեան մատնելէ ետք Ռուսիան հանդիսացաւ ախոյեան։ Ռուսիան պարտութեան մատնելէ ետք, Ուքրանիա մրցաշարքը աւարտեց 21,5 կէտով։ Ռուսիա, որ տիրացաւ արծաթ մեդալին, մրցաշարքը աւարտեց 20,5 կէտով։

Հայաստանի հաւաքականը, իր վերջին մրցումին 5–1,5 պարտութիւն մը կրելէ ետք Հունգարիայէն, դարձաւ 3րդ դիրքին վրայ, տիրանալով պրոնզ մեդալին (20 կէտով)։ 1997ին եւս Հայաստան հանդիսացած էր 3րդ։

●ՄՐՑԱՇԱՐՔԻՆ գլխաւոր իրաւարարը՝ հոլանդացի Կէրթ Կիյսէն, ախոյեանութեան աւարտին յայտնեց, թէ Երեւանի մէջ կայացող 5րդ ախոյեանութիւնը նպաւ շատ յաջող՝ մարզական մակարդակով թէ իր հետաքրքրութեամբ։ Ան յայտնեց նաեւ, որ իրաւարարներն ալ անթերի էին իրենց պարտականութեան մէջ։

ԱՆԳԼԻՈՅ ՖՈՒԹՊՈԼԻ ԱԽՈՅԵԱՆՈՒԹԻՒՆ

ԼԻԾ ԿԸ ՄՆԱՅ ԱՌԱՋԻՆ

Անգլիոյ ֆութպոլի ախոյեանութեան 10րդ հանդիպումի մրցումներուն, անցեալ եղանակի ախոյեան Մանչեսթըր Եունայթըտ կրեց եղանակի իր երկրորդ պարտութիւնը, իր հիւրէն՝ Պոլթընէն, 2-1 արդիւնքով։ Աւելի քան 67 հազար համակիրներու ներկայութեան, Մանչեսթըր իր դաշտին՝ «Օլտ Թրէֆորդ»ի մէջ չորս օրուան ընթացքին կրեց իր երկրորդ պարտութիւնը՝ անիկա շաբթուան կիսուն 3-2 արդիւնքով պարտութիւն մը կրած էր Տեվորթիւս Քորունայէն («Զէմփիոնզ Լիկ»)։

Հակառակ անոր որ մարզիչ Այէքս Ֆերկիսըն իր կազմէն ներս կատարեց ութ փոփոխութիւն, սակայն անոր կազմը իր դէմ կտաւ դժուար մրցակից մը, որ շարունակ կը պայքարէր։ Խուան Վերոն նշանակեց իր կազմին եւ մրցումին առաջին կոլը (25րդ՝ 25 մեթրէն գօրաւոր հարուածով մը պարտութեան մատնելով Պոլթընի բերդապահը։ Նկատի ունենալով, որ Տէյվիտ Պեքհամ դաշտին վրայ չէր գտնուեր, Վերոն ինքզինքը ապատ հարուածը տուողը։ Պոլթընի կոլերը նշանակեցին Քեւին Նոլըն (35րդ) եւ Մայքըլ Ռիքէթց (84րդ)։

Լիծ 0-0 արդիւնքով հաւասարութիւն մը արձանագրելէ ետք Զելսիի հետ, մնաց պարագլուխի դիրքին վրայ։ Նկատի ունենալով, որ անոր անմիջական հրցակիցը Արսենալ, իր կարգին հաւասարութիւն մը արձանագրեց Պլէքպըրնի հետ (3-3)։ Արսենալի կոլերը նշանակեցին Ռոպէր Փիրէս (48րդ), Տենիս Պերկքամփ (53րդ) եւ Թիերի Հանրիի (78րդ), իսկ Պլէքպըրնի կոլերը՝ Քէյթ Կիլեսփի (41րդ) եւ Տէյվիտ Տան (58րդ եւ 9րդ)։

Լիվըրփուլ եղաւ շաբաթավերջի մրցումներուն մեծագոյն յաղթականը։ ան 4-1 արդիւնքով տապալեց Աշտին տէրը՝ վերջին դիրքը «գրաւող» Լայսթըր Սիթին։ Ռոպի Ֆաուլըր հեթրիք մը իրագործեց (5րդ, 43րդ եւ 90րդ), իսկ չորրորդ կոլը նշանակեց Սէմի Լիփիա (10րդ)։ Լայսթըրի կոլը նշանակեց Տենիս Ուայլ (58րդ)։

Այս յաղթանակէն ետք Լիվըրփուլ բարձրացաւ չորրորդ դիրք՝ օգտուելով Ասթոն Վիլայի կրած պարտութենէն, որ 3-2 արդիւնքով պարտուած հեռացաւ Էվըրթընի դաշտէն։ Սթիւ Ուաթսըն (31րդ), Թոմաս Հասգինսքի (59րդ) եւ Թոմաս Կրավըսը (62րդ) նշանակեցին Էվըրթընի կոլերը, իսկ Մուսթաֆա Հաճի (71րդ) եւ Փիթըր Շմայքէլ (90րդ)՝ Վիլայի կոլերը։

Լիվըրփուլ սակայն նուազ մրցում կատարած է ան մրցակիցները։ Ան եթէ այդ մրցումին յաղթէ, դարձեալ պարագլուխի դիրքը։

Թոթենհամ 2-0 արդիւնքով յաղթական վերադարձաւ Նիւքէսըլի դաշտէն, շնորհիւ Կէրի Սփիտի (8րդ՝ խայտամբ իր բերդէն ներս) եւ Կուսթաւս Փոյէթի (20րդ) նշանակած կոլերուն։ Մրցումին ներկայ էր աւելի քան 50 հազար համակիր։

Ստորեւ՝ 10րդ հանգրուանի մրցումներուն արդիւնքները

Ֆուլհէմ - Իփսուիչ	1-1
Լիծ - Զելսի	0-0
Նիւքէսըլ - Թոթենհամ	0-2
Արսենալ - Պլէքպըրն	3-3
Տերպի Քաունթի - Զարլթըն	1-1
Էվըրթըն - Ասթոն Վիլա	3-2
Լայսթըր Սիթի - Լիվըրփուլ	1-4
Մանչեսթըր Եունայթըտ - Պոլթըն	1-2
Ուէսթ Համ - Սաութհէմբթըն	2-0
Միդլզպրոյ - Սանդըրլենտ	(այսօր)

ԴԱՍԱՒՈՐՈՒՄ.	Մրց.	Կէտ
1. Լիծ	9	19
2. Արսենալ	9	18
3. Մանչեսթըր Եունայթըտ	9	17
4. Լիվըրփուլ	8	16
5. Ասթոն Վիլա	8	15
.....		
18. Տերպի Քաունթի	9	6
19. Սաութհէմբթըն	8	6
20. Լայսթըր Սիթի	10	5

ՊՈՒՆՏԼԻԿԱ

ՊԱՅԷՐՆ ՄԻՒՆԻԽ ԳՐԱՒԵՑ ՊԱՐԱԳԼՈՒԽԻ ԴԻՐՔԸ

Գերմանիոյ ֆութպոլի ախոյեանութեան (Պունտսլիկա) 10րդ հանգրուանի գագաթի ճակատումին, Պայէրն Միւնիխ 4–1 արդիւնքով պարտութեան մատնելէ ետք իր հիւրը՝ Քայզըրսլաութըրն, անկէ խլեց պարագլուխի դիրքը։ 63 հազար համակիրներու ներկայութեան, Պայէրն Միւնիխ արդէն իսկ Ա. կիսախաղին 3–0 արդիւնքով յառաջացած էր, շնորհիւ Ռոքէ Սանթա Քրուզի (16րդ) եւ Հասան Սալիհամիժիչի (23րդ եւ 29րդ՝ փենալթիով) կոլերուն։ Մրցումին վերջին վայրկեանին Քլաուտիո Փիզարո նշանակեց Պայէրնի 4րդ կոլը։ Հէրի Քոչ նշանակեց Քայզըրսլաութըրնի միակ կոլը (82րդ՝ փենալթիով)։

Մրցումէն ետք Քայզըրսլաութըրնի մարզիչ Անտրէաս Պրեհմը ըսաւ. «Դաշտին վրայ շատ մը սխալներ կատարեցինք, որոնցմէ օգտուեցաւ մրցակից կազմը։ Պայէրն արժանի էր յաղթանակին»։

Այս պարտութենէն ետք Քայզըրսլաութըրն նահանջեց 3րդ դիրք, որովհետեւ ցարդ անպարտելի միակ կազմը՝ Պայէր Լեւերքուզընը, իր կարգին նոյն արդիւնքով պարտութեան մատնելէ ետք Շթութկարթը, իր ունեցած կոլէվրէյճին շնորհիւ դերազանցեց Քայզըրսլաութըրնը։ Զէ Ռոպերթօ (24րդ), Պորիս Զիվքովիչ (59րդ), Լուչիօ (63րդ) եւ Տիմիթար Պերպաթով (86րդ) նշանակեցին Լեւերքուզընի կոլերը։

Պայէրնի առաջին կոլը նշանակած՝ Ռոքէ Սանթա Քրուզ

Աւելի քան 66 հազար համակիրներու ներկայութեան, Պորուսիա Տորթմունտ կրեց եղանակի իր 3րդ պարտութիւնը, իր հիւրէն՝ Ֆրայպուրկէն 2–0 արդիւնքով։

Զանքթ Փաուլի ի վերջոյ յաջողեցաւ արձանագրել եղանակի իր առաջին յաղթանակը 4–0 արդիւնքով պարտութեան մատնելէ ետք Քոթպուսը։

Նիքօ–Եան Հուկմայի կողմէ նշանակուած կոլը (57րդ) բաւարար եղաւ, որ անոր կազմը՝ Համպուրկ 1–0 արդիւնքով յաղթական վերադառնայ Վոլֆսպուրկի դաշտէն։

Ստորեւ՝ 10րդ հանգրուանի մրցումներուն արդիւնքները.

Վոլֆսպուրկ – Համպուրկ	0–1
Պորուսիա Տորթմունտ – Ֆրայպուրկ	0–2
Պայէրն Միւնիխ – Քայզըրսլաուտրրն	4–1
Պայէր Լեւերքուզըն – Շթութկարթ	4–1
Շալքէ – 1860 Միւնիխ	1–0
Հերթա Պերլին – Վերդըր Պրեմըն	3–1
Նիւրեմպէրկ – Պորուսիա Մէօնշընկլատպախ	1–2
Հանզա Ռոսթոք – Քէօլն	3–0
Զանքթ Փաուլի – Քոթպուս	4–0

ԴԱՍԱՒՈՐՈՒՄ	ԿԷՏ
1.– Պայէրն Միւնիխ	25 (25–4)
2.– Պայէր Լեւերքուզըն	24 (25–11)
3.– Քայզըրսլաութըրն	24 (24–14)
4.– Պորուսիա Տորթունտ	19 (15–8)
5.– Շալքէ	17 (12–12)
.....	
16.– Քէօլն	8 (7–18)
17.– Զանքթ Փաուլի	7 (11–15)
18.– Նիւրեմպէրկ	7 (7–16)

ՔԱԼՃԻՕ

ՄԻԼԱՆՈՅԻ ՏԵՐՊԻՆ ՎԵՐՋ ԳՏԱՒ Ա. ՍԷ. ՄԻԼԱՆԻ ՅԱՂԹԱՆԱԿՈՎ

Իտալիոյ ֆութպոլի ախոյեանութեան (Քալչիո) 7րդ հանգրուանի գագաթի ճակատումը՝ Միլանոյի տերպին. Ինթերի եւ Ա. Սէ. Միլանի միջեւ վերջ գտաւ Ա. Սէ. Միլանի յաղթանակով 4-2։ 78 հազար համակիրներու ներկայութեան Անտրիյ Շեվչենքօ (60րդ եւ 78րդ), Քոսմին Քոնթրա (62րդ) եւ Ֆիլիփօ Ինցակի (66րդ) նշանակեցին յաղթական կլուխին կոլերը, իսկ Նիքոլայ Վենթոլա (13րդ) եւ Մոհամէտ Քալոն (90րդ)՝ Ինթերի կոլերը։ Իր այս կրած պարտութեամբ Ինթեր նահանջեց 3րդ դիրք։

55 հազար համակիրներու ներկայութեան, Ա. Էս. Ռոմա իր դաշտին վրայ 5-1 արդիւնքով ծանր պարտութեան մատնեց Լեչէն։ Ֆրանչիսքօ Թոթի (8րդ եւ 79րդ փենալթիով), Ուոլթըր Սամուէլ (38րդ), Վենսան Քանտելա (69րդ) եւ Կապրիէլ Պաթիսթութա (86րդ) նշանակեցին Ա. Էս. Ռոմայի կոլերը։

Պրեշիա, 1-0 արդիւնքով յաղթական վերադարձաւ Փիաչենցայի դաշտէն, շնորհիւ Ռոպերթօ Պաճիոյի նշանակած կոլին (19րդ)։

Փարմա կրեց եղանակի իր երկրորդ պարտութիւնը, 1-0 արդիւնքով պարտուած հեռանալէ ետք Քիեւօ Վերոնայի դաշտէն։ Դաշտին տէրերը իրենց կոլը նշանակեցին Ա. կիսախաղին (24րդ վայրկեանին) եւ... գրաւեցին դասաւորման պարագլուխի դիրքը։

Եղանակի իր առաջին յաղթանակը արձանագրելէ ետք, որուն ընթացքին Թորինօ 1-0 արդիւնքով պարտութեան մատնեց Փերուճիան, անիկա բարձրացաւ 15րդ դիրք (նախապէս նախավերջին)։

Ստորեւ 7րդ հանգրուանի մրցումներուն արդիւնքները.

Աթալանթա - Ուտինեզէ	1-5
Քիեւօ Վերոնա - Փարմա	1-0
Ֆիորենթինա - Վերոնա	0-2
Փիաչենցա - Պրեշիա	0-1
Ա. Էս. Ռոմա - Լեչէ	5-1
Թորինօ - Փերուճիա	1-0
Վենեցիա - Լացիո Ռոմա	0-0
Պոլոնիա - Եուվենթուս	0-0
Ինթէր Միլան - Ա. Սէ. Միլան	2-4

Ստորեւ՝ դասաւորումը.

	Կէտ
1. Քիեւօ Վերոնա	16
2. Ա. Սէ. Միլան	14
3. Ինթէր Միլան	14
4. Պոլոնիա	13
5. Եուվենթուս	12
.....	
16. Ֆիորենթինա	6
17. Աթալանթա	4
18. Վենեցիա	2

ՊԱՍՔԵԹՊՈԼ

Հ. Մ. Ը. Մ. – ԺԱՋԻՐԱ ՄՐՑՈՒՄԸ ՁԿԱՏԱՐՈՒԵՑԱՒ

Հ. Մ. Ը. Մ-ի աղջկանց պասքեթպոլի ներկայացուցչական խումբին կազմակերպած բարեկամական մրցումը, որ սկզբունքով տեղի պիտի ունենար երէկ՝ Կիրակի, Ղազիրի դաշտին վրայ (ժամը 19:00ին), տեղի չունեցաւ, որովհետեւ Յորդանանի ախոյեան Ժապիրէ Արամէքս խումբը չժամանեց Լիբանան։ Յորդանանեան խումբը Շաբաթ առաւօտուն ներողամտութիւն յայտնած է Հ. Մ. Ը. Մ-ին, որ պիտի չկարենայ այս մրցումը կատարել։

ԹԵՆԻՍ. «ՍՈՒԻՍՔՈՄ ՉԷԼԸՆՋ» ՄՐՑԱՇԱՐՔ

ՏԷՎԸՆՓՈՐԹ ՇԱՀԵՑԱՒ ՏԻՏՂՈՍԸ

Տէվընփորթ

Ցիւրիխի մէջ (Զուիցերիա) տեղի ունեցող թենիսի աղջկանց «Սուիսքոմ Չէլընճ» մրցաշարքի աւարտականին, երէկ 3րդ դասուած ամերիկացի Լինտսէյ Տէվընփորթ 6–3 եւ 6–1 արդիւնքով պարտութեան մատնելէ ետք Ելենա Տոքիչը (Եուկոսլաւիա), տիրացաւ տիտղոսին, երրորդ անգամ ըլլալով։ Ան կը շահէր այս տարուան իր 6րդ տիտղոսը։

25 տարեկան ամերիկացին իր ասպարէզին ընթացքին ընդհանրապէս եղած է անպարտելի Ցիւրիխի մէջ տեղի ունեցող այս մրցաշարքին, եւ իր չորս մասնակցութեան ընթացքին չորս անգամ հասած է աւարտական հանգրուան։ Նախապէս ան այս տիտղոսին տիրացած էր 1997ին եւ 1998ին։ Ան անցեալ տարի պարարուած էր Մարթինա Հինգիսէն։ Նշենք, թէ կիսաւարտականին Տէվընփորթ յաջողած էր պարտութեան մատնել աղջկանց թիւ մէկը՝ ամերիկացի Ճենիֆըր Քափրիաթին։

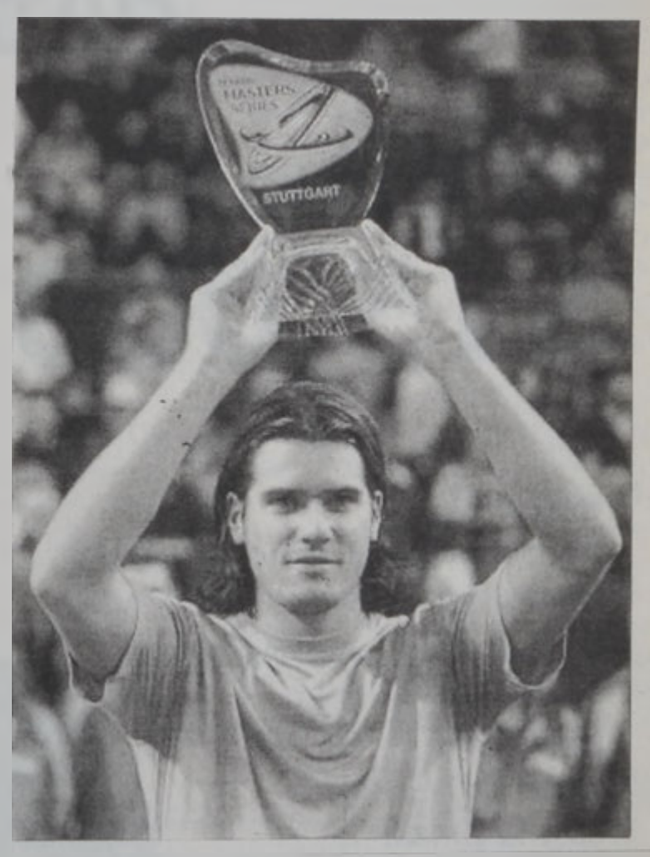

Թոմի Հաաս

●ՇԹՈՒԹԿԱՐԹԻ մէջ (Գերմանիա) տեղի ունեցող թենիսի տղոց «Մասթըրզ Սերիզ» գոց դաշտերու մէջ մրցաշարքը երէկ աւարտեցաւ գերմանացի Թոմի Հաասի (դասուած՝ 15րդ) յաղթանակով, որ աւարտականին 6–2, 6–2 եւ 6–2 արդիւնքով պարտութեան մատնեց Մաքս Միրնիյը (Պիելոռուսիա)։

23 տարեկան Հաաս միայն 92 վայրկեանի պէտք ունեցաւ պարտութեան մատնելու համար 24 տարեկան Մաքսը, որ նախորդ հանգրուանին դուրս ձգած էր Կուսթաւս Քուէրթէնը, Կորան Իվանիսեւիչը, Փիթ Սամփրասը եւ Եւգենի Քաֆելնիքովը։

Հաաս, որ իր ասպարէզին ընթացքին առաջին անգամ ըլլալով Գերմանիոյ մէջ տիտղոսի մը կը տիրանար, այսպիսով Պորիս Պեքըրէն ետք (1996) կը դառնայ առաջին գերմանացին, որ կը տիրանայ այս տիտղոսին։

Կիսաւարտականին Լէյթըն Հէուիթը պարտութեան մատնած Թոմի, այսպիսով, իր ասպարէզին ընթացքին չահեցաւ իր 5րդ տիտղոսը։

ԹԱԼԵՊԱՆՆԵՐՈՒ ՀԱՄԱՁԱՅՆ...

Շարունակուած Ա. էջէն

ւորուած, երբ *քոմանտոներու* յարձակումին կօրավիգ կանգնող ուղղաթիռ մը Փաքիստանի մէջ էջք կատարած պահուն ջախջախուած է: Անիկա հերքած է թալեպաններու այն յայտարարութիւնը, թէ ուղղաթիռը վար առած են:

Թալեպանները յայտնած են նաեւ, որ 20էն 25 ամերիկացի *քոմանտոներ* սպաննուած են:

Յարձակումին ամերիկեան մեկնաբանութիւնը տալով, օդուժի կօրավար Ռիչըրտ Մայըրկ, որ սպայակոյտի պետն է, Փաքիստանի սահմանակից Քանտահարի շրջանը անկարգելներով գիշերային էջքերու ժապաւէն մը ցուցադրած է:

Յարձակումներէն մէկը տեղի ունեցած է Օմարի հրամանատարութեան կեդրոնին դէմ Քանտահարի մօտ եւ այլ յարձակում մը նոյնպէս հարաւային Աֆղանիստանի մէջ օդուժի օդակայանի մը վրայ:

Մայըրկ ըսած է, թէ երկու կինուորներ թեթեւօրէն վիրաւորուած են անկարգելով ցատկելու ընթացքին, մինչ ուժերը որոշ դիմադրութեան մը հանդիպած են: «Միս կողմը մարդկային վնասներ արձանագրեց», յայտնած է ան:

Զօրավարը աւելցուցած է, թէ թալեպան կամ Ուսամա Պըն Լատէնի *«Քաիտա»* ցանցի ղեկավարներէն ոչ մէկը ձերբակալուած է:

Ան ըսած է, թէ կարգ մը տեղեկութիւններ, առարկաներ հաւաքած են եւ «անոնց գնահատումը պիտի կատարենք»:

Թալեպանները կգուշացուցած են, թէ ամերիկեան գլխաւորութեամբ ցամաքային որեւէ յարձակումի պարագային, ամերիկացիք մեծ թիւով կոհեր պիտի տան:

«Ուաշինկթըն Փոսթ» թերթը երէկ հաղորդած է, թէ նախագահ Ճորճ Պուշ անցեալ ամիս *Սի. Այ. Էյ.*ին ցարդ ամէնէն լայնածիր իշխանութիւնը տուած է Ուսամա Պըն Լատէնի եւ անոր ցանցին դէմ գաղտնի մահացու գործողութիւններու ձեռնարկելու համար:

Ամերիկեան յարձակումները աւելի ծանրակշիռ դարձուցած են Աֆղանիստանի մէջ արդէն իսկ մարդկային լուրջ վիճակը: Բարեսիրական գործակալութիւններու համաձայն հարիւր հազարաւոր աֆղաններ երկրին մէջ շարժման մէջ են եւ հազարաւոր ուրիշներ, որոնք կը փորձեն Փաքիստան կամ Իրան անցնիլ:

Ինչ կը վերաբերի *անթրաքսի* հարցին, անոր գծով մտավախութիւնները կը շարունակուին: Ուաշինկթընի մէջ, նամակատան աշխատաւոր մը հիւանդանոց փոխադրուած է հիւանդութեան հաւանական ախտանշաններով, ինչպէս նաեւ մանրէի հետքեր գտնուած են Մ. Նահանգներու Ներկայացուցիչներու Տան մէջ:

●ԹԱԼԵՊԱՆ կինեալներու յորդանանցի 2 անդամներ սպաննուած են Աֆղանիստանի վրայ ամերիկեան յարձակումներուն ընթացքին, հաղորդած են յորդանանեան թերթեր երէկ:

●ԻՆՏՈՆԵԶԻՈՅ Սոլօ քաղաքին մէջ երէկ աւելի քան 5000 իսլամներ սրբական պատերազմի կոչ ուղղած են Մ. Նահանգներու դէմ բողոքի ցոյցի մը ընթացքին:

●ՀՆԴԿԱՍՏԱՆԻ մէջ, ձախակողմեան ըմբոստ խմբակ մը երէկ ռմբահարած է Հարաւային Անտիրա Փրատէշ նահանգին մէջ գտնուող *«Քոքա Քոլա»* ընկերութեան մէկ ճիւղը: Անիկա ըսած է, թէ գործողութիւնը Աֆղանիստանի դէմ ամերիկեան յարձակումներուն դէմ բողոքի արտայայտութիւն է:

(ՌՈՅԹԸՐՁ)

ԱՅՍՐՅՈՐԴԱՆԱՆԻ ՄԷՋ ՄԹՆՈԼՈՐՏԸ ԿԸ ՄՆԱՅ...

Շարունակուած Ա. էջէն

Պաղեստինցիներ՝ բախումներու ընթացքին:

խարգիլեն նաեւ ծայրայեղականներու յարձակումները: Պըն Էլիապար ըսաւ նաեւ, որ պաղեստինեան իշխանութեան նախագահ Եասէր Արաֆաթ ոչինչ կ'ընէ դադրեցնելու համար իսրայէլացիներուն դէմ ահաբեկչական գործողութիւնները, որոնք արդիւնք են անոր որդեգրած թոյլ կեցուածքին: Իսրայէլացի նախարարը շեշտեց նաեւ, որ իսրայէլեան ուժերը պաղեստինեան քաղաքները մտած են ձերբակալելու համար ծայրայեղականները, որոնք անձնասպանական գործողութիւններ կը կատարեն:

Արաֆաթ սակայն համոզուած չէ իսրայէլացի պաշտօնատարներուն տուած բացատրութիւններով: Ան Շաբաթ օր ըսաւ, որ Իսրայէլ թափ կու տայ կինուորական գործողութիւններուն՝ անտեսելով կացութիւնը մեղմացնելու եւ խաղաղութեան գործընթացը վերականգնելու միջազգային բոլոր ճիգերը: Պաղեստինցի գլխաւոր բանագնաց Սաէպ Ուրայքաթ իր կարգին ըսաւ, որ Իսրայէլի վարչապետ Արիէլ Շարոնի թիրախը պաղեստինեան իշխանութիւնն ու խաղաղութեան գործընթացը տապալելն է:

Միւս կողմէ, Իսրայէլի արտաքին գործոց նախարար Շիմոն Փերէս այս շաբթուան մէջ Ուաշինկթրն պիտի այցելէ, պաղեստինեւիսրայէլեան տագնապին լուծումին գծով խորհրդակցելու համար ամերիկացի պաշտօնատարներու հետ:

Միացեալ Նահանգներ կոչ ուղղած են Իսրայէլի եւ պաղեստինցիներուն՝ յարգելու կինադուլը եւ վերսկսելու խաղաղութեան բանակցութիւնները: Ուաշինկթրն դատապարտեց իսրայէլեան ուժերուն պաղեստինեան շրջաններ ներխուժումը, սակայն հրապարակաւ չպահանջեց, որ անոնք քաշուին: Արտաքին գործոց նախարար Քոլին Փաուըլ հեռաձայնային հաղորդակցութիւն ունեցաւ Արաֆաթի եւ Շարոնի հետ, պահանջելով, որ անոնք յարգեն կինադուլը: Ամերիկեան աղբիւրներ հաղորդեցին, որ Փաուըլ Միջին Արեւելքի տագնապին մասին խորհրդակցած է նաեւ Եւրոպական Միութեան արտաքին քաղաքականութեան պատասխանատու Խաւիէ Սոլանայի, Եգիպտոսի արտաքին գործոց նախարար Ահմէտ Մահէրի եւ Յորդանանի Ապտալլա Բ. թագաւորին հետ: Փաուըլ մանրամասնութիւններ չփոխանցեց արծարծուած նիւթերուն մասին:

(ՌՈՅԹԸՐՁ)

ԽԱՉԲԱՌ ԹԻՒ 4987

Պատրաստեց՝ Տ.Մ. ԱՂԱԶԱՐԵԱՆ

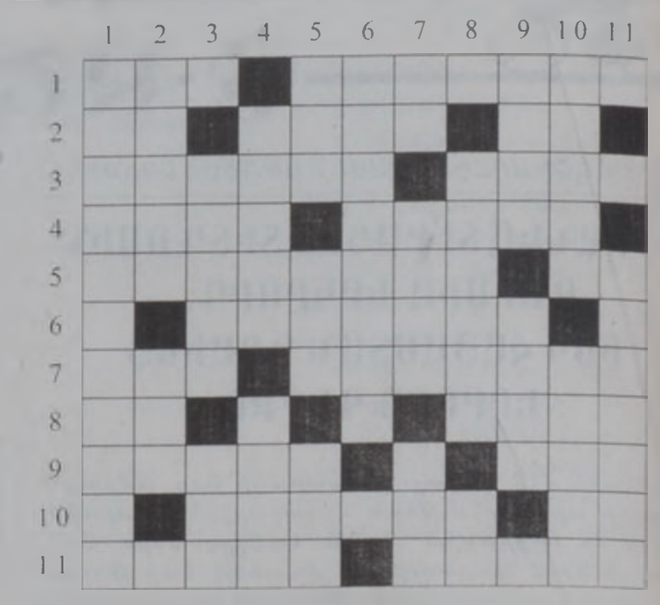

ՀՈՐԻԶՈՆԱԿԱՆ

1. *Թաղիք - Մերուժան Պարսամեանի ծննդավայր գիւղը:*
2. *Վերսաին - Ակնկալութիւն (հակ.) Կրկնրւած բաղաձայններ:*
3. *Մոմային թռչուն - Բնագաւառ:*
4. *Տապալի - Ցուցական դերանուն:*
5. *Մ. Թ. Ա. 5րդ դարու յոյն գօրավար - Նոյն գիրերը:*
6. *Նուաճել, ձեռք բերել:*
7. *Փորէ՝ - Շամփրակ:*
8. *Շաղկապ - Կողոպուտ:*
9. *Եւրոպայի ամէնէն երկար գետ - Ահաւասիկ:*
10. *Անորոշ - Ժխտական մասնիկ:*
11. *Մորմոքիլ կամ վշտանալ - Նուիրական:*

ՈՒՂՂԱՀԱՅԵԱՑ

1. *Շիրվանզադէի երկերէն (երկու բառ):*
2. *Աշխարհացոյց քարտէսներ - Տեղական մակրայ (հակ.):*
3. *Միջերկրականեան կղզի - Ագէկ:*
4. *2000 թուականի Ոլիմպիականներուն կայացման վայրը - Հինգու կրակի աստուածը:*
5. *Հաստատական պատասխան - Սողուն - Ուրիշ:*
6. *Նափոլէոն Ա.:*
7. *Հոլովակերտ մասնիկ - Իգական անուն - Դեւ:*
8. *Ակնեցի կաթողիկոս - 4600:*
9. *Սեպտեմբեր - Հրանիթ:*
10. *Եղեմի շորրորդ գետը - Լիբանանեան արբաստան օրաթերթ:*
11. *Հայ աշխարհակալ:*

ԹԻՒ 4986 ԽԱՉԲԱՌԻՆ ԼՈՒԾՈՒՄԸ

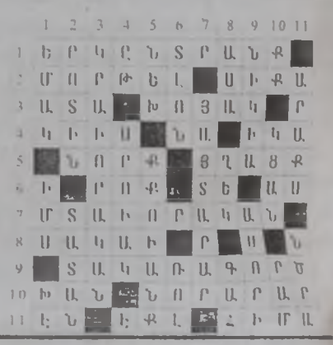

ՃԱՐԵՑԷՔ 15,000 ՏՈԼԱՐԻ ԱՐԺԷՔԱՒՈՐ ՆՈՒԷՐՆԵՐ

Win up to $15,000 in prizes

Peugeot 206
Trip to Cyprus for 2 persons (6 nights)
2 FUJITSU air condition
2 General Electric washing machine
Sony HI FI DX5
Philips DVD 711 with zoom
Panasonic TV 21 inch
Sony TV 21 inch
Continental oven

Peugeot 206 ինքնաշարժ մը
2 անձի Կիպրոս ճամբորդութիւն (6 գիշեր)
2FUJITSU *էր քոնտիսիոնէ*
2 General Electric լուացքի մեքենայ
Sony *հայ ֆայ* Dx5
Philips DVD 711 *զուտով*
Panasonic հեռատեսիլ 21 *ինչ*
Sony հեռատեսիլ 21 *ինչ*
Քոնթինենթալ փուռ

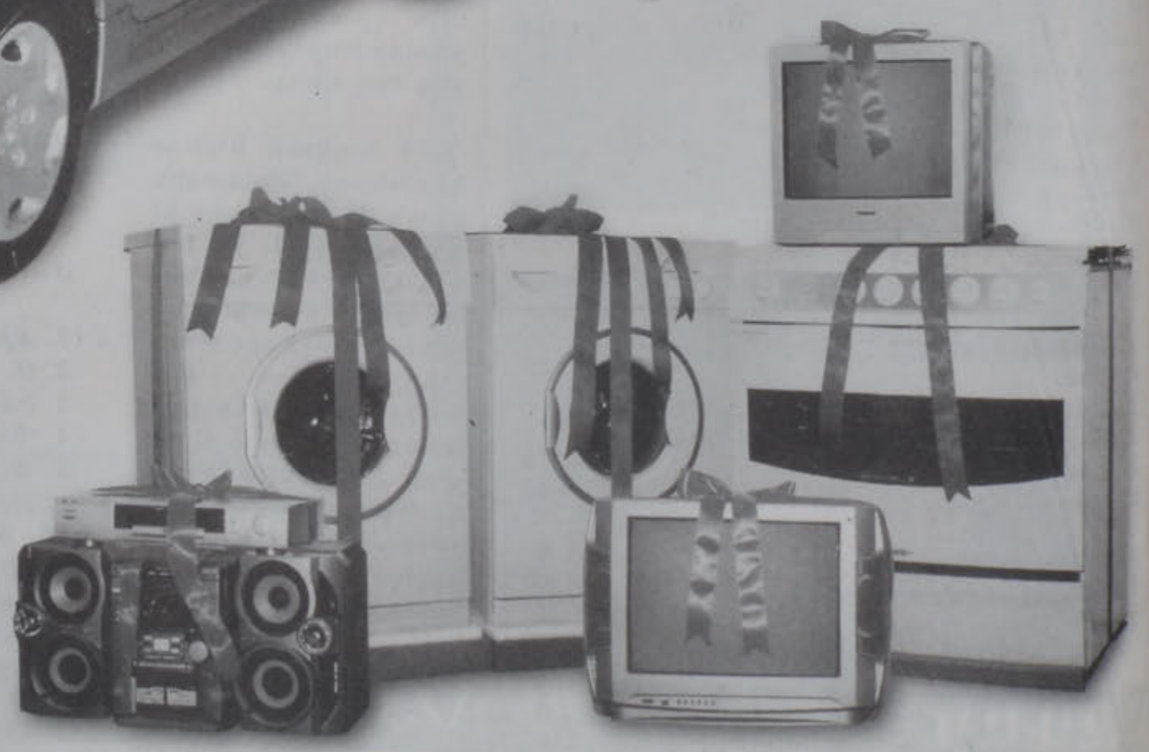

MASTER MALL supermarket